EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.7.16.
COM(2025) 548 final

2025/0223 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az uniós polgári védelmi mechanizmusról, valamint az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültséghez és -reagáláshoz nyújtott uniós támogatásról, továbbá az 1313/2013/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (uniós polgári védelmi mechanizmus)

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2025) 545 final} - {SWD(2025) 545 final} - {SWD(2025) 546 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A javasolt rendelet az uniós polgári védelmi mechanizmusról (a továbbiakban: az uniós mechanizmus) szóló 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal létrehozott jogi keretre, valamint a 2021–2027-es időszakra szóló uniós egészségügyi cselekvési program („az EU az egészségért program") létrehozásáról szóló (EU) 2021/522 rendeletre épül. A szinergiák kihasználása és az ágazatok közötti jobb koordináció támogatása érdekében keretet hoz létre a polgári védelemhez, valamint az egészségügyi szükséghelyzetre való felkészültség és reagálás finanszírozásához. Ennek célja, hogy javítsa a természeti és ember okozta veszélyek – többek között a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek – megelőzéséhez, az azokra való felkészültséghez és reagáláshoz nyújtott támogatás általános hatékonyságát, figyelembe véve az Uniót érintő kockázatok és fenyegetések egyre összetettebb és összekapcsoltabb jellegét, ahogy azt az Európai Tanács a 2023-as[1] és 2024-es[2] következtetéseiben is kiemeli.

Az elmúlt években Európának komoly nehézségekkel kellett szembenéznie a kockázatok és fenyegetések súlyosbodása miatt, ami a biztonsági, egészségügyi, éghajlatváltozási és környezeti kihívások egyre kiszámíthatatlanabb összhatásának tudható be. Az uniós mechanizmus aktiválásának számottevő növekedése arra utal, hogy a nemzeti rendszerek valószínűleg továbbra is fokozott támogatásra szorulnak a katasztrófákra és válsághelyzetekre való reagálás terén. Az uniós szintű koordinációs mechanizmusnak ezért kellő kapacitással kell rendelkeznie ahhoz, hogy hatékonyabban és eredményesebben tudjon támogatást nyújtani, többek között a megelőzés és a felkészültség megerősítése révén.

Emellett a Covid19-világjárványhoz és az Ukrajna elleni orosz agressziós háborúhoz hasonló, több ágazatot érintő válságok sokrétű jellege átfogóbb és integráltabb válságkezelési megközelítést követel meg, ami az e válságok által előidézett kihívások hatékony kezelése érdekében szoros és hatékony együttműködést tesz szükségessé az Unió és az uniós tagállamok között. A jelenlegi geopolitikai helyzet szükségessé teszi Európa polgári és katonai felkészültségének és készültségének megerősítését, ahogy azt a felkészültségi unióról szóló stratégia[3] és az európai védelemről szóló fehér könyv (Készenlét 2030)[4] is szorgalmazza.

A hatékony válságkezelés szoros koordinációt igényel a polgári és katonai szereplők között, hogy a polgári és katonai erőfeszítésekhez kapcsolódó műveletek zökkenőmentesen és hatékonyan valósuljanak meg. Ez az együttműködés különösen nagy jelentőséggel bír a kifejezetten kettős felhasználású területeken, ahol a polgári és katonai szereplők közös infrastruktúrákra – például közlekedési hálózatokra és logisztikai csomópontokra – támaszkodnak. Az együttműködés révén a polgári és katonai szereplők biztosíthatják erőfeszítéseik megfelelő összehangolását és egymást kiegészítő jellegét, ami végső soron összességében javítja a válságreagálás hatékonyságát. A javaslat egyik fontos célkitűzése tehát annak biztosítása, hogy a rendelet hatékonyabb és eredményesebb támogatást tudjon nyújtani az ilyen összetett, nagy hatással járó válságok kezeléséhez[5], továbbá a minden

[1] EUCO(2023) 7 final.
[2] EUCO(2023) 24 final.
[3] JOIN(2025) 130 final.
[4] JOIN(2025) 120 final.
[5] JOIN(2025) 130 final.

veszélyforrásra kiterjedő, összkormányzati és össztársadalmi megközelítés alkalmazásával a rendelet szorosabb kapcsolatot hivatott kialakítani a polgári védelem, az egészségügy, a környezetvédelem és a biztonság között, ennek érdekében pedig egyszerűsített és rugalmasabb mechanizmusokat bocsát rendelkezésre az összetett, több ágazatot érintő és elhúzódó válságok hatékony és eredményes kezeléséhez.

Az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási intézkedések e javaslatba való beépítése további védelmi vonalat biztosít az uniós polgárok számára, végső soron növelve a rezilienciát és megvédve a lakosságot a súlyos egészségügyi veszélyekkel szemben. Az egészségügyi szükséghelyzetek az egészségügyi ágazaton kívül is messzemenő hatásokkal járhatnak, és kihatással lehetnek a társadalmi stabilitásra, a környezeti egyensúlyra vagy a kritikus infrastruktúrára is. Az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási intézkedéseket továbbra is összehangolják a jelenlegi szervezeteken belül, többek között az Egészségügyi Biztonsági Bizottság és a HERA-tanács keretében.

Ezen túlmenően a javaslat a kapcsolódó horizontális követelményekkel és egyéb programokkal együtt támogatja és előmozdítja a katasztrófa-előrejelzési és -megelőzési intézkedéseket, hozzájárulva azok uniós gazdaságra háruló költségeinek csökkentéséhez, valamint a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő régiókra és emberekre – köztük a nőkre, a gyermekekre, az idősekre, a menekültekre, a faji vagy etnikai kisebbséghez tartozó személyekre és a fogyatékossággal élő személyekre – gyakorolt kedvezőtlen társadalmi, gazdasági és környezeti hatások minimalizálásához. Ez végső soron hozzá fog járulni a fenntarthatóbb és inkluzívabb növekedéshez, valamint a generációk közötti méltányossághoz. A javaslat jelentősen hozzájárul az egyszerűsítéshez is, mivel egyetlen szövegben egyesíti az uniós mechanizmus működésére és tevékenységeinek finanszírozására vonatkozó rendelkezéseket, ezáltal egyszerűsítve a meglévő eljárásokat. Emellett annak biztosításával, hogy az uniós mechanizmus keretében végrehajtott beruházások az Unió ipari bázisának versenyképességét és rezilienciáját is megerősítsék, megteremti a még inkább stratégiai, megbízható és önálló válaszlépések alapjait, többek között – az uniós joggal és a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal összhangban – az Unióban kifejlesztett, illetve előállított megoldások alkalmazásának előmozdítása révén.

A javaslat elismeri, hogy az egyének a kiszolgáltatottság többszörös és interszekcionális formáival szembesülhetnek, ezért előmozdítja a katasztrófakockázat-kezelés interszekcionális megközelítését annak biztosítása érdekében, hogy senki se maradjon ki.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Ez a javaslat a meglévő keretrendszer eddigi pozitív eredményein alapul, és a hiányosságait megerősített rendelkezésekkel kívánja orvosolni annak érdekében, hogy továbbra is támogassa, koordinálja és kiegészítse a tagállamok e területen történő fellépéseit. Emellett „az EU az egészségért” programnak – a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló (EU) 2022/2371 rendelet[6] és az uniós szintű közegészségügyi szükséghelyzet esetén a válság szempontjából releváns egészségügyi ellenintézkedésekkel való ellátás biztosítását célzó intézkedési keretről szóló (EU) 2022/2372 rendelet[7] végrehajtását támogató – válsághelyzet-felkészültségi és -reagálási ágára, valamint az egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültség és reagálás javítását célzó egyéb kezdeményezésekre épül. A javaslatnak szinergiákat kell biztosítania az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ és

[6] HL L 314., 2022.12.6., 26. o.
[7] HL L 314., 2022.12.6., 64. o.

az Európai Gyógyszerügynökség, valamint az érintett nemzeti és nemzetközi szervezetek válsággal kapcsolatos megbízatásaival. Ez azt hivatott biztosítani, hogy a polgári védelmi intézkedésekkel párhuzamosan az Unió egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültségét és reagálását is megerősítsék. A javasolt rendelet továbbra is összhangban van a meglévő szakpolitikákkal, mivel javítja a tagállamok felkészültségi, megelőzési és reagálási képességeit. A múltbeli együttműködés és kezdeményezések szilárd alapjaira építve fenntartja a nagyobb európai szolidaritás és az összehangolt erőfeszítések iránti elkötelezettséget.

Az uniós mechanizmus továbbá amellett, hogy szorosan igazodik a felkészültségi unióról szóló stratégiához, az uniós készletfelhalmozási stratégiához[8] és az Uniót a következő egészségügyi válságra felkészítő, egészségügyi ellenintézkedésekre vonatkozó stratégiához[9], összhangban van az uniós polgárok magas szintű biztonságának biztosítására irányuló európai belső biztonsági stratégiával[10], valamint a „Fehér könyv az európai védelemről – Készenlét 2030" című fehér könyvvel és a „ReArm Europe/Készenlét 2030" tervvel[11], ily módon támogatva Európa külső fenyegetésekkel szembeni védelmi pozíciójának megerősítését. Összhangban van továbbá a készletfelhalmozási és az egészségügyi ellenintézkedésekre vonatkozó stratégiával, valamint támogatja az európai klímarendelet[12] szerinti uniós kötelezettségeket is annak érdekében, hogy biztosítsa a folyamatos előrehaladást az alkalmazkodóképesség javítása, a reziliencia megerősítése és az éghajlatváltozással szembeni sérülékenység csökkentése terén.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A felkészültségi unióról szóló stratégiában körvonalazott, beépített felkészültség elvén alapuló megközelítést követve e javaslat célja, hogy a katasztrófakockázat-kezelés integrált megközelítése alapján az érintett ágazatokban és az érintett érdekelt felek – köztük az uniós ügynökségek, a tagállamok és a nemzetközi szervezetek – körében előmozdítsa a szinergiákat más belső és külső szakpolitikai területekkel, valamint hozzájáruljon az uniós katasztrófakockázat-csökkentési és -kezelési politikák és a sendai katasztrófakockázat-csökkentési keret végrehajtásához.

Kifejezetten a külpolitikák tekintetében az EU és a tagállamok felkészültsége és rezilienciája egyre inkább összefonódik globális partnereink felkészültségével és rezilienciájával, akik hasonló globális válságokkal és kihívásokkal néznek szembe. A válságok előrejelzése, az azokra való felkészülés, azok megelőzése és az azokra való reagálás érdekében a külső partnereinkkel folytatott együttműködés kölcsönösen előnyös, továbbá elengedhetetlen ahhoz, hogy csökkentsük a máshonnan eredő válságok Uniót érintő áttételes vagy továbbgyűrűző hatásainak kockázatát. Az egyre ingatagabb geopolitikai környezetre tekintettel és a globális kihívások kezelése érdekében ez a javaslat kiegészíti a Globális Európa eszköz keretében végrehajtandó intézkedéseket, amelyek során az EU és a tagállamok továbbra is testre szabott és kölcsönösen előnyös két- és többoldalú partnerségeket alakítanak ki és mélyítenek el.

A javaslat különös hangsúlyt helyez az uniós mechanizmus egészségügyi szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási intézkedésekkel és humanitárius segítségnyújtással való együttes alkalmazásának megerősítésére. Kiemeli az olyan területeket, mint a népegészségügyi szükséghelyzetek; a bel- és igazságügy – a konzuli segítségnyújtást és a kritikus infrastruktúra

[8] COM(2025) 528 final.
[9] COM(2025) 529 final.
[10] COM(2025) 148 final.
[11] JOIN(2025) 120 final.
[12] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

védelmét is ideértve –; a környezetgazdálkodás – különös tekintettel az árvízvédelemre és a súlyos ipari balesetek megelőzésére –; az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliencia és az éghajlatváltozásra való felkészültség; a tengerszennyezés mérséklése; a külkapcsolatok és a fejlesztési együttműködés, a biztonság, a védelem és az űrpolitika. Az egyéb uniós pénzügyi eszközökkel fennálló koherencia és kiegészítő jelleg megőrzése érdekében a javaslat egyértelmű rendelkezéseket tartalmaz, amelyek meghatározzák az uniós mechanizmus hatályát, ezáltal megelőzve az átfedéseket vagy a kettős finanszírozás lehetőségét.

Ami az egészségbiztonságot illeti, e javaslat kiegészíti az egészségbiztonsági felkészültséggel kapcsolatos azon intézkedéseket, amelyeket az Unió stratégiai autonómiájának és egészségügyi innovációhoz való hozzáférésének javítása céljából más uniós pénzügyi eszközökből – úgymint az Európai Versenyképességi Alap javasolt egészségügyi, biotechnológiai, mezőgazdasági és biogazdasági keretéből, valamint a Horizont Európa javasolt kutatási keretprogramjának megfelelő keretéből – finanszíroznak.

A javaslat utal az uniós űrrendszerekre, amelyek alapvető fontosságúak az Unió válsághelyzet-felkészültségi és -reagálási képességeinek megerősítéséhez. A felkészültségi unióról szóló stratégia hangsúlyozza, hogy a Kopernikusz-, a Galileo- és a küszöbön álló IRIS^2-szolgáltatások valós idejű helyzetismeretet biztosítanak, valamint támogatják a korai előrejelzést és a megbízható kommunikációt a földfelszíni hálózatok meghibásodása esetén. E képességek elengedhetetlenek a vészhelyzeti műveletek koordinálásához, a polgári védelem támogatásához – ideértve azt is, hogy időben hozzáférést biztosítanak a világűrbe telepített korai előrejelző rendszerekből származó információkhoz, hogy közvetlenül eljuttathassák a lakossághoz a figyelmeztető üzeneteket –, valamint a természeti és ember okozta katasztrófák hatásainak enyhítéséhez.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

E javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 168. cikkének (5) bekezdése, 196. cikke és 322. cikkének (1) bekezdése.

Az EUMSZ 168. cikkének (5) bekezdése jogalapot biztosít az emberi egészség védelmére és javítására és különösen a határokon át széles körben terjedő súlyos betegségek elleni küzdelemre, valamint a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek figyelemmel kísérésére, korai előrejelzésére és az ellenük való küzdelemre vonatkozó ösztönző intézkedésekhez.

Az EUMSZ 196. cikke jogalapot biztosít az arra irányuló uniós kezdeményezésekhez, hogy a természeti vagy ember okozta katasztrófák megelőzése, az azokra való felkészültség és reagálás terén megerősítsék a tagállamok közötti együttműködést és fokozzák a kollektív felkészültséget.

E jogalapokat az EUMSZ 322. cikkének (1) bekezdésével együtt alkalmazzák annak érdekében, hogy az előirányzatok átvitelének lehetővé tétele révén biztosítsák a pénzügyi rugalmasságot.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A Bizottság a polgári védelem területén támogató hatáskörrel rendelkezik. A katasztrófák megelőzése, valamint az azokra való felkészülés és reagálás a tagállamok elsődleges hatáskörébe tartozik. Az uniós mechanizmus azért jött létre, mert a súlyos katasztrófák meghaladhatják az egyedül fellépő tagállamok reagálási képességét, ugyanakkor az

egészségügyi szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási intézkedések erőteljesebb koordinációt és megerősített együttműködést biztosítanak, különösen a meglévő és újonnan megjelenő egészségügyi veszélyekkel szembeni releváns egészségügyi ellenintézkedések rendelkezésre állása és az azokhoz való hozzáférés tekintetében. Az uniós mechanizmus központi eleme a tagállamok közötti, jól koordinált és gyors kölcsönös segítségnyújtás biztosítása.

A javaslat céljait az önállóan eljáró tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani. Az érintett területen az uniós fellépés olyan helyzetek kezelését foglalja magában, amelyek jelentős, több ágazatra kiterjedő és határokon átívelő dimenzióval rendelkeznek, és amelyek szükségszerűen nemzeti szinten túlmutató általános koordinációt és együttes fellépést igényelnek.

Az Európai Unió egészét érintő – a Covid19-világjárványhoz és az Ukrajna elleni orosz agressziós háborúhoz hasonló – összetett, határokon átnyúló vészhelyzetek és válságok esetében a széttagoltság és a párhuzamosságok elkerülése érdekében jól összehangolt, kollektív megközelítésre van szükség. Az Unió hatékonyan támogathatja a tagállamokat a válságok megelőzésére, illetve az azokra való felkészülésre és reagálásra irányuló erőfeszítéseikben, és az Unió egészében továbbra is előmozdíthatja a megelőzés és a reziliencia kultúráját. A javaslat egy olyan szükségletre összpontosít, amelyet a tagállamok egyedül nem képesek kielégíteni, ezért egyértelmű uniós hozzáadott értéket biztosít.

Az uniós fellépés előnyei közé tartoznak a következők: az emberi életek elvesztésének csökkentése, a környezeti, gazdasági és anyagi károk mérséklése; annak lehetővé tétele, hogy a tagállamok hatékonyabban hozzájárulhassanak a mechanizmus keretében biztosított uniós segítségnyújtáshoz, és élvezhessék a jobb koordináció és együttműködés előnyeit; a nagy horderejű katasztrófákra való felkészültség szintjének növelése és egy koherensebb katasztrófakockázat-kezelési politika kidolgozása; valamint a méretgazdaságosság megvalósítása, ideértve a költséghatékony logisztikát és szállítást, a kapacitások önkéntes összevonása révén megvalósuló koherens és hatékony reagálást, illetve a szűkös erőforrásoknak az uniós finanszírozású képességek megosztása révén történő jobb felhasználását. Az EU pénzügyi érdekeinek védelmét is támogatja olyan intézkedések előmozdításával, amelyek növelik a strukturális felkészültséget és rezilienciát, ezáltal pedig hozzájárul ahhoz, hogy katasztrófák esetén kisebbek legyenek az EU által finanszírozott eszközökkel kapcsolatos veszteségek. Hasonló előnyök érhetők el az egészségügyi veszélyekre való felkészültség és reagálás terén folytatott együttműködés és koordináció megerősítésével. A vírus nem ismer határokat, és ahogy arra a Covid19-világjárvány rávilágított, csak uniós szintű összehangolt fellépéssel lehetett biztosítani az oltóanyagok és más releváns egészségügyi ellenintézkedések fejlesztését, gyártását és valamennyi uniós tagállam számára történő méltányos elosztását.

- **Arányosság**

Az arányosság elvének megfelelően ez a javaslat nem lépi túl a célok eléréséhez szükséges mértéket. A Bizottság az arányosság elvét szem előtt tartva dolgozta ki a javasolt rendeletet, amely a más programokkal való szinergiák azonosítását és lehetővé tételét, valamint a program prioritásainak meghatározása során a tagállamokkal való együttműködés megerősítését célozza.

A javaslat arányos, és célja, hogy a részvétel akadályait a lehető legnagyobb mértékben csökkentve fokozza a tagállamoknak az általa támogatott intézkedésekben való részvételét. Rendelkezik az uniós és a nemzeti hatóságok adminisztratív terheinek csökkentéséről, amely

az ahhoz szükséges mértékre korlátozódik, hogy a Bizottság az uniós költségvetés végrehajtásával járó felelősségét gyakorolhassa. A javaslat nem lépi túl a kitűzött célok eléréséhez szükséges mértéket.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az általános alkalmazhatóság és a pénzügyi rugalmasság biztosítása érdekében a javaslat európai parlamenti és tanácsi rendelet formáját ölti. A rendelet mint jogi aktus formája összehangban van az Unió általános költségvetésére vonatkozó pénzügyi szabályokban meghatározott, az előirányzatok átvitelére irányadó követelményekkel. A rendeletjavaslat célja az 1313/2013/EU határozat felváltása és hatályon kívül helyezése.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

A rendelet végrehajtja „Az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat végrehajtásának időközi értékelése, 2017–2022” és a „HERA review: Taking stock to reinforce health security in the EU” [HERA-felülvizsgálat: Helyzetelemzés az egészségbiztonság Unión belüli megerősítése céljából] (2024) című dokumentumban foglalt megállapításokat és ajánlásokat, valamint „»Az EU az egészségért« program értékelése” és „A határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló (EU) 2022/2371 rendelet végrehajtásának értékelése” című dokumentumok előzetes megállapításait.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A Bizottság külön nyilvános konzultációt folytatott „A polgári védelem, valamint a válsághelyezetekre való felkészültség és reagálás uniós finanszírozása” címmel. A felmérésben minden uniós polgár, vállalkozás, egyesület és kormányzati szerv részt vehetett. Összesen 1 187 válasz érkezett, és ezek közül 139-hez állásfoglalást is csatoltak.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A Bizottság az elmúlt években számos találkozót szervezett külső érdekelt felekkel, a tagállamokat képviselő polgári védelmi szakértőkkel – a polgári védelmi szolgálatok vezetőivel és a polgári védelem magas rangú tisztviselőivel –, valamint a témában jártas szakértőkkel, hogy megvitassák a jogi keret felülvizsgálatával kapcsolatos konkrét témákat.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslat előkészítése során a Bizottság hatásvizsgálatot végzett a problémák azonosítása, a javaslat célkitűzéseinek meghatározása, valamint a különféle javítási lehetőségek kidolgozása és hatásuk értékelése céljából. A Szabályozói Ellenőrzési Testület véleménye és az összefoglaló jelentés a 2025/MFF/05 hivatkozási szám alatt megtalálható a Bizottság dokumentum-nyilvántartásában.

A hatásvizsgálat keretében három megoldási lehetőséget vizsgáltak meg:

Az 1. lehetőség keretében egy megerősített ágazati uniós polgári védelmi mechanizmust javasoltak, ami az ERCC célzott megerősítését is magában foglalta. Az uniós szintű tevékenységeket jelentős nemzeti szintű erőfeszítéseknek kell kiegészíteniük, többek között a reagálási képességek tekintetében, amelyek uniós szinten a „hagyományos” polgári védelmi ágazatra korlátozódnak (egészségügyi készletek, vegyi, biológiai, radiológiai, nukleáris (CBRN) készletek, légi erdőtűzoltás stb.). Bár a fokozott nemzeti erőfeszítések lehetővé

teszik valamennyi célkitűzés sikeres elérését, az uniós szintű fellépés hozzáadott értéke kihasználatlan marad. Következésképpen ez a lehetőség a 2. lehetőséghez képest hatékonyságában, eredményességében, illetve a külső koherenciát és az egyszerűsítést tekintve hiányosságokat mutatott.

A 2. lehetőség keretében egy ágazatközi uniós polgári védelmi mechanizmus egyesíti az uniós polgári védelmi mechanizmust és a közegészségügyi-járványügyi biztonsági felkészültséggel kapcsolatos releváns tevékenységeket. Az 1. lehetőséggel összevetve ebben az esetben egyetlen eszköz révén jönnek létre szinergiák és valósul meg a kiegészítő jelleg a polgári védelem és az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültségi tevékenységek között. Az integrált költségvetési struktúra az eszköz irányítását illetően biztosítja a rugalmasságot és a gyors reagálóképességet. A 2. lehetőség előirányozza egy uniós válságkoordinációs központ létrehozását, amely így a több ágazatot érintő kockázatokra való felkészültség – többek között a készletfelhalmozás és a válságkezelési koordináció – terén központi uniós kapacitássá válik. Az uniós szintű reagálási képességeket hozzáigazítják az új veszély- és fenyegetettségi helyzetekhez. Az uniós kockázatértékelés kiaknázza az ágazati értékelések és szakértelem terén meglévő szinergiákat és kiegészítő jelleget. A kezdeményezés általános ágazatközi jellegével összhangban az – a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek elleni küzdelem érdekében – további releváns egészségügyi szükséghelyzeti tevékenységekre is kiterjed.

A 3. szakpolitikai lehetőség fő eleme egy uniós szintű, egységes finanszírozási eszköz (felkészültségi alap) létrehozása, amely a teljes többéves pénzügyi keret időszakára kiterjedően a felkészültség szempontjából releváns összes mechanizmust és tevékenységet felöleli. Ez az alap magában foglalná a jelenlegi többéves pénzügyi keret valamennyi felkészültséggel kapcsolatos mechanizmusát és finanszírozási elemét, beleértve többek között az uniós polgári védelmi mechanizmust, „az EU az egészségért” program válsághelyzet-felkészültségi ágát, valamint a nemzeti keretek, az Európai Versenyképességi Alap és az Erasmus+ felkészültséggel kapcsolatos elemeit. A struktúrát illetően ez azt jelentené, hogy a programok különböző irányítási módjait ezen az egységes alapon belül egyaránt alkalmaznák: közvetlen (Bizottság általi végrehajtás), megosztott (például strukturális alapok) és közvetett (például az ENSZ rendszerének különböző szervezetei, többek között a WHO, az UNHCR, az UNICEF). Ez a lehetőség eleve alapvető kihívásokkal járna, többek között az összes finanszírozási program és eszköz költségvetési előirányzatainak kezelése terén. A 3. szakpolitikai lehetőség nem tekinthető életképesnek, ezért már a korai szakaszban elvetették.

Az előnyben részesített szakpolitikai lehetőség és annak főbb hatásai

Az előnyben részesített szakpolitikai lehetőség a 2. lehetőség volt, mivel teljes mértékben kihasználja az uniós hozzáadott értéket, és ezáltal teljeskörűen megvalósítja a célkitűzéseket. Egy mindinkább többdimenzióssá és határokon átnyúlóvá váló válságkörnyezetben a 2. szakpolitikai lehetőség választása fontos társadalmi (például a lakosság felkészültsége tekintetében nagyobb közös nevező), környezeti (például a természeti területek és a biológiai sokféleség sikeresebb megőrzése), valamint gazdasági (például az átfogó megelőzéssel és felkészültséggel kapcsolatos költségek jóval alacsonyabbak, mint a reagálással kapcsolatos költségek) előnyökkel jár.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A Bizottság a javaslatban jelentős javításokat hajt végre az általános jogi keret észszerűsítése és egyszerűsítése érdekében, ideértve különösen a végrehajtás egyértelműségének és hatékonyságának fokozását is. Például a kockázatjelentési eljárásokat egy külön erre a célra létrehozott struktúrában központosítja, egyértelművé téve, hogy a tagállamok és a Bizottság

hogyan állítják elő közös munkával a kézzelfogható eredményeket, ezáltal előmozdítva a kockázattudatosság közös értelmezését.

Emellett a reagáláshoz nyújtott uniós támogatást egyetlen cikkben egyesíti, egyszerűsítve a lehetséges műveleti forgatókönyvek azonosítását, ami javítja a felkészültséget és a reagálás hatékonyságát. A Bizottság megerősíti és tovább pontosítja a koordinációs erőfeszítéseket a Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központ (ERCC) képességeinek további bővítésével, valamint egy külön válságkoordinációs központ létrehozásával, amely a válságok következményeinek ágazatokon átívelő előrejelzésében és kezelésében segíti a tagállamokat. A reagálási dimenzió kiegészül az alkalmazandó társfinanszírozási arányok egyértelmű meghatározásával, amelyeket a Bizottság egységesen, egyetlen átfogó referenciapontban rögzít, így nincs szükség több konzultáció lefolytatására a különböző cikkekkel kapcsolatban. A szállítás rugalmasságát előtérbe helyezve a rendelet lehetővé teszi olyan tevékenységek finanszírozását, amelyek esetében nem állnak rendelkezésre életképes kereskedelmi szállítási lehetőségek, ugyanakkor léteznek tagállami alternatívák – ez az intézkedés jutalmazza az innovatív állami megoldásokat, és kiemeli a rugalmasan alkalmazható stratégiákat.

E módosítások az uniós mechanizmus strukturális és operatív kereteinek finomítására irányuló elkötelezett erőfeszítéseket tükrözik, garantálva, hogy azok a várható és az előre nem látható összetett vészhelyzetek kezelése szempontjából egyaránt rugalmasan alakíthatók, ugyanakkor kellően szilárdak legyenek. Ez az egységes megközelítés összhangban van azzal az átfogó céllal, hogy hatékonyabb és átláthatóbb polgári védelmi keretet hozzanak létre. További párbeszédre és visszajelzésre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy e stratégiák összhangban legyenek a gyakorlati operatív igényekkel.

- **Alapjogok**

Az uniós mechanizmus jogi felülvizsgálatai, valamint az egészségügyi felkészültség és reagálás terén javasolt támogatási intézkedések célja, hogy összhangot teremtsenek az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott alapjogokkal, illetve garantálják azok tiszteletben tartását. E memorandum részletesen ismerteti, hogyan veszik figyelembe a legfontosabb alapjogokat e felülvizsgálatok során.

Az élethez való jog (2. cikk) elsődleges szempont, mivel a javaslat célja az emberi élet védelme és megóvása katasztrófák és vészhelyzetek idején. A módosítások – az eljárások egyszerűsítése révén – az uniós mechanizmus reagálóképességét hivatottak javítani, ezáltal a hatékony katasztrófavédelmen keresztül közvetlenül támogatva az élet védelmét.

A szabadsághoz és biztonsághoz való jog (6. cikk) szintén a javaslat központi eleme. A módosítások biztosítják, hogy a veszélyekre időben reagáljanak, ezáltal javítva az egyéni és a kollektív biztonságot az Unió egész területén. E módosítások hozzájárulnak a polgárok védelméhez azáltal, hogy válsághelyzetekben biztosítják a gyors telepítést és koordinációt.

Az egészségügyi ellátáshoz való jog (35. cikk) figyelembevételével tisztázzák az uniós mechanizmus hatékony népegészségügyi válaszintézkedések biztosításában betöltött szerepét. E módosítások – különösen az egészségügyi szükséghelyzetek idején – megerősítik a határokon átnyúló együttműködést és javítják az erőforrások elosztását, ezáltal támogatva az egészséget mint alapvető jogot.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 37. cikkében rögzített, környezetvédelemhez való alapvető jog döntő szerepet játszik az uniós mechanizmus keretében. E mechanizmusnak – amely a természeti és ember okozta katasztrófákra való összehangolt reagálás támogatására szolgál az Unión belül és azon kívül is – műveleteinek központi elemeként természeténél fogva magában kell foglalnia a környezet védelmét. A környezetvédelem különösen fontos a katasztrófavédelem mindhárom szakaszában, többek között a súlyos egészségügyi veszélyek

szempontjából is: megelőzés (a környezeti veszélyek valószínűségének és hatásának csökkentése), felkészültség (az ökoszisztémákban és a biológiai sokféleségben okozott károk enyhítésére szolgáló rendszerek rendelkezésre állásának biztosítása), valamint reagálás (erdőtüzekhez, a vegyi anyagok kiömléséhez vagy az árvizekhez hasonló katasztrófákból eredő környezeti károk gyors kezelése). A környezetvédelem alapvető jogként való elismerése megerősíti az uniós intézmények és a tagállamok azon kötelezettségét, hogy az ökológiai megfontolásokat beépítsék a polgári védelmi politikákba és fellépésekbe.

A társadalom egészére kiterjedő megközelítést alkalmazva az uniós mechanizmus felülvizsgálata megerősíti az egyenlőséghez való alapvető jogot (III. fejezet), biztosítva, hogy a kiszolgáltatott helyzetben lévő és/vagy megkülönböztetéssel és társadalmi kirekesztéssel szembesülő nők és csoportok – például a gyermekek, az idősek, a fogyatékossággal élő személyek, a faji vagy etnikai kisebbséghez tartozó személyek – szükségleteit mindhárom szakaszban, azaz a megelőzés, a felkészültség és a reagálás szakaszában egyaránt figyelembe vegyék.

Emellett a megfelelő ügyintézéshez való jog (41. cikk) az eljárások egyértelműségének és egyszerűsítésének hangsúlyozásában is tükröződik. E módosítások biztosítják a mechanizmus átlátható és hatékony működését, megbízható keretet hozva létre a vészhelyzeti reagáláshoz.

E felülvizsgálat az uniós mechanizmus megerősítésének alapjogokon alapuló megközelítését tükrözi, biztosítva, hogy az uniós mechanizmus támogassa az Alapjogi Chartában foglalt védelmi képességeket és értékeket. A Bizottság további visszajelzéseket és egyeztetéseket szorgalmaz e stratégiák finomítása érdekében, biztosítandó, hogy azok a lehető legjobban szolgálják és tiszteletben tartsák valamennyi egyén alapjogait.

E javaslat figyelembe veszi a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményből (UNCRPD) eredő kötelezettségeket, amelynek az EU és valamennyi tagállama egyaránt részes fele. Az egyezmény veszélyhelyzetekről és humanitárius szükséghelyzetekről szóló 11. cikke kimondja, hogy a részes államok a nemzetközi jog – többek között a nemzetközi humanitárius jog és az emberi jogok nemzetközi joga – szerinti kötelezettségeikkel összhangban minden szükséges intézkedést meghoznak a fogyatékossággal élő személyek védelme és biztonsága érdekében.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az e rendelet szerinti indikatív pénzügyi keretösszeg (folyó árakon) 10 675 000 000 EUR.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A rendelet kockázatértékelésről és előrejelzésről szóló II. fejezete alapján az e felülvizsgált rendeletjavaslat szerinti szakpolitika-fejlesztési folyamat több kulcsfontosságú elemet és jelentést foglal magában, amelyeket a jelentéstételi ciklusokhoz igazítanak, és a katasztrófakockázat-kezelés ciklikus és hatékony megközelítésének biztosítása érdekében egymás után ütemeznek.

A folyamat nemzeti szinten kezdődik, ahol a tagállamok feladata a kockázatértékelések kidolgozása és nemzeti vagy szubnacionális szintű nyilvánosságra hozatala. E kockázatértékelések szolgálnak alapul a – biztonsági kockázatokra és hibrid fenyegetésekre is kiterjedő – katasztrófakockázat-kezelési tervek kidolgozásához, amelyek figyelembe veszik a határokon átnyúló együttműködést és a határokon átnyúló hatásokkal járó kockázatokat. Ezen

értékeléseknek és terveknek következetesnek kell lenniük és összhangban kell állniuk az egyéb vonatkozó nemzeti folyamatokkal. Emellett – a megalapozott kockázatértékelések előfeltételeként – a tagállamoknak javítaniuk kell a katasztrófák okozta veszteségekkel kapcsolatos adatok gyűjtését.

A tagállamok legalább ötévente összefoglalót nyújtanak be a Bizottságnak kockázatértékeléseikről, reagálási képességeikről és az uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélokat támogató tevékenységeikről. A Bizottság továbbfejleszti az ezen összefoglalók benyújtására vonatkozó iránymutatásokat, biztosítva a folyamat egységességét és hatékonyságát.

Uniós szinten a kért információk és más rendelkezésre álló adatok továbbítása lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy a bevált gyakorlatok cseréjének megkönnyítése és a kapcsolódó kapacitásépítés elősegítése érdekében feltérképezze az uniós, nemzeti és szubnacionális szintű kockázatkezelési képességeket. A megalapozott kockázatértékelés alapján a Bizottság rendszeresen felülvizsgálja a katasztrófamegelőzésre, -felkészültségre és -reagálásra vonatkozó uniós szintű katasztrófa-forgatókönyveket, amelyek ezt követően a rendelkezésre álló katasztrófakockázat-kezelési képességekre vonatkozóan elfogadott tervezési feltételezésként alapul szolgálnak az uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélok továbbfejlesztéséhez. A Bizottság ezen elfogadott mutatók használatával rendszeres jelentéseket készít az Uniót érintő természeti és ember okozta kockázatokról, a kockázatkezelési intézkedések végrehajtása és a katasztrófavédelmi rezilienciacélok megvalósítása terén elért eredményekről, valamint a változó kockázati környezet és fenyegetettségi helyzet kezelésére irányuló nemzeti intézkedések támogatásához uniós szinten szükséges reagálási kapacitásokról és képességekről. E jelentéstételnek következetesnek kell lennie és összhangban kell állnia az egyéb vonatkozó uniós szintű folyamatokkal.

Ez a sorrend biztosítja, hogy a nemzeti kockázatértékelések és tervek beépüljenek egy uniós szintű értékelési és célmeghatározási folyamatba, amely viszont a nemzeti intézkedések és kapacitásépítés alapjául szolgál, valamint olyan rendszeres felülvizsgálati és aktualizálási mechanizmusokat tartalmaz, amelyek biztosítják, hogy a szakpolitikák hatékonyak és relevánsak maradjanak.

A Bizottság további információkat kérhet a tagállamoktól a konkrét megelőzési és felkészültségi intézkedésekkel kapcsolatban. A Bizottság szakértők kiküldését is javasolhatja, illetve ajánlásokat tehet a megelőzési és felkészültségi szintek megerősítésére.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javasolt rendelet fő újdonsága a több ágazatra kiterjedő felkészültségi dimenzió létrehozása, valamint az egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültség és reagálás finanszírozásának beépítése.

Az új felkészültségi dimenzió célja, hogy orvosolja a jelenlegi jogi keret mennyiségi és minőségi hiányosságait. A javaslat a Covid19-világjárványból, a majomhimlő-esetek közelmúltbeli megugrásából és az uniós polgári védelmi mechanizmus legutóbbi – különösen az összetett, határokon átnyúló válságokkal és az Ukrajna elleni orosz agressziós háború nyomán jelentkező szükségletek kezelésével kapcsolatos – műveleteiből levont tanulságokra épül. Figyelembe veszi Európa változó kockázati környezetével és fenyegetettségi helyzetével kapcsolatos kutatást és előrejelzést, kiemelve a kockázatok egyre inkább rendszerszintű jellegét és az ágazatok közötti áttételes hatások erősödő hatását. Emellett előretekintő egyeztetéseket folytat a tagállamokkal arról, hogy az egyre összetettebb vészhelyzeti és válságforgatókönyvek mellett is biztosított maradjon a meglévő európai polgári védelmi rendszerek folyamatos működése.

Ami a mennyiségi hiányosságokat illeti, ezen új dimenziónak lehetővé kell tennie a több ágazatot érintő, nagy horderejű válságok átfogóbb és integráltabb megközelítés keretében történő kezelését, biztosítva a felkészültségi és reagálási intézkedések érintett ágazatokon közötti hatékonyabb koordinálását. Ami a minőségi hiányosságokat illeti, lehetővé teszi azon kockázatok és veszélyforrások kezelését, amelyek tekintetében jelenleg nem állnak rendelkezésre eszközök. Ez lehetővé fogja tenni az uniós szintű válságkezelési struktúrák széttagoltságának csökkentését, egyszerűsíteni fogja az eljárásokat és hatékonyabb erőforrás-felhasználást fog biztosítani a különösen a hibrid fenyegetésekkel és a kritikus infrastruktúrák több ágazatra kiterjedő hatással járó zavaraival összefüggésben felmerülő biztonsági kockázatok kezelése során.

A javasolt rendelet egészségügyi szükséghelyzet-felkészültségi és reagálási eleme javítani fogja az újonnan megjelenő és küszöbön álló egészségügyi veszélyek felügyeletének, felderítésének és megértésének finanszírozását, és e meglátásokat összekapcsolja az egészségügyi ellenintézkedésekkel. A tagállamokkal szoros együttműködésben válságok idején javítani fogja a termelési kapacitásokhoz való hozzáférést, valamint a felkészültségi és reagálási erőfeszítések keretében támogatni fogja az egészségügyi ellenintézkedések beszerzését, készletezését és alkalmazását. Támogatni fogja továbbá az uniós tagállamok ismereteinek bővítését és kapacitásépítését a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek megelőzése, illetve az azokra való felkészülés és reagálás terén.

A tervek szerint az ERCC kulcsszerepet tölt majd be a központi uniós válságkoordinációs központ kibővített új képességének köszönhetően. Fő tevékenységi területe a válságok jobb megértésére irányul, elősegítve a proaktívabb felkészültségi és reagálási intézkedéseket, az ágazatok közötti koordinációt – az ágazati szakértelem átvétele vagy megkettőzése nélkül –, valamint a jobb nyomon követést, ugyanakkor a hatáskörök és a felelősségi körök tiszteletben tartása mellett folyamatosan tájékoztatja a tagállamokat és a döntéshozókat.

Az e szakpolitikai területen fennálló támogatási hatáskörre és az uniós válságkezelési képességek bővítésével kapcsolatos nemzeti érzékenységekre tekintettel az ezen újabb felkészültségi dimenzió szerinti reagálási intézkedések operatív alkalmazását a Tanács által aktiválandó indító mechanizmushoz kell kötni, továbbá össze kell kapcsolni a meglévő eljárásokkal, például az uniós politikai szintű integrált válságelhárítási mechanizmus (IPCR) vagy a szolidaritási klauzula aktiválásával (az EUMSZ 222. cikke alapján).

A levont tanulságok alapján egyszerűsíteni fogják az 1313/2013/EU határozatban és „az EU az egészségért” program keretében meghatározott társfinanszírozási arányokat és operatív szabályokat annak érdekében, hogy a gyorsan változó válságok esetén hatékonyabb és rugalmasabb legyen a végrehajtás. A javasolt rendelet célja tehát az, hogy tisztázza a különféle reagálási intézkedések – például logisztikai központok és egészségügyi evakuálási központok létrehozása, az egészségügyi evakuálások végrehajtása, a reagálási képességek és az intervenciós csoportok előzetes elhelyezése – bevezetésére vonatkozó szabályokat. Emellett az uniós polgári védelmi mechanizmus keretébe egyértelműbben beépíti a magánszektorból származó adományokat is, amelyek az Ukrajna szükségleteire válaszul indított műveletek során már sikeresen megvalósultak.

A javasolt rendelet továbbá pontosabban meghatározza majd, hogyan támogatja az uniós polgári védelmi mechanizmus a tagállamokat nemzeti felkészültségi ciklusaik során. Ez magában foglalja a nemzeti felkészültségi rendszerek szakértői értékelését és önkéntes értékelését ösztönző célzott szabályokat is. Tovább fogják erősíteni az uniós polgári védelmi tudáshálózatnak a kapacitásépítés pilléreként betöltött szerepét: a hálózat ugyanis platformként szolgál majd a katasztrófakockázat-kezeléssel kapcsolatos szakértelem, levont

tanulságok és innovatív gyakorlatok megosztásához; ugyanakkor szabályokat fognak bevezetni a lakosság felkészültségére és a főbb érdekelt felekkel (katonai és magánszektorbeli szereplőkkel) a képzések és gyakorlatok keretében folytatott együttműködésre vonatkozóan.

A javasolt rendelet egy rugalmasabb és integráltabb költségvetési struktúra kialakítására törekszik, amely annak tágabb célkitűzésén és felkészültségi hatókörén alapul. A nagy horderejű válságokkal és az újonnan megjelenő veszélyforrásokkal kapcsolatos fokozott rugalmasságát és az azokra való jobb reagálási képességét megfelelő megelőzési és felkészültségi tevékenységeknek – például előrejelzésnek, előrelátásnak és kapacitásfejlesztésnek – kell kísérnie.

2025/0223 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az uniós polgári védelmi mechanizmusról, valamint az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültséghez és -reagáláshoz nyújtott uniós támogatásról, továbbá az 1313/2013/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (uniós polgári védelmi mechanizmus)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 168. cikke (5) bekezdésére, 196. cikkére, valamint 322. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel a Számvevőszék véleményére,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[13],

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére[14],

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Tekintettel arra, hogy az elmúlt években jelentősen nőtt a természeti és ember okozta veszélyek száma és súlyossága, meg kell erősíteni az uniós szintű polgári védelmi együttműködést egy olyan reziliens Unió létrehozása érdekében, amely képes előre jelezni és kezelni az említett kockázatokat és fenyegetéseket – függetlenül attól, hogy milyen eredetűek –, annak biztosítása érdekében, hogy az uniós polgárok megfelelő védelemben részesüljenek. Az uniós polgári védelmi mechanizmus (a továbbiakban: az uniós mechanizmus) feladata, hogy a tagállamok közötti együttműködés és koordináció megerősítése révén javítsa a katasztrófák és válságok megelőzésre, az azokra való felkészültségre és reagálásra irányuló általános képességét.

(2) Ez a rendelet meghatározza az uniós mechanizmus indikatív pénzügyi keretösszegét, valamint az egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültség és reagálás finanszírozását. E rendelet alkalmazásában a folyó árakat egy 2 %-os rögzített deflátor alkalmazásával kell kiszámítani. Erre a rendeletre az (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet[15] (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) alkalmazandó. Megállapítja az uniós általános költségvetés megállapítására és végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a

[13] *HL L …, … o.

[14] *HL L …, … o.

[15] Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

nem pénzügyi adományokra, a közbeszerzésre, a közvetett irányításra, a pénzügyi támogatásra, a pénzügyi eszközökre és a költségvetési biztosítékokra – vonatkozó szabályokat.

(3) Jóllehet a megelőzési és a felkészültségi intézkedések alapvető szerepet játszanak abban, hogy az Unió képes legyen nagyobb rezilienciát tanúsítani a természeti és az ember okozta katasztrófákkal szemben, a katasztrófák bekövetkezése, időpontja és súlyossága a dolgok természeténél fogva kiszámíthatatlan. A megfelelő reagálás biztosításához szükséges pénzügyi erőforrások évről évre jelentősen eltérhetnek, és azokat azonnal rendelkezésre kell bocsátani. A kiszámíthatóság költségvetési alapelve és az új igényekre való gyors reagálás szükségessége közötti egyensúly megteremtése érdekében ezért ki kell igazítani a munkaprogramok pénzügyi végrehajtását. Ebből következően – az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 12. cikkének (4) bekezdése szerint engedélyezett előirányzatok átvitelén túlmenően – helyénvaló lehetővé tenni a fel nem használt előirányzatoknak csak a következő évre és kizárólag a reagálási intézkedések céljára történő átvitelét.

(4) A közelmúlt tapasztalatai azt mutatják, hogy a gyorsan változó gazdasági, társadalmi és geopolitikai környezetben rugalmasabb többéves pénzügyi keretre és uniós kiadási programokra van szükség. E célból a finanszírozásnak megfelelően figyelembe kell vennie a Bizottság által közzétett vonatkozó dokumentumokban, a tanácsi következtetésekben és az európai parlamenti állásfoglalásokban azonosított, változó szakpolitikai igényeket és uniós prioritásokat, ugyanakkor biztosítania kell a költségvetés végrehajtásához szükséges kellő kiszámíthatóságot.

(5) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet[16], a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet[17] és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet szerint az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét arányos intézkedések révén kell biztosítani, ideértve a szabálytalanságok és csalások megelőzését, feltárását, korrekcióját és kivizsgálását, az eltűnt, jogtalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését, valamint szükség esetén a megfelelő közigazgatási szankciók alkalmazását is. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel összhangban vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezhet annak megállapítása céljából, hogy történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az (EU) 2017/1939 rendelettel[18] összhangban az Európai Ügyészség kinyomozhatja és büntetőeljárás alá vonhatja az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv[19] szerinti, az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást és más jogellenes tevékenységeket. Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, amely uniós finanszírozásban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, az Európai Ügyészség és a Számvevőszék számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

---

16 HL L 312., 1995.12.23., 1. o.
17 HL L 292., 1996.11.15., 2. o.
18 HL L 283., 2017.10.31., 1. o.
19 HL L 198., 2017.7.28., 29. o.

(6) Az uniós mechanizmus keretében biztosítandó védelemnek ki kell terjednie a személyek, a környezet és a tulajdon – többek között a lakóingatlanok, a kritikus infrastruktúra, például az energetikai, közlekedési és űrinfrastruktúra, valamint a kulturális örökség – mindenfajta természeti és ember okozta katasztrófával szembeni védelmére. A természeti és ember okozta katasztrófák alatt az összes természeti és ember okozta veszély következményei értendők. Ennek ki kell terjednie az Unión belül vagy kívül bekövetkező terrorcselekményekre, technológiai, radiológiai vagy környezeti katasztrófákra, éghajlatváltozásra, tengerszennyezésre és szárazföldi vízszennyezésre, vízellátási zavarokra és a vízgazdálkodás rezilienciájára, hidrogeológiai instabilitásra, egészségügyi szükséghelyzetekre és egyéb meghatározatlan hibrid katasztrófákra vagy vészhelyzetekre. E katasztrófák ágazatok közötti koordinációt igényelnek olyan helyzetekben, amikor más uniós válságkezelési mechanizmusokat is alkalmaznak.

(7) Az uniós mechanizmus gyakorlati együttműködés és koordináció révén elősegíti a szolidaritást a tagállamok között, nem érintve a tagállamok azon elsődleges felelősségét, hogy a területükön megvédjék a személyeket, a környezetet és a tulajdont – a kulturális örökséget is beleértve – minden katasztrófától, továbbá megfelelő képességeket biztosítsanak a katasztrófavédelmi rendszereik számára ahhoz, hogy azok megelőzzék, valamint megfelelően és következetesen tudják kezelni az olyan természetű és nagyságrendű katasztrófákat, amelyekre észszerűen számítani lehet és fel lehet készülni.

(8) A nemzetközi polgári védelmi fellépései következetességének előmozdítása érdekében az Uniónak el kell ismernie a kormányközi szervezetek kulcsfontosságú szerepét, hiszen azok megerősítik a szakpolitikai párbeszédet, valamint az ismeretek és a bevált gyakorlatok cseréjét, tekintve, hogy a katasztrófák és válságok mértéke és kiterjedése világszerte növekszik, és ezek kockázatai és fenyegetései az Uniót ugyanúgy érintik.

(9) A katasztrófakockázat-kezelés integrált és átfogó megközelítésének előmozdítása érdekében az uniós fellépésnek a sendai keret valamennyi cselekvési prioritására ki kell terjednie. Míg a strukturális reziliencia- és felkészültségi intézkedésekkel horizontálisan, a vonatkozó uniós programokban foglalkoznak, a mechanizmusnak azokkal a katasztrófavédelmi ciklus különböző szakaszaiban, azaz a megelőzés, a felkészültség és a reagálás szakaszában olyan összehangolt tervezés és fellépés révén kell foglalkoznia, amely előre jelzi és mérsékli a kockázatokat, fokozza a felkészültséget és lehetővé teszi a hatékony reagálást, ugyanakkor a helyreállítással és az újjáépítéssel más uniós eszközökben kell foglalkozni. Az Uniónak a kockázatok mérséklése, a lakosság, az infrastruktúra és az alapvető szolgáltatások rezilienciájának megerősítése, valamint a katasztrófák hatásának minimálisra csökkentése érdekében előtérbe kell helyeznie a katasztrófamegelőzés fontosságát, valamint elő kell mozdítania a megelőző intézkedések kormányzati és ágazati politikákba való beépítését, továbbá törekednie kell az (EU) 2021/836 európai parlamenti és tanácsi rendeletben[20] meghatározott uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélok továbbfejlesztésére. A kockázatok kezeléséhez, a sebezhetőségek csökkentéséhez és a jövőbeli kockázatokkal és fenyegetésekkel szembeni reziliencia fokozásához szükséges készségek, erőforrások és ismeretek biztosításához elengedhetetlen az

[20] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/836 rendelete (2021. május 20.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról (HL L 185., 2021.5.26., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/836/oj).

erősebb, uniós szintű, kollektív operatív reagálás, valamint a tagállamok egyéni képességeinek kapacitásépítési intézkedések révén történő támogatása.

(10) A nemzeti és megfelelő szubnacionális szintű kockázati környezet átfogó és naprakész áttekintésének és ismeretének biztosítása érdekében a tagállamoknak rendszeresen kockázatértékeléseket kell végezniük és közzétenniük, amelyek tartalmát legalább ötévente meg kell osztaniuk a Bizottsággal, illetve – amennyiben a kockázati környezetben bekövetkezett jelentős változás ezt szükségessé teszi – frissíteniük kell azokat. A Bizottságnak e kockázatértékeléseket vagy azok összefoglalóit – az Uniót érintő kockázatok és az azok kezeléséhez nélkülözhetetlen képességek átfogó megértéséhez szükséges mértékben – fel kell használnia az uniós szintű katasztrófa-forgatókönyvek, tervek, kockázat- és fenyegetésértékelések és kockázatkezelési intézkedésekről szóló jelentések elkészítéséhez és kidolgozásához. Ezen értékeléseknek és terveknek következetesnek kell lenniük és összhangban kell állniuk az egyéb vonatkozó uniós szintű folyamatokkal.

(11) Jóllehet egészségügyi politikájukért a tagállamok felelnek, az európai szolidaritás, együttműködés és koordináció szellemében fel kell készülniük a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekre, és védelmet kell nyújtaniuk azokkal szemben. Az uniós képességek e tekintetben történő megerősítése érdekében e rendeletnek támogatást kell nyújtania különösen a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló, 2022. november 23-i (EU) 2022/2371 európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint az uniós szintű közegészségügyi szükséghelyzet esetén a válság szempontjából releváns egészségügyi ellenintézkedésekkel való ellátás biztosítását célzó intézkedési keretről szóló (EU) 2022/2372 tanácsi rendelet szerinti intézkedésekhez. E rendeletnek szinergiákat kell biztosítania az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ és az Európai Gyógyszerügynökség, valamint az érintett nemzeti és nemzetközi szervezetek válsággal kapcsolatos megbízatásaival.

(12) Az uniós egészségügyi ellenintézkedések helyzetképe továbbra is arról árulkodik, hogy az Unió egészségügyi válsághelyzetek, különösen világjárványok idején az Unióban szükséges nyersanyagok, gyógyszerhatóanyagok, gyógyszerek, orvostechnikai eszközök és egyéni védőeszközök biztosítása terén harmadik országoktól függ. A rendeletnek ezért támogatnia kell azokat az intézkedéseket, amelyek az Unió stratégiai autonómiájának megerősítése és az egészségügyi ellenintézkedésekkel kapcsolatos ellátásbiztonság javítása érdekében előmozdítják a válság szempontjából releváns termékek Unión belüli beszerzését, kezelését, felhalmozását és felhasználását.

(13) Az (EU, Euratom) 2022/2371 rendeletben említett uniós szintű népegészségügyi szükséghelyzet idején a válság szempontjából releváns egészségügyi ellenintézkedések iránti kereslet nagyobb lehet, mint a kínálat. Ilyen helyzetben alapvető fontosságú az egészségügyi ellenintézkedések intenzívebb előállítása és gyártása. Támogatást kell nyújtani azokhoz az intézkedésekhez, amelyek gyártási kapacitást tartanak fenn a válság szempontjából releváns egészségügyi ellenintézkedések számára, ideértve a szükséges nyersanyagokat, segédeszközöket és alkatrészeket is.

(14) A tipikus közbeszerzési tevékenységektől eltérően az esetleges egészségügyi válsághelyzetek tényleges válsághelyzetekké való eszkalálódásának megelőzéséhez kapcsolódó közbeszerzési tevékenységek bizonyos fokú rugalmasságot és reakcióképességet igényelnek. E rendeletnek ezért – egy esetleges súlyos egészségügyi válság kialakulásának megelőzése érdekében – lehetővé kell tennie olyan új

ajánlatkérő szervek felvételét is, amelyek nem érik el az (EU, Euratom) 2024/2509 rendeletben előírt küszöbértéket.

(15) A polgári védelmi együttműködés szempontjából alapvető jelentőséggel bírnak a kapacitásépítési programok, továbbá elengedhetetlen a kutatási és innovációs eredmények hasznosítása és megosztása is. A katasztrófák megelőzésére, illetve az azokra való felkészülésre és reagálásra irányuló kollektív kapacitás megerősítése, a polgári védelmi közösségen belüli tudásmegosztásnak és a kutatás alkalmazásának a katasztrófakockázat-kezelés valamennyi szakaszában való támogatása, valamint a polgári védelem és a katasztrófakockázat-kezelés szereplői, a civil társadalmi szervezetek és a kutatói közösség közötti együttműködés megerősítése és tudásmegosztás fokozása érdekében fenn kell tartani és tovább kell erősíteni az (EU) 2021/1956 bizottsági végrehajtási határozattal[21] létrehozott uniós polgári védelmi tudáshálózatot (a továbbiakban: tudáshálózat). A tudáshálózatnak a meglévő struktúrák munkájára kell támaszkodnia, és együtt kell működnie e struktúrákkal, ideértve a polgári védelmi szakembereket, a kiválósági központokat, az egyetemeket, a kutatókat és más szakértőket, a fiatal szakembereket és a vészhelyzet-kezelés terén jártas önkénteseket, valamint a katasztrófakockázat-kezelésben részt vevő valamennyi szereplőt. A tudáshálózatot a felkészültségi unióról szóló stratégiával[22] összhangban továbbá úgy kell megerősíteni, hogy az a lakosság felkészültségével és a köz- és magánszféra közötti együttműködéssel kapcsolatban célzott intézkedéseket foglaljon magában. Lehetővé kell tenni a tudáshálózat számára, hogy megkönnyítse a tudásmegosztást, valamint a nemzetközi szervezetekkel és – a tagállamok intézményi és jogi keretével összhangban – a regionális és helyi hatóságokkal való együttműködést, biztosítva szerepük, szükségleteik és képességeik kellő figyelembevételét.

(16) Az Unió azon képességének megerősítése érdekében, hogy felkészüljön és reagáljon az egészségügyi válságokra, valamint megelőzze és kezelje azokat, a rendeletnek – különös tekintettel az európai ellátási láncra – támogatnia kell a releváns uniós válságkezelési eszközök alapján létrehozott kiegészítő mechanizmusok és struktúrák keretében hozott intézkedéseket. E támogatásnak magában kell foglalnia az egészségügyi válságokra való reagálással kapcsolatos kapacitásépítést, beleértve a vészhelyzeti tervezést és a felkészültséget – többek között az éghajlat egészségügyi hatásaival kapcsolatban –, a megelőző intézkedéseket, például az oltással és immunizációval kapcsolatos intézkedéseket, a megerősített felügyeleti programokat, valamint a jobb koordinációt és együttműködést.

(17) Rendelkezéseket kell hozni annak érdekében, hogy keretet biztosítsanak az uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélok folyamatos fejlődéséhez. E céloknak aktuális és előretekintő, az éghajlatváltozásnak a katasztrófakockázatra gyakorolt hatásait is figyelembe vevő forgatókönyveken, korábbi katasztrófahelyzetek adatain és több ágazatra kiterjedő hatásvizsgálatokon kell alapulniuk, és különös figyelmet kell fordítaniuk a part menti területeken, szigeteken vagy más, az éghajlatváltozás hatásainak, például a tengerszint emelkedésének és az árvizeknek különösen kitett régiókban élő kiszolgáltatott csoportokra és közösségekre.

---

[21] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/836 rendelete (2021. május 20.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról (HL L 185., 2021.5.26., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/836/oj).

[22] JOIN(2025) 130 final.

(18) A természeti és ember okozta katasztrófák növekvő gyakoriságára és súlyosságára válaszul elengedhetetlen fokozni a nemzedékeken átívelő társadalmi rezilienciát, ami közös felelősség. Ehhez a katasztrófák és válságok előrejelzése, megelőzése, kezelése és az azokat követő helyreállítás során mozgósítani kell az ifjúsági és civil társadalmi szervezetek, a média, az oktatási, képzési és kulturális intézmények, a tudományos intézmények és a tudományos körök, a hatóságok, a szociális partnerek, a magánszektor, a helyi hálózatok és közösségek, valamint a polgárok kollektív erőforrásait. A lakosság teljes körű és hatékony felkészültsége – beleértve a kiszolgáltatott helyzetben lévő nőket és csoportokat, a gyermekeket, az időseket, a menekülteket, a faji vagy etnikai kisebbséghez tartozó személyeket, köztük a romákat és a fogyatékossággal élő személyeket, valamint a turistákat és azokat is, akik ideiglenesen tartózkodnak az adott tagállam területén, vagy akik határokon átnyúló kockázatoknak lehetnek kitéve – erősíti a társadalmi rezilienciát, mivel biztosítja, hogy képességeitől függetlenül mindenki rendelkezzen az esetleges kockázatokkal és fenyegetésekkel szemben az önmaga védelméhez és mások támogatásához szükséges ismeretekkel, készségekkel és erőforrásokkal.

(19) A felkészültségi unióról szóló stratégiában foglaltaknak megfelelően a beépített felkészültség olyan megközelítést jelent, amely révén a megelőző intézkedések, a kockázatértékelés, az adaptív tervezés, az érdekelt felek bevonása, valamint a biztonsági megfontolások az uniós jogszabályok, szakpolitikák és programok – többek között az európai szemeszter keretében koordinált gazdaság- és szociálpolitikák – szerves részévé válnak. Ez a megközelítés proaktív keretet biztosít, amely lehetővé teszi minden érintett érdekelt fél – például szervezetek, közösségek és hatóságok – számára a válságok előrejelzését, megelőzését, kezelését és az azokból való kilábalást, függetlenül azok eredetétől. A köz- és a magánszektor, valamint a tudományos közösség közötti együttműködés előmozdítása, valamint a kutatási és innovációs eredmények hasznosítása révén a beépített felkészültség megerősíti a zavarok megelőzésére és kezelésére való képességet, valamint biztosítja az élet, az eszközök és a környezet védelmét és a kritikus infrastruktúra integritásának megőrzését.

(20) A katasztrófakockázat-megelőzési és -felkészültségi megfontolásokat szisztematikusan be kell építeni a vonatkozó szakpolitikákba, programokba és irányítási folyamatokba. Az uniós mechanizmusnak ezért elő kell mozdítania a stratégiában meghatározott beépített felkészültség elvét, többek között azáltal, hogy hozzájárul a kockázatokkal kapcsolatos ismeretek és gyakorlati tapasztalatok bővítéséhez és terjesztéséhez, elősegítve ezzel a kockázattudatos tervezést és az ágazatokon átívelő felkészültséget javító döntések meghozatalát.

(21) A Covid19-világjárvány jól szemléltette, hogy az egészségügyi válságok több ágazatra is kiterjednek, és rávilágított annak fontosságára, hogy az egészségügyi megfontolásokat is beépítsék az e rendeletet is magában foglaló válságkezelési keretbe. A polgári védelem és az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási intézkedések polgári védelem keretében történő ötvözése biztosítja a katasztrófakezelés átfogó, összehangolt megközelítését, végső soron fokozva a rezilienciát és megvédve a lakosságot a lehetséges kockázatok és fenyegetések széles körével szemben. Az egészségügyi szükséghelyzetek – például a világjárványok, a vegyi, biológiai, radiológiai, nukleáris fenyegetések, az antimikrobiális rezisztencia, illetve a vektorok által terjesztett betegségek európai terjedésével összefüggő éghajlati események egészségügyi hatásai – az egészségügyi ágazaton kívül is messzemenő hatásokkal járhatnak, és hatással lehetnek a társadalmi stabilitásra, a környezeti egyensúlyra vagy a kritikus infrastruktúrára támaszkodó alapvető szolgáltatások

nyújtására. A tervezett horizontális megközelítés megelőzheti, illetve enyhítheti az egészségügyi szükséghelyzetek hatásait, mielőtt azok válsággá eszkalálódnának. Különös figyelmet kell fordítani az intézményekben élőkre, például a tartós ápolásra-gondozásra szoruló, fogyatékossággal élő személyekre vagy idősekre, akik különösen ki vannak téve az egészségügyi szükséghelyzeteknek és azok hatásai is fokozottan érintik őket, ahogy az a Covid19-válság során is bebizonyosodott.

(22) Jóllehet egészségügyi politikájukért a tagállamok felelnek, a népegészségügy védelméről az európai szolidaritás, együttműködés és koordináció szellemében kell gondoskodniuk. Ezen együttműködés keretében javítani kell a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekre való felkészültséget, valamint azok megelőzését és megfékezését. A felkészültség kulcsfontosságú a jövőbeli fenyegetésekkel szembeni reziliencia javításához. A Covid19-világjárvány során szerzett tapasztalatok alapján uniós szinten további fellépésre van szükség a tagállamok közötti együttműködés és koordináció támogatása céljából. Ezen együttműködés keretében fokozni kell a súlyos emberi fertőzések és betegségek határokon átnyúló terjedésére való felkészültséget, azok megelőzését és megfékezését, a határokon át terjedő egyéb súlyos egészségügyi veszélyek elleni küzdelmet, valamint a teljes uniós lakosság egészségének és jóllétének védelmét és javítását.

(23) A gyorsan növekvő kockázatok és bizonytalanság közepette az Unió elkötelezett amellett, hogy több területen is megerősítse a rezilienciát a különböző kihívások és válságok hatékony előrejelzése, átvészelése és az azokból való kilábalás érdekében. Ebben az összefüggésben az európai polgári védelmi mechanizmus létrehozására irányuló munka iránti politikai elkötelezettség egy határozott, azzal kapcsolatos politikai szerepvállalást jelent, hogy megfelelő és rugalmas intézkedések álljanak rendelkezésre a több ágazatot érintő, összetett és elhúzódó válságok hatékony és eredményes kezeléséhez. Ezeket az egyedi intézkedéseket kell alkalmazni a több ágazatot érintő válságok esetében, valamint – de nem kizárólag – az integrált politikai válságelhárítási mechanizmus vagy a szolidaritási klauzula aktiválásával kapcsolatos helyzetekben, az Egészségügyi Világszervezet (WHO) által nemzetközi horderejű népegészségügyi szükséghelyzetnek nyilvánított helyzetekben, valamint az ágazati szükséghelyzetekkel foglalkozó egyéb uniós eszközök hatálya alá tartozó szükséghelyzetekben, például a belső piaci, konzuli, biztonsági, egészségügyi és éghajlattal kapcsolatos szükséghelyzetekben, amennyiben az uniós mechanizmus képességei támogatást tudnak nyújtani az említett válságok következményeinek kezeléséhez.

(24) Az Uniónak fel kell készülnie az egy vagy több tagállamot érintő nagyszabású, több ágazatra kiterjedő biztonsági eseményekre és válságokra, a fegyveres agresszió lehetőségét is beleértve. A legtöbb válsághelyzetben jellemzően a nemzeti polgári hatóságok viselik az elsődleges felelősséget. Egyre több esetben azonban – például egészségügyi szükséghelyzetek, szélsőséges időjárási események, hibrid vagy kibertámadások esetén – a polgári hatóságoknak katonai támogatásra van szükségük. Fegyveres agresszió esetén a katonai erőknek polgári segítségnyújtásra lenne szükségük az állam és a társadalom folyamatos működésének biztosításához. Ezért a tagállamok teljes körű közreműködése mellett javítani kell a polgári és katonai szereplők közötti együttműködést, anélkül, hogy ez aláásná hatásköreiket. A felkészültségi unióról szóló stratégia nyomon követéseként a Bizottságnak és a főképviselőnek polgári-katonai felkészültségi intézkedéseket kell kidolgoznia. Ezen intézkedések esetében egyértelművé kell tenni, hogy az uniós intézmények, szervek, ügynökségek és tagállamok milyen feladat- és felelősségi körökkel és prioritásokkal

rendelkeznek a biztonsági eseményekre és válságokra való felkészülés és reagálás terén.

(25) A katonai eszközök polgári irányítás alatt, végső eszközként történő alkalmazása fontos hozzájárulást jelenthet a katasztrófareagáláshoz. Ha helyénvalónak minősül a katonai kapacitások felhasználása a polgári védelmi műveletek támogatásában, a katonasággal való együttműködésnek meg kell felelnie a Tanács vagy annak illetékes szervei által meghatározott azon módozatoknak, eljárásoknak és kritériumoknak, amelyek a polgári védelemhez szükséges katonai kapacitásoknak az uniós mechanizmus rendelkezésére bocsátására vonatkoznak, továbbá összhangban kell lenniük a vonatkozó nemzetközi iránymutatásokkal.

(26) A válságok gyakran több ágazatot és több társadalmi réteget is érintenek, valamint különböző ágazatok összehangolt, integrált válaszát igénylik. E válságok – függetlenül attól, hogy természeti veszélyekből, biztonsági vagy népegészségügyi szükséghelyzetekből erednek – általában túlnyúlnak a hagyományos határokon, és egyszerre több ágazatot érintenek. Szabályokat kell megállapítani annak érdekében, hogy az uniós mechanizmus hatékonyan támogathassa az ágazatközi válságkezelést, kiegészítve az egyéb uniós eszközök keretében meglévő intézkedéseket és eljárásokat.

(27) A több ágazatot érintő válságok sokrétű jellege átfogó és integrált válságkezelési megközelítést követel meg, ami az e válságok által előidézett kihívások hatékony kezelése érdekében szoros és hatékony együttműködést tesz szükségessé. Az uniós mechanizmust továbbra is – elsődleges illetékes hatóságokként – a nemzeti polgári védelmi hatóságoknak kell támogatniuk. Ugyanakkor a nemzeti erőfeszítések támogatása érdekében biztosítani kell az ágazatközi műveletek uniós szintű koordinációját, nyomon követését és támogatását. Ezért létre kell hozni egy válságkoordinációs központot (a továbbiakban: központ). A központnak az ERCC meglévő struktúráira és szakértelmére támaszkodva szinergiában kell működnie a Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központtal (ERCC) és ki kell egészítenie annak funkcióját. Az ERCC továbbra is támogatni fogja az uniós mechanizmust, és központként fog szolgálni a tagállami hatóságokkal – köztük a tagállamok által felhatalmazott szervezetekkel –, az uniós intézményekkel és szervekkel, valamint a Bizottság szolgálataival való operatív koordináció terén. Ezen erőfeszítések maximalizálása érdekében olyan szabályokat kell bevezetni, amelyek lehetővé teszik a tagállami fellépésekhez nyújtott uniós támogatás fokozását, hogy az pontosan tükrözze az igényeket és a szükségletek sürgősségét. A külső tevékenység és a belső válságelhárítás hatékonyabb összekapcsolása és az erőfeszítések megkettőzésének elkerülése érdekében a központnak – a főképviselő szerepének és hatásköreinek tiszteletben tartása mellett – együtt kell működnie az Európai Külügyi Szolgálattal (EKSZ) és különösen annak válságelhárítási központjával.

(28) Az érintett meglévő struktúrákkal való koherencia biztosítása érdekében a válságkoordinációs központ a Bizottság belső biztonsági struktúrájával is szorosan együtt fog működni, ideértve az Integrált Biztonsági Műveleti Központ (ISOC) jövőbeli létrehozását, ahogy azt a Bizottság a „ProtectEU: Európai belső biztonsági stratégia” című közleményében[23] bejelentette. A központ tevékenységeit adott esetben összehangolják a Bizottság eljárási standardjaival, kommunikációs eszközeivel és biztonsági eljárásaival, ezáltal biztosítva a maximális interoperabilitást, megkönnyítve

[23] COM(2025) 148 final.

az információmegosztást és támogatva a Bizottság eszközeinek védelmével kapcsolatos biztonsági szempontokat.

(29) E rendelet tagállamokra vonatkozó rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy azok a társult országokra is vonatkoznak. Bár ez a rendelet a több ágazatot érintő válságok esetén kiegészítheti más uniós kockázatkezelési eszközök végrehajtását, az uniós mechanizmushoz társult országok nem vonhatók be, kivéve, ha a támogatott eszköz hatálya alá tartoznak.

(30) A szabályoknak elő kell írniuk, hogy az uniós mechanizmus keretében biztosított segítségnyújtás iránti kérelmet az érintett ország – legyen az tagállam vagy harmadik ország –, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezete, annak valamely ügynöksége vagy egy kifejezetten erre a célra kijelölt nemzetközi szervezet nyújthatja be. Az ilyen segítségnyújtás iránti kérelmek esetében lehetővé kell tenni a vészhelyzet kezeléséhez szükséges polgári védelem vagy segély típusának azonosítását, beleértve azt az esetet is, amikor a megkeresés kettős felhasználású eszközökre vonatkozik.

(31) A tagállamoknak – a Bizottság támogatásával – és adott esetben a harmadik országokban működő uniós küldöttségeknek biztosítaniuk kell, hogy minden megfelelő intézkedést meghozzanak az általuk felajánlott segítségnyújtás időben történő szállítása érdekében, ideértve a szállítás előkészítését, illetve az ilyen segítségnyújtás rendelkezésre állását és telepíthetőségét is.

(32) Az uniós mechanizmus keretében lehetővé kell tenni a reagálási képességek ideiglenes elosztását olyan helyzetekben, amikor valamely tagállamban vagy harmadik országban megnövekedett katasztrófakockázat áll fenn. Ennek magában kell foglalnia az erőforrásoknak és a reagáló csoportoknak a természeti vagy ember okozta veszélyekre való felkészülés érdekében történő ideiglenes bevetését.

(33) A műveleti készenlét biztosítása érdekében – különösen a nyári időszakban az erdőtüzek kockázatának kitett területeken és más, ismétlődő szezonális kockázatoknak kitett területeken – az uniós mechanizmusnak lehetővé kell tennie a reagálási képességek tagállamokban való, e kockázatok kezelése érdekében történő előzetes elhelyezését. E proaktív intézkedés az Unió ismétlődő katasztrófák elleni küzdelemre való felkészültségét hivatott fokozni, mérsékelve azok életekre, otthonokra és környezetre gyakorolt pusztító hatását. Ezen intézkedésnek egyúttal elő kell segítenie a műszaki és operatív ismeretek különböző forgatókönyvek és tűzhelyzetek közötti megosztását, meg kell erősítenie az interoperabilitást, valamint javítania kell a reagálási képességek befogadó nemzeti támogatásával kapcsolatos elgondolást. Amennyiben e képességeknek és intervenciós csoportoknak az előzetes elhelyezésük során katasztrófára kell reagálniuk, a reagálásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, különösen működési költségeik tekintetében.

(34) A hőmérséklet emelkedése és a hosszan tartó aszályos időszakok miatt az Unióban egyre nagyobb az erdőtüzek kockázata, és azok egyre gyakoribbak és intenzívebbek; ugyanakkor a specializált reagálási képességek korlátozott rendelkezésre állása – ideértve az erdőtüzek légi oltására alkalmas kétéltű eszközöket is – továbbra is jelentős aggodalomra ad okot, és az Unió számára az egy időben pusztító erdőtüzek esetén a legfőbb operatív kihívást jelenti. Az (EU) 2019/420 európai parlamenti és tanácsi

határozattal[24] létrehozott uniós szintű képességtartalék, a rescEU teljes körű végrehajtására való zökkenőmentes átállás biztosítása érdekében elengedhetetlen, hogy 2034-ig meghosszabbítsák az (EU) 2023/2671 európai parlamenti és tanácsi határozatban[25] megállapított átmeneti időszakot annak érdekében, hogy az Unió továbbra is finanszírozhassa a nemzeti légi tűzoltási eszközöket, és azokat az uniós mechanizmus keretében megvalósuló reagálási műveletek során igénybe lehessen venni, amíg fokozatosan ki nem épül az állandó rescEU légi erdőtűzoltó flotta; ezek a rescEU keretében finanszírozott új légi tűzoltási eszközök jelenleg fejlesztés alatt állnak, és várhatóan 2028-tól kezdődően fokozatosan elérhetővé válnak.

(35) Az uniós mechanizmus felhasználható arra, hogy polgári védelmi támogatást nyújtson a harmadik országokban bekövetkezett katasztrófák által érintett uniós polgároknak nyújtott konzuli segítségnyújtáshoz, amennyiben ezt a katasztrófa által érintett polgárok származási tagállamai kérik. Az érintett tagállamok lehetőség szerint arra törekednek, hogy egymás között és minden egyéb érintett szereplővel koordinálják az említett kérelmeket, így biztosítva az uniós mechanizmus optimális használatát és a helyszíni gyakorlati nehézségek elkerülését. A konzuli segítségnyújtáshoz biztosított polgári védelmi támogatás – az egyéb lehetséges intézkedések sérelme nélkül – a hazaszállításhoz, a támogatott hazautazáshoz és az evakuáláshoz hasonló intézkedéseket is magában foglalhat. Ilyen támogatás akkor kérhető, ha a tagállamok a vészhelyzet hirtelen jellege, illetve a politikai vagy biztonsági helyzet miatt – aminek következtében a kereskedelmi légi járatok elégtelennek, megbízhatatlannak vagy elérhetetlennek bizonyulhatnak – nem tudják biztosítani az uniós polgárok gyors és hatékony evakuálását kereskedelmi lehetőségek igénybevételével. Kérelem nyújtható be továbbá a több tagállamot érintő vagy nagyszabású hazaszállítást, támogatott hazautazást és evakuálást igénylő helyzetekben, amennyiben az összevont szállítóeszköz-állomány hatékonyabb és költséghatékonyabb megoldást kínálna. Az érintett polgárok származási tagállama vagy az összes uniós polgár számára biztosított segítségnyújtást koordináló tagállam az uniós mechanizmus keretében pénzügyi támogatásban részesülhet a konzuli segítségnyújtáshoz nyújtott polgári védelmi támogatás tekintetében. Az európai szolidaritás e rendeletben rögzített elvének további előmozdítása érdekében a pénzügyi támogatást fokozatosan kell nyújtani attól függően, hogy a szállítóeszköz fedélzetén tartózkodó uniós polgárok állampolgársága hányféle. Az (EU) 2015/637 tanácsi irányelvvel[26] összhangban képviselettel nem rendelkező uniós polgárok számára konzuli segítséget nyújtó tagállam kérheti, hogy az utasok, illetve az ezen intézkedés által érintett polgárok származási tagállamai – piaci áron – hozzájáruljanak az intézkedéssel kapcsolatos költségekhez. Amennyiben az ilyen konzuli segítséget nyújtó tagállamok az uniós mechanizmusok keretében pénzügyi támogatásban részesülnek, az említett irányelv alapján igényelt visszatérítéseket figyelembe kell venni az uniós mechanizmus keretében nyújtott bármely hozzájárulás meghatározásakor. A polgári védelmi segítségnyújtás további

---

[24] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/420 határozata (2019. március 13.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról (HL L 77I., 2019.3.20., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/420/oj).

[25] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/2671 határozata (2023. november 22.) az 1313/2013/EU határozatnak a rescEU átmeneti időszakának meghosszabbítása tekintetében történő módosításáról (HL L, 2023/2671, 2023.11.28., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2671/oj).

[26] A Tanács (EU) 2015/637 irányelve (2015. április 20.) a harmadik országokban képviselettel nem rendelkező uniós polgárok konzuli védelmét elősegítő koordinációs és együttműködési intézkedésekről és a 95/553/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 106., 2015.4.24., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/637/oj).

dimenziójaként a közlekedési és a logisztikai téren rendelkezésre álló rescEU-képességek a konzuli segítségnyújtás polgári védelmi támogatásához is igénybe vehetők.

(36) Az érthetőség és ezáltal a jogbiztonság javítása érdekében egyszerűsíteni kell az európai polgári védelmi eszköztár számára lekötött reagálási képességekhez kapcsolódó átalakítási költségek finanszírozását. Emellett magasabb finanszírozást kell biztosítani az uniós mechanizmus keretében végrehajtott reagálási műveletek kapcsán, az európai polgári védelmi eszköztár rendelkezésére álló, az (EU) 2025/704 bizottsági végrehajtási határozattal[27] összhangban nyilvántartásba vett képességek telepítése során felmerülő működési költségek tekintetében.

(37) A rescEU következetesen bizonyította hozzáadott értékét az Unió által összehangolt reagálási műveletek során. A stratégiával való összhang biztosítása érdekében és a rendelkezésre álló pénzügyi erőforrások függvényében a Bizottságnak tovább kell erősítenie a rescEU-t azáltal, hogy finanszírozza a meglévő képességek fenntartását, adott esetben bővíti azokat, illetve további képességeket hoz létre. A rescEU-képességek fejlesztésének ki kell terjednie a beszerzés valamennyi formájára, többek között a közbeszerzésre, a szerződéskötésre, a bérlésre vagy a lízingre, az egészségügyi ellenintézkedéseket is ideértve. Ezzel összefüggésben, az Unió stratégiai autonómiájának és a kritikus ellátási láncok rezilienciájának megerősítése érdekében – az uniós joggal és a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal összhangban – elő kell mozdítani az Unióban kifejlesztett vagy előállított megoldások használatát. Kivételes körülmények között, például ha a rescEU keretében nem határozzák meg a szükséges egészségügyi ellenintézkedéseket – például gyógyszerhatóanyagok vagy vizsgálati készítmények esetében –, a készletek az uniós mechanizmuson kívül is létrehozhatók. A Covid19-világjárvánnyal összefüggésben, az Ukrajna elleni orosz agressziós háborúra adott uniós válaszlépések keretében és a visszatérő erdőtüzek időszakában végrehajtott bevetések során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy a gyors reagálás biztosítása érdekében tovább kell egyszerűsíteni a rescEU-képességek kezelésére és gyors telepítésére vonatkozó szabályokat.

(38) A rescEU-képességek az Unión kívül is bevethetők, amennyiben a természeti vagy ember okozta veszély jelentős méreteket ölt és nemzetközi horderejűvé válik. Ilyen bevetést akkor kell mérlegelni, ha az Uniónak érdeke fűződik a szükséghelyzetre való reagáláshoz, vagy ha a válság hatással lehet az Unióra, ideértve azt az esetet is, amikor a válság uniós polgárokat fenyeget, sürgős beavatkozást igényel, és azt más uniós eszközök vagy nemzetközi reagálási mechanizmusok keretében bejelentették.

(39) A magánszektor együttműködését tovább kell erősíteni azáltal, hogy a katasztrófasegély-adományokat a rescEU keretében meglévő azon képességekhez irányítják, amelyeknek a tagállamok adnak otthont. Az adományokat a rescEU-képességeknek otthont adó tagállamokon keresztül kell eljuttatni, az esetleges szállítást pedig minőségbiztosításnak kell megelőznie. Szabályokat kell megállapítani, amelyek lehetővé teszik a segítségnyújtás összevonására szolgáló logisztikai központok, illetve a magánszektortól esetlegesen kapott rescEU-képességek készletfelhalmozására szolgáló raktárak létrehozását.

---

[27] A Bizottság (EU) 2025/704 végrehajtási határozata az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 2014/762/EU és az (EU) 2019/1310 bizottsági végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2025/704, 2025.4.15., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/704/oj).

(40) Az uniós jelentőségű, határokon átnyúló felderítési, korai előrejelző és riasztási rendszerek folyamatos fejlesztésének és fokozott integrációjának elősegítésével az Uniónak segítenie kell a tagállamokat abban, hogy csökkentsék a katasztrófákra való reagáláshoz szükséges átfutási időt, valamint időben riasszák az uniós polgárokat. E rendszereknek ki kell használniuk mind a meglévő, mind a kialakulóban lévő információforrásokat és infrastruktúrákat, ugyanakkor aktívan elő kell mozdítaniuk az innovatív technológiák bevezetését. Elismerve, hogy elsősorban a tagállamok felelnek lakosságuk riasztásáért, a figyelmeztetések hatékony továbbításának és a katasztrófákra való felkészültségnek a biztosítása érdekében elengedhetetlen megerősíteni képességeiket.

(41) A több ágazatot érintő, határokon átnyúló és uniós szintű katasztrófákra való felkészültség fokozása érdekében az Uniónak az uniós mechanizmus és a meglévő uniós eszközök keretében támogatást kell nyújtania a tagállamok számára a lakossági figyelmeztető rendszerek kifejlesztéséhez és bevezetéséhez. Az uniós mechanizmusnak szükség esetén ki kell használnia az uniós űrrendszerek által nyújtott szolgáltatásokat – ideértve a Galileo rendszert, az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatást, a Kopernikusz programot és a Föld-megfigyelési kormányzati szolgáltatást, az IRIS^2 műholdrendszert és az állami műholdas kommunikációt –, valamint a világűr-megfigyelési szolgáltatásokat. A Kopernikusz veszélyhelyzet-kezelési szolgáltatásának korai előrejelző komponense – amely az európai árvíz-előrejelző rendszerből, az európai erdőtűz-információs rendszerből és az európai aszálymegfigyelő központból áll – várhatóan hozzájárul a katasztrófákra való reagálás átfutási idejének minimálisra csökkentéséhez. Ezek az eszközök jelentős uniós szintű eszközök, amelyek az Unió határain belül és kívül egyaránt a katasztrófákra és válságokra való hatékony felkészülésre és reagálásra szolgálnak.

(42) Az uniós mechanizmusnak egy tudományos és technikai tanácsadó eszköz keretében meg kell erősítenie és össze kell vonnia az Unió által koordinált reagálás operatív felkészültségéhez szükséges elemzési és tudományos képességeket. Ez az eszköz az ERCC-t, a központot és a tagállamokat támogatni hivatott egyik alappillér. A tudományos és technikai tanácsadó eszköznek szakértői elemzésekkel, valamint tudományos és technikai ismeretekkel kell támogatnia a fokozott operatív felkészültséget, az elemzést és a helyzetismeretet. E kezdeményezésnek szolgáltatásorientált, minden veszélyforrásra kiterjedő, ágazatközi megközelítést kell alkalmaznia a katasztrófák és válságok előrejelzése, az azokra való felkészülés és azok kezelése kapcsán, kiegészítve a Bizottság belső tudományos szolgálatának és tudásközpontjának (Közös Kutatóközpont) kutatási és fejlesztési munkáját.

(43) Az elmúlt években az uniós mechanizmust többször is aktiválták annak érdekében, hogy egészségügyi evakuálást hajtsanak végre olyan katasztrófa sújtotta harmadik országokból, amelyek egészségügyi rendszerei túlterheltek voltak, különösen az Ukrajna elleni orosz agressziós háborúra és a gázai humanitárius válságra való reagálás során, valamint egy észak-macedóniai szórakozóhelyen történt tűzesetet követően, biztosítva a betegek biztonságos átadását és olyan tagállamokban, illetve az uniós mechanizmushoz társult egyéb olyan országokban való kezelését, amelyek önként vállalták, hogy ilyen támogatást nyújtanak. A nagyszabású műveletek során tehát az Uniónak olyan intézkedéssorozatokat kell támogatnia, amelyek lehetővé teszik a betegek kérelmező országból a kezelést végző tagállamba történő átszállításának koordinálását. Ezen intézkedések közé tartozhat egy értékelő csoport bevetése, valamint a betegek helyi egészségügyi létesítményben vagy külön létrehozott egészségügyi evakuálási központban történő rövid távú, átmeneti

elhelyezése is; ezért közös szabályokban meg kell határozni, hogy mely tevékenységek tekintendők az egészségügyi evakuálási művelet részének, továbbá meg kell határozni az egészségügyi evakuálás megkönnyítésére szolgáló központok létrehozásával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és eljárásokat.

(44) Elismerve a polgári védelem terén folytatott nemzetközi együttműködés előmozdításának fontosságát, elengedhetetlen, hogy a Bizottság – a harmadik országok uniós mechanizmushoz való társulására vonatkozó szabályok sérelme nélkül – a katasztrófakockázat-kezelés és a polgári védelem terén hasonló célkitűzésekkel rendelkező harmadik országokkal közösen összehangolt erőfeszítéseket tegyen. Ennek lehetővé kell tennie a Bizottság számára, hogy összehangolja a szakpolitikai prioritásokat, továbbá a műveleteket a stratégiai partnerországként kijelölt harmadik országok nemzeti hatóságaival közösen koordinálja.

(45) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek releváns végrehajtási jogi aktusok révén történő biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően kell gyakorolni[28].

(46) A vonatkozó végrehajtási jogi aktusok elfogadására a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni, mivel azok általános hatályú jogi aktusokat hajtanak végre.

(47) Az (EU) 2021/1764 tanácsi határozat[29] 85. cikke (1) bekezdésének értelmében a tengerentúli országokban vagy területeken letelepedett személyek és szervezetek jogosultak finanszírozásban részesülni a program szabályaira és célkitűzéseire, valamint azon tagállam esetleges megállapodásaira is figyelemmel, amelyhez a tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik.

(48) Az uniós mechanizmust az (EU) [XXX]* európai parlamenti és tanácsi rendelettel [teljesítménymérési rendelet] összhangban kell végrehajtani, amely megállapítja a kiadások nyomon követésére és a költségvetés teljesítménymérési keretére vonatkozó szabályokat, ideértve az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 33. cikke (2) bekezdésének d) és f) pontjában említett, jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek, illetve a nemek közötti egyenlőség elvének egységes alkalmazását biztosító szabályokat, az uniós programok és tevékenységek teljesítményének nyomon követésére és jelentésére vonatkozó szabályokat, az uniós finanszírozási portál létrehozására vonatkozó szabályokat, a programok értékelésére vonatkozó szabályokat, valamint az összes uniós programra alkalmazandó egyéb horizontális rendelkezéseket, például a tájékoztatásra, a kommunikációra és a láthatóságra vonatkozó rendelkezéseket.

(49) Ha az uniós mechanizmus keretében történő segítségnyújtás uniós humanitárius fellépéshez járul hozzá, és különösen ha erre összetett veszélyhelyzetben kerül sor, az e rendelet keretében pénzügyi támogatásban részesülő intézkedéseknek igazodnia kell a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzusban említett humanitárius alapelvekhez és a polgári védelem és a katonai erőforrások

---

[28] Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

[29] A Tanács (EU) 2021/1764 határozata (2021. október 5.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti, az egyrészről az Európai Unió, másrészről Grönland és a Dán Királyság közötti kapcsolatokat is magában foglaló társulásról (a Grönlandra is kiterjedő tengerentúli társulásról szóló határozat) (HL L 355., 2021.10.7., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj).

alkalmazására vonatkozó alapelvekhez. Ezen intézkedéseknek figyelembe kell venniük az Unió által finanszírozott egyéb humanitárius szükséghelyzeti reagálást is, biztosítva a megállapított iránymutatásokkal és célkitűzésekkel való összhangot. Az uniós mechanizmusnak az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal[30] létrehozott uniós polgári védelmi mechanizmus helyébe kell lépnie.

(50) Az 1313/2013/EU határozatot ezért hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. fejezet

Tárgy, hatály és fogalommeghatározások

1. cikk

Tárgy

(1) Ez a rendelet az uniós polgári védelmi mechanizmusról (a továbbiakban: az uniós mechanizmus) rendelkezik, és meghatározza az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültséghez és -reagáláshoz nyújtott uniós támogatást. Meghatározza a célkitűzéseket, a 2028–2034-es időszakra vonatkozó költségvetést, az uniós finanszírozás formáit és az ilyen finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat.

(2) E rendelet különösen a következőket állapítja meg:

a) az uniós mechanizmus működésére vonatkozó szabályok, ideértve a megelőzésre, felkészültségre és reagálásra vonatkozó konkrét intézkedéseket is;

b) a Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központnak (a továbbiakban: ERCC) mint az uniós mechanizmus koordináló szervének működésére vonatkozó szabályok;

c) a válságkoordinációs központ (a továbbiakban: központ), azaz a helyzetismeretet, valamint az ágazatközi operatív felkészültséget és koordinációt elősegítő átfogó struktúra létrehozására vonatkozó szabályok;

d) az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültséghez és -reagáláshoz kapcsolódó támogatási intézkedések.

[30] Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

2. cikk

Hatály

(1) E rendelet célja, hogy biztosítsa az emberek, a környezet, a tulajdon és a kulturális örökség védelmét mindenfajta természeti és ember okozta katasztrófával szemben, beleértve a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyeket is.

(2) Ez a rendelet lehetővé teszi az ágazatok közötti koordinációt olyan helyzetekben, amikor más uniós válságreagálási vagy kockázatkezelési mechanizmusokat alkalmaznak. A rendelet rendelkezései nem érintik a főképviselőnek a válságok külső dimenziójával kapcsolatos hatásköreit, ideértve a közös biztonság- és védelempolitika keretében végrehajtott missziókat és műveleteket is.

(3) Ez a rendelet nem érinti sem a meglévő uniós jogi aktusokból, illetve hatályos nemzetközi megállapodásokból eredő kötelezettségeket, sem pedig a Bizottságnak a saját személyzetére, eszközeire és információira vonatkozó biztonsági hatásköreit. Ez a rendelet a válsághelyzetekre való reagálásra vagy az azokhoz kapcsolódó kockázatkezelésre – többek között az egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültségre és reagálásra – vonatkozó különös szabályokat megállapító egyéb uniós jogi aktusok sérelme nélkül és azokat kiegészítve alkalmazandó.

(4) E rendelet II. címe a következőkre vonatkozó szabályokat állapítja meg:

a) tagállami megelőzési és felkészültségi intézkedések;

b) harmadik országokban végrehajtott, a megelőzési és felkészültségi intézkedések vonatkozásában tanácsadást nyújtó szakértők és Európai uniós polgári védelmi csoportok (a továbbiakban: uniós polgári védelmi csoportok) mozgósításával és kiküldésével kapcsolatos intézkedések, valamint a tudáshálózat keretében megvalósuló képzésekkel, tudásmegosztással és tapasztalatcserével kapcsolatos együttműködés; valamint

c) a 28. cikk szerinti segítségnyújtás iránti kérelem nyomán hozott, a tagállamokban vagy harmadik országokban fennálló katasztrófaveszélyre vagy bekövetkezett katasztrófa közvetlen káros következményeire való reagálást segítő intézkedések.

(5) E rendelet III. címe szabályokat állapít meg az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültséghez és -reagáláshoz – különösen az (EU) 2022/2371 rendelet és az (EU) 2022/2372 rendelet végrehajtásához – nyújtott uniós támogatásra vonatkozóan.

(6) A III. címben említett készleteket a 21. cikkel összhangban kell létrehozni, a nem rescEU-ként meghatározott egészségügyi ellenintézkedések kivételével.

(7) Az e rendelet szerinti megelőzési, felkészültségi és reagálási intézkedések alkalmazása esetén figyelembe kell venni az Unió elszigetelt, legkülső és egyéb régióinak vagy szigeteinek a megelőzés, felkészültség és reagálás tekintetében fennálló sajátos szükségleteit.

(8) Az e rendelet szerinti reagálás során figyelembe kell venni a tengerentúli országok és területek reagálással kapcsolatos sajátos szükségleteit.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rész alkalmazásában a következő fogalommeghatározások alkalmazandók:

1. „katasztrófa”: eredetétől függetlenül minden olyan helyzet, amelynek súlyos hatása van vagy lehet a személyekre, a népegészségügyre, a környezetre, a kritikus infrastruktúrára vagy a tulajdonra nézve, a kulturális örökséget is ideértve;

2. „válság”: az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 2. cikkének 22. pontjában foglalt, közbeszerzési eljárásokban alkalmazandó válság jelentésének sérelme nélkül minden olyan már bekövetkezett vagy közelgő katasztrófa, amely egyszerre több ágazatot is érint vagy érinthet;

3. „ágazat”: az egymással összefüggő társadalmi, kormányzati és gazdasági tevékenységek meghatározott területe, különösen az egészségügy, a környezetvédelem, a közlekedés, az energiaügy, a biztonság és a katasztrófáknak kitett egyéb tevékenységi területek;

4. „segítségnyújtás”: szakértők, modulok, egyéb reagálási képességek vagy technikai segítségnyújtási és támogató csoportok felszereléseikkel, valamint természetbeni támogatással együtt, ideértve a katasztrófa vagy a válság közvetlen következményeinek enyhítéséhez szükséges, illetve az uniós intézmények, ügynökségek és szervek által felajánlott anyagokat vagy készleteket, valamint egyéb képességeket is;

5. „felkészültség”: az emberi és anyagi erőforrások, struktúrák, rendszerek, közösségek és szervezetek rendelkezésre állásának és képességeinek olyan – előzetesen meghozott intézkedések eredményeként elért – szintje, amely biztosítja a hatékony és gyors reagálást;

6. „megelőzés”: olyan intézkedések, amely a katasztrófák következtében a személyeket, a népegészségügyet, a környezetet és a tulajdont – beleértve a kulturális örökséget is – fenyegető kockázatok csökkentését vagy az esetleges káros következmények enyhítését célozzák;

7. „uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélok”: a Bizottság által a tagállamokkal együttműködésben a polgári védelem területén megállapított, arra irányuló célkitűzések, hogy a megelőzési és felkészültségi intézkedések támogatása révén javítsák az Unió és tagállamai azzal kapcsolatos képességét, hogy ellenálljanak a határokon át terjedő hatásokat okozó vagy azok kiváltására alkalmas katasztrófa hatásainak;

8. „közös veszélyhelyzeti kommunikációs és tájékoztatási rendszer” (CECIS): a Bizottság által kifejlesztett és fenntartott webalapú platform, amely megkönnyíti a tagállamok és az ERCC közötti valós idejű információcserét;

9. „korai előrejelzés”: időben történő és hatékony információszolgáltatás, amely lehetővé teszi a katasztrófa kockázatainak és káros következményeinek elkerülését vagy csökkentését célzó, valamint a hatékony reagálásra való felkészültséget elősegítő intézkedések meghozatalát;

10. „modul”: a tagállamok képességeinek előre meghatározott feladatokra és igényekre létrehozott, önellátó és autonóm módon működő, vagy a tagállamok emberi és anyagi erőforrások kombinációjából álló, mobil operatív csoportja, amelyet beavatkozási képessége vagy azon feladat(ok) alapján lehet azonosítani, amely(ek)et képes elvégezni, és amely(ek) vonatkozásában minimális technikai követelményeket határoztak meg;

11. „technikai segítségnyújtási és támogató csoport” (TAST): egy vagy több tagállam által logisztikai és támogatási feladatok ellátására rendelkezésre bocsátott emberi és anyagi erőforrások;

12. „intervenciós csoport”: képzett személyzetből álló és a katasztrófák következményeire való gyors és hatékony reagáláshoz szükséges erőforrásokkal rendelkező szakcsoport, amelyet nem bocsátottak előzetesen az európai polgári védelmi eszköztár rendelkezésére, illetve nem a rescEU részeként hoztak létre;

13. „Európai uniós polgári védelmi csoport” (a továbbiakban: uniós polgári védelmi csoport): szakértőkből és szükség esetén egy technikai segítségnyújtási és támogató csoportból álló csoport, amelyet az Európai Veszélyhelyzet-reagálási Központ egy megelőzéssel vagy felkészültséggel kapcsolatos szakértelem iránti megkeresésre vagy veszélyhelyzeti reagálásra vonatkozó feladatmeghatározás alapján választ ki és küld ki egy folyamatban lévő segítségnyújtás iránti kérelem keretében;

14. „kettős felhasználású”: polgári és katonai környezetben bevethető eszközök és kapacitások;

15. „kockázatértékelés”: nemzeti vagy megfelelő szubnacionális szinten megvalósuló, több ágazatra kiterjedő, átfogó kockázatazonosítási, kockázatelemzési és kockázatértékelési folyamat;

16. „kockázatkezelési képesség”: valamely tagállam vagy tagállami régió azon képessége, hogy a kockázatértékeléseiben azonosított kockázatokat (a katasztrófák következményeit és valószínűségét) az adott tagállamban elfogadható mértékűre csökkentse vagy mérsékelje, illetve alkalmazkodjon azokhoz. A kockázatkezelési képességeket a technikai, pénzügyi és igazgatási kapacitások alapján értékelik, amelyek lehetővé teszik a következők megfelelő végrehajtását: kockázatértékelések, megelőzést és felkészültséget szolgáló kockázatkezelési tervek, valamint kockázatmegelőzési és felkészültségi intézkedések;

17. „befogadó nemzeti támogatás”: az uniós mechanizmuson keresztül felajánlott nemzetközi segítség előre látható akadályainak elhárítása érdekében a segítségnyújtásban részesülő vagy a segítséget nyújtó ország, vagy a Bizottság által a felkészülési és a reagálási szakaszban végrehajtott bármilyen intézkedés. Ez magában foglalja a tagállamok által a nemzetközi segítség területükön történő áthaladásának elősegítése érdekében nyújtott támogatást is;

18. „logisztikai támogatás”: a feladataik ellátásához szükséges reagálási képességekhez nélkülözhetetlen felszerelés vagy szolgáltatások, beleértve a logisztikai központok létrehozását is;

19. „egészségügyi evakuálás”: olyan összehangolt intézkedések sorozata, amelyek lehetővé teszik az orvosi ellátásra szoruló személyeknek a katasztrófa sújtotta területekről megfelelő – akár valamely tagállamban, uniós polgárok esetében pedig akár harmadik országokban található – egészségügyi létesítményekbe történő szervezett szállítását;

20. „egészségügyi evakuálási központ”: az uniós mechanizmus keretében létrehozott tranzitlétesítmény, amely ideiglenesen fogadja az evakuált betegeket és az őket kísérő személyeket, biztosítja az orvosi osztályozást, a betegek stabilizálását és a folyamatos (a hét minden napján, napi 24 órában

biztosított) ellátást, és szükség esetén – az ERCC koordinálásával – megszervezi a valamely tagállam egészségügyi létesítményeibe történő szállításukat; az egészségügyi evakuálási központ magában foglalja a fizikai helyszínt, annak egészségügyi és logisztikai személyzetét, valamint a betegeknek a megkereső államból az orvosi ellátást nyújtó országba történő biztonságos átadásának biztosításához szükséges felszerelést és támogató szolgáltatásokat;

21. „műveleti költség”: a művelet során a képesség működtetéséhez, illetve szakértő vagy uniós polgári védelmi csoport kirendeléséhez szükséges összes költség. E költségek magukban foglalhatják a személyzettel, a nemzetközi és helyi közlekedéssel, a logisztikával, biztonsággal, a fogyóeszközökkel, a felszereléssel és a karbantartással kapcsolatos költségeket, valamint a képességek hatékony kihasználásához szükséges minden egyéb költséget;

22. „szállítási költségek”: a szállítási és a logisztikai erőforrások kérelmező tagállam, harmadik ország vagy szervezet által megjelölt helyre történő mozgatásához kapcsolódó valamennyi költség, ideértve valamennyi szolgáltatás költségét, a díjakat, a logisztikai és az árumozgatási költségeket, valamint a reagálással kapcsolatos egyéb szállítási igényeket, a tüzelőanyag- és az esetleges szállásköltségeket, továbbá minden más olyan közvetett költséget, mint az adók, a vámok és a tranzitköltségek;

23. „társult ország”: olyan harmadik ország, amely megállapodást kötött az Unióval az e rendelet szerinti tevékenységekben a tagállamokkal azonos feltételek mellett való részvételről. Eltérő rendelkezés hiányában a tagállamokra való hivatkozást úgy kell értelmezni, hogy az a társult államokat is magában foglalja;

24. „egészségügyi ellenintézkedések”: az (EU) 2022/2371 rendelet 3. cikkének 10. pontja értelmében vett egészségügyi ellenintézkedések;

25. „határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek”: az (EU) 2022/2371 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében említett veszélyek, valamint radiológiai és nukleáris veszélyek.

2. fejezet

Célkitűzések és pénzügyi rendelkezések

4. cikk

Célkitűzések

(1) E rendelet általános célkitűzése, hogy a következmények kezelése céljából megerősítse az Unió és a tagállamok közötti együttműködést a mindenfajta természeti és ember okozta katasztrófa, az Unión belül vagy kívül előforduló, határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek, valamint az egyszerre több ágazatot érintő helyzetek megelőzése, illetve az azokra való felkészülés és reagálás terén.

(2) Az (1) bekezdésben említett általános célkitűzést a következő egyedi célkitűzések révén kell megvalósítani:

a) a katasztrófakockázatok és -fenyegetések – többek között az éghajlatváltozáshoz és a népegészségügyhöz kapcsolódó kockázatok és fenyegetések – megértésének és előrejelzésének megerősítése, valamint az azok esetleges hatásainak megelőzésére vagy mérséklésére irányuló proaktív munka; a megelőzés és a felkészültség előmozdítása; valamint a polgári védelem, az egészségügy és más érintett hatóságok közötti együttműködés megerősítése;

b) különösen a tudáshálózaton keresztül az uniós és tagállami szintű kapacitásépítés elősegítése, mégpedig a következők révén: a kutatási és innovációs eredmények katasztrófa- és válsághelyzetekben való hasznosításának és felhasználásának előmozdítása és fokozása, kapacitásépítési programok biztosítása és végrehajtása – ideértve a képzéseket és gyakorlatokat, a szakértői értékeléseket, a megelőzési és felkészültségi intézkedéseket illetően tanácsadást nyújtó szakértők és uniós polgári védelmi csoportok kiküldését, valamint az egyéb szakértelem biztosítását is –, továbbá technikai és pénzügyi segítségnyújtás biztosítása a stratégiák, a tervek és a beruházások támogatása, illetve a megelőzés, a felkészültség és a reziliencia előmozdítása érdekében;

c) tagállami és uniós szinten – ideértve a társadalom minden szintjét – a katasztrófareagálási felkészültség javítása különösen a következők révén: i. az ERCC és a központ, valamint kommunikációs és információs struktúráik támogatásának igénybevétele a tagállami hatóságok és a meglévő uniós válságkezelési struktúrák közötti koordináció és helyzetismeret biztosítása érdekében, ii. a közvetlen katasztrófaveszélyek észlelésére és kommunikálására szolgáló hatékony korai előrejelző rendszerek kifejlesztésének és karbantartásának támogatása, lehetővé téve a hatások megelőzésére vagy mérséklésére irányuló, időben történő fellépést, iii. a reagálási képességek fejlesztése és fenntartása, interoperabilitásuk megerősítése és válság esetén az esetleges kettős felhasználásuk mérlegelése, iv. a katasztrófakockázat-megelőzési és -felkészültségi megfontolások nemzeti és uniós szintű szakpolitikákba és pénzügyi keretekbe való beépítésének előmozdítása a hosszú távú reziliencia megerősítése érdekében, v. a felkészültség és reziliencia elősegítése valamennyi szereplő és érdekelt fél körében – ideértve az összes kormányzati szintet, a civil és katonai hatóságokat, a civil társadalmat és a magánszektort is –, valamint a létfontosságú társadalmi funkciók biztosítása az általános lakossági felkészültség és társadalmi reziliencia megerősítése céljából;

d) a 28. cikk szerinti segítségnyújtás iránti kérelem nyomán a gyors és hatékony reagálás elősegítése az Unión belül – ideértve a 9. cikk (1) bekezdésében említett országokat is –, valamint az Unión kívül;

e) a tagállamok és az Unió több ágazatot érintő válságokra való felkészültségének és reagálásának támogatása, különösen a következők révén: a segítségnyújtás fokozása a válságok intenzitásának és hatásának kezelése érdekében, szükség esetén az egyéb uniós válságreagálási vagy kockázatkezelési eszközök keretében kezdeményezett válságreagálás – többek között központon keresztüli – támogatása, valamint az érintett polgári és katonai szereplők közötti együttműködés és koordináció

támogatása, különösen az átfogó polgári-katonai felkészültségi intézkedések kidolgozásának támogatása révén;

f) a tagállami és uniós egészségügyi szükséghelyzet-felkészültségi és reagálási erőfeszítések fokozása a következők révén:

i. a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos megelőzési, felkészültségi és gyorsreagálási képesség megerősítése, különösen az egészségbiztonsági politikák és megoldások támogatása, valamint az adatgyűjtési, korai előrejelző és felügyeleti rendszerek javítása révén;

ii. az egészségügyi ellenintézkedésekkel való ellátás javítása az egészségügyi ellenintézkedések rendelkezésre állásának és hozzáférhetőségének – különösen a képességek lekötése, közbeszerzés, készletfelhalmozás és telepítés útján történő – javítása révén; valamint

iii. koordinációs intézkedések és a kapacitásépítés megerősítése.

5. cikk

Uniós polgári-katonai felkészültség és együttműködés

A Bizottság a főképviselővel együttműködésben:

a) a tagállamokkal konzultálva hozzájárul a polgári-katonai felkészültség fokozását és az Unión belüli reagálás összehangolását célzó intézkedések kidolgozásához;

b) kidolgozza az Unión belüli katasztrófákra és válságokra való felkészüléssel és reagálással kapcsolatos feladat- és felelősségi körök tisztázását szolgáló intézkedéseket, valamint meghatározza az ehhez kapcsolódó prioritásokat, továbbá uniós szintű forgatókönyveket dolgoz ki, amelyek alapul szolgálnak az uniós szintű képzésekhez és gyakorlatokhoz, bevált gyakorlatokhoz – többek között eljárási standardokhoz –, illetve válságforgatókönyvek esetében a hatékony együttműködést és kommunikációt szolgáló mechanizmusokhoz.

6. cikk

Költségvetés

(1) A 2028 és 2034 közötti időszakban a rendelet végrehajtására vonatkozó indikatív pénzügyi keretösszeg folyó árakon 10 675 000 000 EUR.

(2) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő tevékenységekre vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalások több éven át, éves részletekre is felbonthatók.

(3) A szükséges kiadások fedezésére és a 2034-ig be nem fejezett intézkedésekkel kapcsolatos igazgatási feladatok ellátása céljából előirányzatok állíthatók be a 2034 utáni uniós költségvetésbe.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett pénzügyi keretösszeg és a 7. cikkben említett kiegészítő források összege felhasználható a rendelet végrehajtását szolgáló technikai és igazgatási segítségnyújtásra, például előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységekre, szervezeti információtechnológiai rendszerekre és platformokra, tájékoztatási és kommunikációs tevékenységekre – ideértve az Unió szakpolitikai prioritásaira vonatkozó szervezeti kommunikációt is –,

valamint minden egyéb technikai és igazgatási segítségnyújtási és személyzeti kiadásra, amely a Bizottságnál az e rendelet keretében végzett irányítással kapcsolatban merül fel.

(5) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 12. cikke (4) bekezdésének alkalmazásán túlmenően azok a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok, amelyeket nem használtak fel annak a pénzügyi évnek a végéig, amelyre vonatkozóan az éves költségvetés előirányozta őket, automatikusan átvihetők a következő pénzügyi évre, és terhükre a következő év december 31-éig kötelezettségek vállalhatók, illetve kifizetések teljesíthetők. Az átvitt előirányzatok kizárólag reagálási intézkedésekre használhatók fel. A következő pénzügyi évben először az átvitt előirányzatokat kell felhasználni.

7. cikk

Kiegészítő források

(1) A tagállamok, az Unió intézményei, szervei és ügynökségei, harmadik országok, nemzetközi szervezetek, nemzetközi pénzügyi intézmények vagy más harmadik felek e rendelet alapján kiegészítő pénzügyi vagy nem pénzügyi hozzájárulásokat is nyújthatnak. A kiegészítő pénzügyi hozzájárulások az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 21. cikke (2) bekezdésének a), d) vagy e) pontja vagy 21. cikkének (5) bekezdése értelmében külső címzett bevételnek minősülnek.

(2) A tagállamok részére megosztott irányítás keretében allokált források – az érintett tagállam kérésére – e rendelet alapján rendelkezésre bocsáthatók. A Bizottság e forrásokat az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 62. cikke (1) bekezdésének a) vagy c) pontjával összhangban közvetlenül vagy közvetve használja fel. Ezek az összegek az e rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében említett összeget egészítik ki. E forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni. Amennyiben a Bizottság közvetlen vagy közvetett irányítás keretében nem tett jogi kötelezettségvállalást az e rendelet alapján ily módon rendelkezésre bocsátott kiegészítő összegekre vonatkozóan, a megfelelő le nem kötött összegek az érintett tagállam kérésére visszautalhatók egy vagy több olyan érintett programhoz, amely(ek)ből a források származnak, illetve az azok helyébe lépő programokhoz.

8. cikk

Alternatív, kombinált és kumulatív finanszírozás

(1) Ezt a rendeletet az uniós programokkal szinergiában kell végrehajtani. Egy másik programból uniós hozzájárulásban részesült tevékenység e rendelet alapján is kaphat hozzájárulást. Az érintett uniós program szabályai alkalmazandók a vonatkozó hozzájárulásra, vagy egységes szabályrendszer alkalmazható valamennyi hozzájárulásra, és egységes jogi kötelezettségvállalás is köthető. Ha az összes uniós hozzájárulást az elszámolható költségek alapján nyújtják, az uniós költségvetésből nyújtott támogatás kumulatív összege nem haladhatja meg a tevékenység teljes elszámolható költségét, és a támogatási feltételeket meghatározó dokumentumoknak megfelelően arányosan számítható ki.

(2) Az e rendelet szerinti odaítélési eljárások közvetlen vagy közvetett irányítás keretében a tagállamokkal, uniós intézményekkel, szervekkel és ügynökségekkel, harmadik országokkal, nemzetközi szervezetekkel, nemzetközi pénzügyi intézményekkel vagy más harmadik felekkel (a továbbiakban: a közös odaítélési

eljárásban részt vevő partnerek) közösen is lefolytathatók, feltéve, hogy biztosított az Unió pénzügyi érdekeinek védelme. Ezekre az eljárásokra egységes szabályrendszer vonatkozik, és azok egységes jogi kötelezettségvállalások megkötéséhez vezetnek. E célból a közös odaítélési eljárásban részt vevő partnerek e rendelet 7. cikkével összhangban forrásokat bocsáthatnak az uniós program rendelkezésére, vagy adott esetben az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban megbízhatók az odaítélési eljárás végrehajtásával. A közös odaítélési eljárásokban a közös odaítélési eljárásban részt vevő partnerek képviselői is az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 153. cikkének (3) bekezdésében említett értékelőbizottság tagjai lehetnek.

9. cikk

Társult harmadik országok

(1) Az e rendelet szerinti társulás a 4. cikkben meghatározott célkitűzésekkel és a vonatkozó nemzetközi megállapodásokkal vagy az azok keretében elfogadott és az alábbi országokra alkalmazandó határozatokkal összhangban teljes vagy részleges társulás formájában nyitható meg a következő harmadik országok előtt:

a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás azon tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térség tagjai is, valamint az európai mikroállamok;

b) a csatlakozó, a tagjelölt és a potenciálisan tagjelölt országok;

c) az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok;

d) egyéb harmadik országok.

(2) Az e rendelet szerinti részvételéről szóló társulási megállapodások:

a) méltányos egyensúlyt biztosítanak az e rendelet alapján társult harmadik ország hozzájárulásai és az őt megillető előnyök között;

b) megállapítja az e rendelet szerinti részvétel feltételeit, ideértve a működési hozzájárulásból, a részvételi díjból és a részvétellel kapcsolatos általános igazgatási költségekből álló operatív hozzájárulások kiszámítását is;

c) e rendelet alapján semmilyen döntéshozatali jogkört nem ruháznak át;

d) garantálják az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogát;

e) adott esetben biztosítják az Unió biztonsági és közrendi érdekeinek védelmét.

A d) pont alkalmazásában a harmadik ország biztosítja az (EU, Euratom) 2024/2509 és a 883/2013/EU, Euratom rendeletben előírt szükséges jogokat és hozzáférést, és garantálja, hogy a Szerződés 299. cikke alapján pénzbeli kötelezettséget előíró végrehajtási határozatok, valamint az Európai Unió Bíróságának ítéletei és végzései végrehajthatók legyenek.

10. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

(1) Ezt a rendeletet az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban, az említett rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett szervezetek közreműködésével, közvetlen irányítás vagy közvetett irányítás keretében kell végrehajtani.

(2) Uniós finanszírozás az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban bármilyen formában – de különösen vissza nem térítendő támogatások, pénzdíjak, közbeszerzés és nem pénzügyi adományok formájában – nyújtható.

(3) A Bizottság az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban a 4. cikk (2) bekezdésében említett egyedi célkitűzések szerinti intézkedésekhez pályázati felhívás nélkül is odaítélhet közvetlen vissza nem térítendő támogatásokat a tagállamoknak.

(4) A 4. cikk (2) bekezdésében említett egyedi célkitűzés keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások az Európai Beruházási Banktól, uniós vagy társult országbeli bankoktól, illetve egyéb fejlesztési és állami pénzügyi intézményektől származó finanszírozással, valamint magánszektorbeli pénzügyi intézményektől és köz- vagy magánszektorbeli beruházóktól, köztük közszektoron belüli vagy köz- és magánszektor közötti partnerségektől származó finanszírozással ötvözve is felhasználhatók.

(5) Amennyiben az uniós finanszírozást vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtják, azt – az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban – költségfüggetlen finanszírozásként vagy szükség esetén egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásával kell nyújtani. Finanszírozás csak akkor nyújtható tényleges elszámolható költségek megtérítése formájában, ha az intézkedés céljai más módon nem érhetők el.

(6) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 153. cikke (3) bekezdésének alkalmazásában az értékelőbizottság részben vagy egészben független külső szakértőkből is állhat.

11. cikk

Jogosultság

(1) A jogosultsági feltételeket a 4. cikk (2) bekezdésében meghatározott célkitűzések elérésének támogatása érdekében az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban kell meghatározni, és azokat az e rendelet szerinti valamennyi odaítélési eljárásra alkalmazni kell.

(2) A közvetlen és közvetett irányítást érintő odaítélési eljárásokban a következő jogalanyok közül egy vagy több lehet jogosult uniós finanszírozásra:

a) a valamely tagállamban letelepedett szervezetek;

b) társult harmadik országban letelepedett szervezetek;

c) nemzetközi szervezetek;

d) nem társult harmadik országokban letelepedett szervezetek, amennyiben az ilyen szervezetek finanszírozása elengedhetetlen a tevékenység végrehajtásához, és az hozzájárul a 4. cikk (2) bekezdésében meghatározott célkitűzésekhez.

(3) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 168. cikkének (2) és (3) bekezdésén felül adott esetben az e rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében említett társult harmadik országok is részt vehetnek az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 168. cikkének (2) és (3) bekezdésében meghatározott beszerzési mechanizmusokban, illetve részesülhetnek azok előnyeiből. Nem társult harmadik országok is részt vehetnek az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 168. cikkének (2) és (3) bekezdésében meghatározott beszerzési mechanizmusokban, amennyiben ez a 4. cikkben

meghatározott célkitűzések eléréséhez szükséges, és ha ehhez az összes részt vevő ország hozzájárult.

(4) A biztonságot vagy a közrendet – különösen az Unió vagy tagállamai stratégiai eszközeit és érdekeit – érintő odaítélési eljárásokat az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 136. cikkével összhangban korlátozni kell.

(5) Vissza nem térítendő támogatásokra vonatkozó odaítélési eljárások keretében nem támogathatók azok a tevékenységek, amelyeket vagy amelyek egy részét már teljes mértékben más köz- vagy magánforrásokból finanszíroznak, kivéve a 8. cikkben említett, szinergiát teremtő tevékenységekkel összefüggésben nyújtott uniós hozzájárulásokat.

(6) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 110. cikkében említett munkaprogram vagy az odaítélési eljáráshoz kapcsolódó dokumentumok tovább pontosíthatják az e rendeletben meghatározott jogosultsági feltételeket, vagy további jogosultsági feltételeket határozhatnak meg konkrét tevékenységek vonatkozásában.

12. cikk

Munkaprogram

A rendeletet az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 110. cikkében említett munkaprogramokon keresztül kell végrehajtani.

II. CÍM
POLGÁRI VÉDELEM

1. fejezet

Kockázatértékelés és a kockázatkezelés megtervezése

13. cikk

Uniós katasztrófavédelmi rezilienciacél

A megelőzési és felkészültségi intézkedések támogatása érdekében a Bizottság a tagállamokkal együttműködve a polgári védelem területén továbbfejleszti az uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélokat, valamint azok közös alapként való meghatározására irányuló ajánlásokat fogad el. E céloknak aktuális és előretekintő forgatókönyveken, többek között a Kopernikusz űradatain és az éghajlatváltozás katasztrófakockázatra gyakorolt hatásaival kapcsolatos adatokon, múltbéli események adatain és több ágazatra kiterjedő hatásvizsgálatokon kell alapulniuk, és különös figyelmet kell fordítaniuk a veszélyeztetett csoportokra. Az uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélok kidolgozása során a Bizottság figyelembe veszi a tagállamokat sújtó visszatérő katasztrófákat, és egyedi intézkedéseket – többek között uniós források felhasználásával végrehajtandó intézkedéseket – javasol a tagállamoknak az ilyen katasztrófákkal szembeni reziliencia megerősítése érdekében.

14. cikk

Nemzeti kockázatértékelés és kockázatkezelési tervek

A megelőzésre és felkészültségre vonatkozó hatékony és koherens megközelítés uniós mechanizmuson belüli előmozdítása érdekében a tagállamok:

a) nemzeti vagy megfelelő szubnacionális szinten továbbfejlesztik a katasztrófakockázat-értékeléseket, és biztosítják az egyéb releváns kockázatértékelési folyamatokkal való koordinációt és összhangot, valamint a lakossági kockázattudatosság és felkészültség támogatása érdekében nyilvánosságra hozzák azok nem érzékeny eredményeit;

b) továbbfejlesztik a nemzeti vagy megfelelő szubnacionális szintű katasztrófakockázat-kezelési képesség értékelését;

c) továbbfejlesztik és pontosítják a nemzeti vagy megfelelő szubnacionális szintű katasztrófakockázat-kezelési terveket, többek között a határokon átnyúló együttműködés és a határokon átnyúló hatásokkal járó kockázatok tekintetében, figyelembe véve az uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélokat, és biztosítják az egyéb releváns tervezési folyamatokkal való koordinációt és összhangot;

d) a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal összhangban nemzeti vagy megfelelő szubnacionális szinten javítják a katasztrófák okozta veszteségekkel kapcsolatos adatok gyűjtését, többek között az űradatok jobb felhasználása révén.

15. cikk

A nemzeti kockázatkezelési információk megosztása

A katasztrófakockázatok és -fenyegetések közös értelmezése uniós szintű kialakításának előmozdítása, a katasztrófakockázat-kezelési képesség fejlesztésével kapcsolatos közös igények azonosítása, az uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélok megvalósításának támogatása és a bevált gyakorlatok cseréjének megkönnyítése érdekében a tagállamok – a nemzeti szabályok és eljárások sérelme nélkül – 2028. december 31-ig, majd azt követően legalább ötévente a 16. cikk (2) bekezdésében említett iránymutatásokkal összhangban összefoglalót bocsátanak a Bizottság rendelkezésére, amely a következőket tartalmazza:

a) nemzeti vagy megfelelő szubnacionális szintű kockázatértékelések, ideértve az esetlegesen határokon átnyúló hatásokkal járó kockázatok vagy katasztrófák értékelését is;

b) a katasztrófakockázat-kezelési képességek és reagálási képességek nemzeti vagy megfelelő szubnacionális szintű értékelése;

c) az uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélok megvalósítását támogató tevékenységek;

d) katasztrófakockázat-kezeléssel kapcsolatos beruházási igények, amelyek a vonatkozó uniós eszközök keretében támogatásra szorulnak vagy támogatásban részesülhetnek.

16. cikk

A kockázatértékeléssel és a kockázatkezelési tervek kidolgozásával kapcsolatos uniós szintű intézkedés

(1) Az Uniót fenyegető katasztrófakockázatok jobb megértése és a tájékozott és összehangolt felkészültség biztosítása érdekében, a 16. cikkben említett

összefoglalók alapján és figyelembe véve a kockázatok azonosításával kapcsolatban többek között uniós szinten rendelkezésre álló egyéb – űradatokat is magában foglaló – ágazatközi adatokat, valamint a tudáshálózat munkáját, a Bizottság:

a) legalább ötévente jelentést készít, amely ágazatközi áttekintést nyújt az Uniót érintő természeti és ember okozta katasztrófák kockázatairól, valamint a 14. cikk végrehajtása és a 13. cikkben említett uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélok megvalósítása terén elért eredményekről;

b) a megelőzésre, felkészültségre és reagálásra vonatkozó, uniós szintű katasztrófa-forgatókönyvek kidolgozása és rendszeres felülvizsgálata;

c) legalább ötévente jelentést készít a reagálási képességekről és a releváns uniós szintű képességekről, valamint – a 15. cikk b) pontjában említettek szerint – a nemzeti vagy megfelelő szubnacionális szintű reagálási képességek tekintetében fennmaradó hiányosságokról, figyelembe véve a releváns képességcélokat és teljesítménycélokat. A jelentés áttekintést nyújt továbbá a reagálási képességekkel összefüggő költségvetés és költségek alakulásáról, valamint értékeli e képességek továbbfejlesztésének szükségességét.

(2) A Bizottság a tagállamokkal együtt kidolgozza és frissíti a 15. cikkben említett összefoglaló benyújtására vonatkozó iránymutatásokat.

(3) A Bizottság felkérheti a tagállamokat, hogy nyújtsanak további tájékoztatást a rendszeresen előforduló vagy különösen súlyos katasztrófákhoz vezető kockázatokkal kapcsolatos konkrét megelőzési és felkészültségi intézkedésekről, valamint adott esetben:

a) a megelőzési és felkészültségi intézkedésekre vonatkozó tanácsadás céljából szakértők kiküldését javasolhatja; vagy

b) ajánlásokat tehet az érintett tagállam megelőzési és felkészültségi szintjének megerősítésére vonatkozóan. A Bizottság és az érintett tagállam kölcsönösen tájékoztatják egymást az ilyen ajánlásokat követően hozott intézkedésekről.

2. fejezet

Kapacitásépítés és felkészültség

17. cikk

Kapacitásépítési eszközök

A Bizottság támogatja a tagállamokat a kockázatkezelési kapacitásuk megerősítésében azáltal, hogy hozzáférést biztosít különféle eszközökhöz, ideértve a képzési és gyakorlati programokat, a technikai és pénzügyi segítségnyújtást, a szakértői értékeléseket, a megelőzési és felkészültségi intézkedéseket illetően tanácsadást nyújtó szakértők és uniós polgári védelmi csoportok kiküldését és az egyéb szakértelem biztosítását, a tanulást és a tudásmegosztást, valamint a kutatási és innovációs eredmények katasztrófakockázat-kezelés során való hasznosításának támogatását is.

18. cikk

Uniós polgári védelmi tudáshálózat

(1) A tudáshálózat több veszélyre kiterjedő megközelítést követve összesíti, feldolgozza és terjeszti az uniós mechanizmus szempontjából releváns, valamint az ahhoz szükséges ismereteket és információkat, hogy támogassa az uniós polgári védelmi és katasztrófakockázat-kezelési szereplők – többek között a civil társadalmi szervezetek, a helyi és regionális hatóságok, a magánszektor és a kutatói közösség – együttműködési kezdeményezéseit.

(2) A Bizottság a tudáshálózaton keresztül kellően figyelembe veszi a tagállamokban – többek között a kormányzat minden szintjén –, uniós szinten, valamint nemzetközi szervek és szervezetek, harmadik országok és a helyszínen tevékenykedő szervezetek szintjén rendelkezésre álló szakértelmet.

(3) A Bizottság és a tagállamok előmozdítják a tudáshálózat létrehozásában és működésében való, nemi szempontból kiegyensúlyozott és inkluzív részvételt.

(4) A Bizottság a tudáshálózaton keresztül támogatja a tervezési és döntéshozatali folyamatok koherenciáját azáltal, hogy elősegíti az uniós mechanizmus keretébe tartozó valamennyi tevékenységi területre vonatkozó ismeretek és információk folyamatos cseréjét.

(5) A Bizottság a tudáshálózaton keresztül támogatja a tagállamokat a lakosság katasztrófakockázatokkal kapcsolatos tudatosságának növelésében.

(6) A Bizottság a tudáshálózaton keresztül különösen a következő feladatokat látja el:

a) a katasztrófák megelőzésére, az azokra való hatékony felkészülésre és reagálásra, a tudásmegosztás és a tanulás támogatására, valamint a katasztrófakockázat-kezeléssel kapcsolatos beruházások előmozdítására irányuló kollektív kapacitás megerősítése. Ez a következőket foglalja magában:

i. pénzügyi támogatási programok létrehozása és irányítása a kockázatkezelés javítása, a tudásmegosztás fokozása, valamint a megelőzési és felkészültségi beruházások és tervek kidolgozásának ösztönzése érdekében;

ii. képzési és gyakorlati program és szakértői csereprogram létrehozása és irányítása a polgári védelemben, valamint a katasztrófa- és válságkezelésben dolgozók számára a megelőzéssel, felkészültséggel és reagálással kapcsolatban. A program középpontba állítja és elősegíti a polgári védelem, valamint a katasztrófa- és válságkezelés területén alkalmazott bevált gyakorlatok megosztását, és magában foglal közös tanfolyamokat is. A katasztrófa- és válságkezelés terén rendelkezésre álló szakértelem megosztása a szakembereknek és tapasztalt önkénteseknek szóló csereprogramokat is magában foglalja. A képzési és gyakorlati program, valamint a szakértői csereprogram célja, hogy a polgári védelem, illetve a katasztrófa- és válságkezelés terén megerősítse a tagállamok és a Bizottság közötti együttműködést és koordinációt, javítsa a 20. és 21. cikkben említett képességek koordinációját, kompatibilitását és kiegészítő jellegét, valamint fejlessze a 33. cikkben említett szakértők kompetenciáját;

iii. szakértelem biztosítására és cseréjére irányuló programok létrehozása és irányítása;

b) a kutatási és innovációs eredmények terjesztésének és elterjedésének megerősítése a polgári védelem és a katasztrófakockázat-kezelés valamennyi

szakaszában, valamint a kutatási és innovációs eredmények, a magánszektor és a tagállami hatóságok közötti kölcsönhatás ösztönzése.

c) az uniós mechanizmus keretében tett polgári védelmi intézkedésekből levont tanulságok összegyűjtése és kezelése a katasztrófavédelmi ciklus egészére kiterjedően, hogy a tanulási folyamatok és az ismeretek bővítése számára kellően széles alapot biztosítson. A következők tartoznak ide:

i. az uniós mechanizmuson belüli valamennyi releváns polgári védelmi intézkedés nyomon követése, elemzése és értékelése;

ii. a levont tanulságok gyakorlati felhasználásának ösztönzése annak érdekében, hogy a katasztrófavédelmi ciklus során végzendő tevékenységek kidolgozása tapasztalati alapon történjen; valamint

iii. a levont tanulságok összegyűjtésére, elemzésére, terjesztésére és gyakorlati alkalmazására szolgáló módszerek és eszközök kidolgozása.

E programnak – adott esetben – az Unión kívüli beavatkozásokból levont tanulságokat is tartalmaznia kell, tekintettel az uniós mechanizmus és a humanitárius fellépés keretében történő segítségnyújtás közötti kapcsolatok és szinergiák kihasználására;

d) a tudáshálózat online platformjának fenntartása az a), b) és c) pontban említett különböző feladatok végrehajtásának támogatása és megkönnyítése érdekében.

(7) Az (1) bekezdésben megállapított feladatok elvégzésekor a Bizottság különösen figyelembe veszi a hasonló jellegű katasztrófakockázatokkal szembesülő tagállamok szükségleteit és érdekeit, valamint a biológiai sokféleség és a kulturális örökség védelme megerősítésének szükségességét.

(8) A Bizottság megerősíti az együttműködést a kapacitásépítés, valamint a kutatási és innovációs eredmények hasznosítása terén, továbbá fokozza az ismeretek és tapasztalatok megosztását a tudáshálózat, a nemzetközi szervezetek és harmadik országok között különösen azért, hogy hozzájáruljon a nemzetközi – különösen a 2015–2030-as időszakra szóló sendai katasztrófakockázat-csökkentési keretben elfogadott – kötelezettségvállalások teljesítéséhez.

(9) A tudáshálózat előmozdítja továbbá az uniós finanszírozású innovatív megoldások operatív hasznosítását, és támogatja a tagállamokat a legkorszerűbb technológiák és megközelítések azonosításában és alkalmazásában, többek között innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzések és köz-magántársulások keretében.

(10) Az uniós polgári védelmi tudáshálózat szervezetét a 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktusban kell meghatározni.

19. cikk

Általános felkészültségi intézkedések

(1) A tagállamok a 20. és 21. cikkel összhangban önkéntes alapon reagálási képességeket alakítanak ki.

(2) A Bizottság támogatja a tagállamokat a lakosság katasztrófakockázatokkal kapcsolatos tudatosságának növelésében.

(3) Valamely tagállam kérésére a Bizottság támogathatja és koordinálhatja a reagálási képességek és intervenciós csoportok készenléti célú elosztását, többek között képzések, gyakorlatok, tudásmegosztás, valamint a képességek és az intervenciós csoportok interoperabilitásának javítása céljából.

(4) A tagállamok megfelelő biztonsági garanciák mellett információval szolgálhatnak azokról a releváns katonai reagálási képességekről, amelyeket az uniós mechanizmus keretében nyújtott segítség részeként – például szállítási és logisztikai vagy egészségügyi támogatásként – fel lehet használni.

(5) A tagállamok közlik a Bizottsággal az uniós mechanizmus keretében történő segítségnyújtásra rendelkezésre álló szakértőkre, modulokra és egyéb reagálási képességekre vonatkozó releváns információkat, és szükség esetén frissítik azokat.

(6) A tagállamok a befogadó nemzeti támogatás elősegítése érdekében megteszik a megfelelő felkészültségi intézkedéseket.

(7) A Bizottság az uniós mechanizmus melletti tartós elkötelezettség és az uniós polgári védelemhez való rendkívül jelentős hozzájárulás iránti elismerése és tisztelete kifejezéseként érmével tünteti ki az érintetteket. Az érmék odaítélése a 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktussal összhangban történik.

(8) A 9. cikk sérelme nélkül a Bizottság a szakpolitikai prioritásokat, valamint szükség esetén az operatív tevékenységeket egy stratégiai partnerországként kijelölt olyan harmadik ország nemzeti hatóságaival együtt koordinálhatja, amely a polgári védelem területén összehangolt célkitűzésekkel rendelkezik, vagy amellyel az Unió biztonsági és védelmi megállapodást kötött.

20. cikk

Európai polgári védelmi eszköztár

(1) Az európai polgári védelmi eszköztár a tagállamok önkéntesen rendelkezésre bocsátott reagálási képességeiből áll, és modulokat, egyéb reagálási képességeket és különféle szakértőket és technikai segítségnyújtási és támogató csoportokat foglal magában. A Bizottság a 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktusban megállapítja a tagállami szakértők, modulok és egyéb reagálási képességek azonosítására vonatkozó szabályokat, valamint a modulok működésére és interoperabilitására, illetve telepítésére vonatkozó operatív követelményeket.

(2) A valamely tagállam által az európai polgári védelmi eszköztáron keresztül nyújtott segítség a megkereső tagállam meglévő képességeit egészíti ki, annak sérelme nélkül, hogy a tagállamok viselik az elsődleges felelősséget a területükön a katasztrófamegelőzésért és -reagálásért.

(3) Az azonosított kockázatok és a 16. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett bármely meglévő forgatókönyv-kidolgozás alapján a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az európai polgári védelmi eszköztár számára szükséges legfontosabb reagálási képességek típusát és számát (a továbbiakban: reagálási képességcélok). E végrehajtási jogi aktusokat a 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) A Bizottság a tagállamokkal együttműködésben nyomon követi a (3) bekezdés alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban meghatározott reagálási

képességcélok megvalósítását, és az európai polgári védelmi eszköztáron belül azonosítja a reagálási képességek terén esetlegesen meglévő jelentős hiányosságokat. Ilyen hiányosságok azonosítása esetén a Bizottság megvizsgálja, hogy az európai polgári védelmi eszköztáron kívül a tagállamok rendelkezésére állnak-e a szükséges képességek. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a 17. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említettekkel összhangban küszöbölje ki az európai polgári védelmi eszköztáron belül a reagálási képességek terén meglévő jelentős hiányosságokat.

(5) A Bizottság a 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktus útján létrehozza és irányítja a tagállamok által az európai polgári védelmi eszköztár rendelkezésére bocsátott reagálási képességek minősítésére és nyilvántartásba vételére vonatkozó eljárását, és meghatározza a reagálási képességekre vonatkozó minőségi és interoperabilitási követelményeket.

(6) A tagállamok önkéntes alapon azonosítják, lekötik és nyilvántartásba veszik az általuk az európai polgári védelmi eszköztár számára kínált reagálási képességeket, ideértve a segítségnyújtás keretében felhasználható releváns katonai képességeket is. A két vagy több tagállam által biztosított nemzetközi modulok nyilvántartásba vételét az összes érintett tagállam közösen végzi.

(7) A tagállamok által az európai polgári védelmi eszköztár számára rendelkezésre bocsátott reagálási képességek továbbra is mindenkor rendelkezésre állnak nemzeti célokra.

(8) A tagállamok által az európai polgári védelmi eszköztár céljaira rendelkezésre bocsátott reagálási képességek – az ERCC-n keresztül benyújtott segítségnyújtási kérelem alapján – igénybe vehetők az uniós mechanizmus keretében végzett reagálási műveletekre. Bevetésükről a végleges döntést azok a tagállamok hozzák meg, amelyek nyilvántartásba vetették az adott reagálási képességet. Amennyiben belső veszélyhelyzet vagy *vis maior* miatt, illetve kivételes körülmények által alátámasztott nyomós okból valamely tagállam egy adott katasztrófa esetén nem képes rendelkezésre bocsátani e reagálási képességeket, erről – e cikkre hivatkozva – a lehető leghamarabb értesíti a Bizottságot.

(9) A tagállamok reagálási képességei azok telepítése esetén a tagállamok rendelkezése és irányítása alatt maradnak, és – a Bizottsággal való egyeztetés alapján – visszavonhatók, amennyiben belső veszélyhelyzet, *vis maior*, kivételes eset vagy nyomós ok fennállása miatt valamely tagállam egy adott katasztrófa esetén tovább már nem képes rendelkezésre bocsátani az említett reagálási képességeket. A Bizottság adott esetben az ERCC-n keresztül a 25. cikkel összhangban előmozdítja a különböző reagálási képességek összehangolását.

21. cikk

rescEU

(1) A rescEU segítséget nyújt a nemzeti szinten meglévő és a tagállamok által az európai polgári védelmi eszköztár számára rendelkezésre bocsátott általános reagálási képességek kiegészítéséhez vagy a 28. cikkel összhangban benyújtott segítségnyújtás iránti kérelmekre való hatékony és gyors reagálás biztosításához szükséges operatív szükségletek kielégítéséhez.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján, többek között a 16. cikk (1) bekezdése szerinti uniós kockázatértékelések alapján meghatározza azokat a reagálási

képességeket, amelyeknek a rescEU-t alkotniuk kell, figyelembe véve a már azonosított és az újonnan felmerülő kockázatokat, valamint az uniós szintű képességek és hiányosságok összességét. E végrehajtási jogi aktusokat a 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A rescEU-képességeket a tagállamok szerzik be, bérlik, lízingelik, szerződéses úton másként szerzik meg vagy adományként kapják meg.

(4) A 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktusok útján meghatározott rescEU-képességeket a Bizottság a szállítás és logisztika területén fennálló hiányosságok orvoslásához szükséges mértékben bérelheti, lízingelheti vagy szerződéses úton másként megszerezheti.

(5) Kellően indokolt sürgős esetben a Bizottság a 35. cikk (2) bekezdésében említett sürgősségi eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktus útján meghatározott képességeket beszerezheti, bérelheti, lízingelheti vagy szerződéses úton másként megszerezheti. Az ilyen végrehajtási jogi aktusok:

a) meghatározzák azon anyagi eszközök szükséges típusát és mennyiségét, valamint azon szükséges támogató szolgáltatásokat, amelyek már rescEU-képességként vannak meghatározva; és/vagy

b) további anyagi eszközöket és szükséges támogató szolgáltatásokat határoznak meg rescEU-képességként, és előírják az ilyen képességek szükséges típusát és mennyiségét.

(6) A rescEU-képességek részére a tagállamoknak vagy a Bizottságnak kell otthont adniuk. A Bizottság és a tagállamok adott esetben biztosítják a rescEU-képességek megfelelő földrajzi elosztását.

(7) A Bizottság – a tagállamokkal konzultálva – végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja a rescEU részét képező reagálási képességekre vonatkozó minőségi követelményeket. A minőségi követelményeknek elismert nemzetközi normákon kell alapulniuk, amennyiben ilyen normák már léteznek. E végrehajtási jogi aktusokat a 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(8) A rescEU-képességeket – többek között a kettős felhasználású képességeket – kizárólag akkor lehet nemzeti célokra használni, ha épp nem használják őket vagy nincs rájuk szükség reagáláshoz.

(9) A rescEU-képességeket a 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktusokkal összhangban kell felhasználni, többek között telepítés, nemzeti felhasználás, kölcsönzés vagy adományozás formájában, akár a rescEU stratégiai tartalékainak kezelése esetében is.

(10) A rescEU-képességek a 28. cikkel összhangban az ERCC-n keresztül benyújtott segítségnyújtás iránti kérelmet követően vehetők igénybe reagáláshoz. A telepítésükre és leszerelésükre vonatkozó határozatot, továbbá az egymással ütköző kérelmek esetén meghozandó összes határozatot a Bizottság a kérelmező tagállammal és az adott rescEU-képességeket tulajdonló, bérlő vagy lízingelő tagállammal szoros együttműködésben hozza meg.

(11) Amennyiben a rescEU-képességek felszerelésből vagy fogyóeszközökből állnak, a Bizottság az ERCC-n keresztül dönthet úgy, hogy a felajánlott rescEU-képességeket adományozza vagy kölcsönadja.

(12) Az a tagállam felelős a reagálási műveletek irányításáért, amelynek területén a rescEU-képességeket telepítik. Az Unión kívüli telepítés esetén a rescEU-képességeknek otthont adó tagállamok felelősek annak biztosításáért, hogy a szóban forgó képességek maradéktalanul beépüljenek a reagálás egészébe.

(13) Telepítés esetén a Bizottság az ERCC-n keresztül megállapodik a kérelmező tagállammal a rescEU-képességek operatív telepítéséről. A kérelmező tagállam a műveletek során elősegíti saját képességeinek és a rescEU tevékenységeinek operatív koordinációját.

(14) A Bizottság adott esetben az ERCC-n keresztül előmozdítja a különböző reagálási képességek összehangolását.

(15) A tagállamokat a CECIS-en keresztül tájékoztatni kell a rescEU-képességek műveleti állapotáról.

(16) A tagállamokon belüli operatív igényektől függően a rescEU-képességek az Unióra vagy a tagállamokra jelentős hatást gyakorló vagy nemzetközi vonatkozású, Unión kívüli katasztrófákra és válságokra való reagálás céljából is telepíthetők.

(17) Ha a rescEU-képességek telepítésére harmadik országokban kerül sor, a tagállamok meghatározott esetekben – a 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktusokkal összhangban – megtagadhatják saját személyzetük telepítését.

22. cikk

rescEU-val kapcsolatos átmeneti rendelkezések

(1) 2034-ig uniós támogatás nyújtható azon költségek 75 %-ának fedezésére, amelyek a 21. cikk (2) bekezdésében meghatározottaknak megfelelő nemzeti képességekhez való gyors hozzáférés biztosításához szükségesek.

(2) Az (1) bekezdésben említett képességek az ott említett időpont lejártáig rescEU-képességeknek minősülnek.

(3) Az (1) bekezdésben említett képességek telepítésére vonatkozó határozatot – a 21. cikktől eltérve – az a tagállam hozza meg, amely rescEU-képességekként rendelkezésre bocsátotta azokat. Amennyiben belső veszélyhelyzet vagy *vis maior* miatt, illetve kivételes körülmények által alátámasztott nyomós okból valamely tagállam egy adott katasztrófa esetén nem képes rendelkezésre bocsátani e képességeket, erről – e cikkre hivatkozva – a lehető leghamarabb értesíti a Bizottságot.

23. cikk

Előrejelzés és korai előrejelzés

(1) A Bizottság a tagállamokkal együttműködve a Kopernikusz, a Galileo és szükség esetén más űrszolgáltatások által biztosított uniós űrképességekre támaszkodva a következő intézkedéseket hajtja végre az előrejelzési és korai előrejelzési képességek javítása érdekében:

a) uniós érdekű, határokon átívelő észlelő és korai előrejelző rendszerek továbbfejlesztése a katasztrófák közvetlen hatásainak enyhítése érdekében;

b) a meglévő, határokon átívelő észlelő és korai előrejelző rendszerek integrálása és megerősítése többféle kockázatot figyelembe vevő megközelítés alapján, a reagálás átfutási idejének minimalizálása céljából;

c) a helyzetismereti és az elemzési képességek fenntartása és továbbfejlesztése;

d) a katasztrófák nyomon követése és adott esetben az éghajlatváltozás hatásainak értékelése, tudományos ismereteken alapuló tanácsadással;

e) tudományos információk hasznosítható operatív információkká alakítása;

f) az összes veszélyforrással foglalkozó európai tudományos partnerségek létrehozása, fenntartása és előmozdítása, ezáltal elősegítve a nemzeti szintű korai előrejelző és riasztási rendszerek összekapcsolását, és esetlegesen összekapcsolva e rendszereket az ERCC-vel és a vonatkozó informatikai rendszerekkel;

g) a tagállamok és az arra felhatalmazott nemzetközi szervezetek erőfeszítéseinek támogatása a korai előrejelző rendszereik fejlesztéséhez szükséges tudományos ismeretek, innovatív technológiák és szakértelem – többek között tudáshálózaton keresztül történő – biztosítása révén.

(2) Egy tudományos és technikai eszköz egyesíti a meglévő kezdeményezéseket, programokat, eszközöket és szolgáltatásokat, így többek között a Kopernikusz-szolgáltatásokat, hogy tudományos és műszaki szakértelemmel járuljon hozzá a központ, az ERCC és a tagállamok operatív felkészültségéhez, elemzéseihez és helyzetismeretéhez annak érdekében, hogy szolgáltatásorientált, minden veszélyforrásra kiterjedő és ágazatközi megközelítések alapján előre lehessen jelezni a katasztrófákat és válságokat, valamint fel lehessen készülni és reagálni lehessen azokra.

(3) A Galileo és az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás, a Kopernikusz program, az IRIS^2 műholdrendszer, az állami műholdas kommunikáció, illetve a világűr-megfigyelés által rendelkezésre bocsátott sürgősségi segélyszolgálatok esetében az egyes tagállamok maguk dönthetnek azok igénybevételéről.

24. cikk

Lakossági riasztó rendszerek

(1) A Bizottság együttműködik a tagállamokkal annak érdekében, hogy támogassa a Galileo veszélyhelyzeti figyelmeztető műholdas szolgáltatás nemzeti lakossági riasztó rendszerekbe történő integrálását.

(2) A Bizottság támogatja a tagállamokat abban, hogy Unió-szerte fokozzák a lakosság aktív figyelmeztető jelzésekkel kapcsolatos felkészültségét és tudatosságát.

(3) Határokon átnyúló katasztrófa esetén a központ és az ERCC elősegítheti az érintett országok közötti információmegosztást a Galileo veszélyhelyzeti figyelmeztető műholdas szolgáltatás használatával kapcsolatban. Valamely tagállam kérésére a központ és az ERCC az adott tagállam nevében az adott tagállamon belül lakossági figyelmeztető üzeneteket küldhet a Galileo veszélyhelyzeti figyelmeztető műholdas szolgáltatáson keresztül.

(4) A Bizottság eljárásokat dolgoz ki a Galileo veszélyhelyzeti figyelmeztető műholdas szolgáltatásnak az ilyen szolgáltatást igénylő harmadik országok támogatására történő igénybevételére.

(5) A (3) bekezdésben említett nyilvános figyelmeztető üzenetek esetében az Unió világűr-megfigyelési szolgáltatásai, különösen az űrmegfigyeléssel és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésével kapcsolatos szolgáltatások is figyelembe vehetők.

25. cikk

Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központ

(1) Az ERCC javítja az e rendelet hatálya alá tartozó kockázatokkal kapcsolatos közös helyzetismeretet, valamint a hét minden napján, napi 24 órában elérhető operatív kapacitást biztosít, és a rendelet célkitűzéseinek megvalósítását tekintve a tagállamok és a Bizottság rendelkezésére áll.

(2) Az ERCC szoros együttműködést folytat a nemzeti polgári védelmi hatóságokkal és az érintett uniós intézményekkel és szervekkel.

(3) Tevékenysége keretében az ERCC különösen az uniós szintű reagálást valós időben koordinálja, nyomon követi és támogatja.

(4) Az ERCC részére hozzáférést kell biztosítani a műveleti, elemzési, nyomonkövetési, információkezelési és kommunikációs képességekhez, valamint rendelkezésére kell bocsátani az EU-minősített adatok fogadásához és feldolgozásához szükséges eszközöket, amelyek segítségével az Unión belül és kívül bekövetkező katasztrófák széles köre kezelhető.

(5) A tagállamok kapcsolattartó pontot jelölnek ki az ERCC működéséhez, és erről tájékoztatják a Bizottságot. Az ERCC és a tagállami kapcsolattartó pontok közötti együttműködést a 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktus útján kell meghatározni.

26. cikk

Válságkoordinációs központ

(1) A 25. cikk sérelme nélkül létrejön a válságkoordinációs központ (a továbbiakban: központ). A központ az ERCC struktúrájára és képességeire, többek között elemzési és tudományos képességeire, helyzetismeretére és a több ágazatot érintő válságok esetén a hét minden napján, napi 24 órában biztosított operatív kapacitására támaszkodik.

(2) A központ a több ágazatot érintő válságok külső dimenziója tekintetében szorosan együttműködik az EKSZ válságreagálási központjával, tiszteletben tartva annak feladat- és hatásköreit.

(3) A központnak előre kell jeleznie és nyomon kell követnie a több ágazatot érintő válságokhoz kapcsolódó kockázatokat, többek között rendszeres operatív előrejelzéseket kell készítenie a több ágazatot érintő és minden veszélyforrásra kiterjedő kockázatokról.

(4) A központ biztosítja a koordinációt az (5) bekezdéssel összhangban kijelölt érintett nemzeti hatóságokkal, a Bizottság szolgálataival, az uniós intézményekkel és szervekkel, és támogatást nyújt a 29. cikk (1) bekezdésében említett helyzetekben.

(5) A tagállamok kapcsolattartó pontot jelölnek ki a központ működéséhez, és erről tájékoztatják a Bizottságot.

3. fejezet

Reagálás

27. cikk

Értesítés a katasztrófákról

(1) Amennyiben az Unión belül olyan katasztrófa következik be vagy olyan katasztrófaveszély áll fenn, amely határokon átnyúló hatásokat okoz vagy azok kiváltására alkalmas, az a tagállam, amelyben a katasztrófa bekövetkezett vagy valószínűleg bekövetkezik, késedelem nélkül értesíti a potenciálisan érintett tagállamokat és a Bizottságot. A Bizottságot nem szükséges értesíteni, amennyiben az értesítési kötelezettséget más uniós jogszabályok, az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés vagy hatályos nemzetközi szerződések alapján már teljesítették.

(2) Amennyiben az Unión belül olyan katasztrófa következik be, vagy olyan katasztrófaveszély áll fenn, amely valószínűleg egy vagy több tagállam részéről segítségkéréssel jár, az a tagállam, amelyben a katasztrófa bekövetkezett vagy valószínűleg bekövetkezik, késedelem nélkül értesíti a Bizottságot abban az esetben, ha esetleges segítségnyújtás iránti kérelem várható az ERCC-n keresztül, azért, hogy a Bizottság szükség szerint tájékoztatni tudja a többi tagállamot és mozgósítani tudja az illetékes szolgálatait.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett értesítést adott esetben a CECIS-en keresztül kell megküldeni. A Bizottság a 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktus útján meghatározza a CECIS elemeit, valamint a CECIS-en keresztül történő információmegosztás megszervezését.

(4) A központ megfelelő keretet biztosít a Bizottsághoz más uniós eszközökön keresztül beérkező, válságokról szóló értesítések fogadásához.

28. cikk

Segítségnyújtás iránti kérelem

(1) Amennyiben katasztrófa következik be, illetve katasztrófaveszély áll fenn, az érintett tagállam vagy harmadik ország segítséget kérhet az ERCC-n keresztül. A kérelmet a lehető legpontosabban kell megfogalmazni. A kérelem különösen a következőkre vonatkozhat: modulok, intervenciós csoportok, katasztrófasegély-szállítmányok és felszerelés, logisztikai erőforrások, szállítási erőforrások és bármely más erőforrás. A Bizottság a 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktus útján meghatározza a katasztrófareagálás során alkalmazandó műveleti eljárásokat.

(2) Kivételes körülmények között, és ha a katasztrófa által érintett harmadik ország nem nyújtott be segítségnyújtás iránti kérelmet, a tagállamok humanitárius okokból kérhetik az uniós mechanizmus aktiválását. Az uniós mechanizmus végrehajtásának összhangban kell lennie a nemzetközi jog alkalmazandó szabályaival – az érintett

ország (kifejezett vagy hallgatólagos) hozzájárulását is ideértve. Az átfogó reagálást az ENSZ-szel és annak ügynökségeivel összehangoltan kell végrehajtani, és hatékony mechanizmussal kell rendelkezni a felajánlások elfogadásához és a segítségnyújtás teljesítéséhez.

(3) Amennyiben az érintett ország harmadik ország, az ENSZ és annak ügynökségei, vagy valamely illetékes nemzetközi szervezet is kérhet segítséget az érintett ország nevében és beleegyezésével. A Bizottság a 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktus útján meghatározza az érintett nemzetközi szervezeteket.

(4) A segítségnyújtás iránti kérelem legfeljebb 90 nap elteltével lejár, kivéve, ha az ERCC-hez a folyamatos vagy további segítségnyújtás szükségességét megalapozó új elemeket nyújtanak be.

(5) A tudományos és technikai tanácsadó eszköz egyesíti a reagáláshoz szükséges meglévő elemzési és tudományos képességeket, az ERCC által biztosított képességeket is ideértve. Az érintett ország kérheti az ERCC-t, hogy aktiválja a tudományos és technikai tanácsadó eszközt – beleértve az uniós űrképességek által nyújtott szolgáltatásokat is –, és hozzáférést kérhet a világűrből származó adatokhoz.

(6) A segítségnyújtás iránti kérelem kézhezvételét követően a Bizottság az ERCC-n keresztül a megfelelő módon és késedelem nélkül:

a) továbbítja a kérelmet a tagállamok kapcsolattartó pontjaihoz;

b) a helyzet és az arra adandó válasz közös ismeretének kialakítása érdekében összegyűjti és elemzi az adott helyzetre vonatkozó információkat, és közvetlenül továbbítja azokat a tagállamoknak;

c) szükség esetén egy szakértő vagy uniós polgári védelmi csoport helyszíni jelenlétének, valamint a további szükséges támogató és kiegészítő intézkedések biztosításával elősegíti a koordinációt és a segítségnyújtást;

d) tanáccsal szolgál a katasztrófa következményeinek enyhítéséhez szükséges segítségnyújtás típusával kapcsolatban;

e) az érintett tagállammal vagy harmadik országgal konzultálva ajánlásokat fogalmaz meg az uniós mechanizmuson keresztül történő segítségnyújtásra vonatkozóan, valamint felkéri a tagállamokat, hogy telepítsenek bizonyos meghatározott képességeket, továbbá elősegíti a szükséges segítségnyújtás koordinálását. Amennyiben valamely tagállam a kérelmező ország, a befogadó nemzeti támogatással kapcsolatos ajánlással összhangban megteszi a megfelelő intézkedéseket az érkező segítség befogadó nemzeti támogatásának elősegítése érdekében.

(7) Amennyiben az érintett ország harmadik ország, a Bizottság feladatai közé tartoznak a következők:

a) kapcsolattartás az érintett országgal az olyan technikai részleteket illetően, mint a segítségnyújtás iránti pontos igények, a felajánlások elfogadása, valamint a segítség helyi fogadásának és elosztásának gyakorlati kérdései;

b) kapcsolattartás az ENSZ-szel és annak szervezeteivel, illetve ezek támogatása, továbbá a szinergiák maximalizálása, a kiegészítő jelleg biztosítása, valamint az átfedések és lefedetlen területek elkerülése céljából együttműködés az átfogó segítségnyújtási erőfeszítésekhez hozzájáruló más érintett szereplőkkel;

c) kapcsolattartás valamennyi érintett szereplővel, különösen a segítségnyújtás záró szakaszában, a zökkenőmentes átadás megkönnyítése céljából.

(8) Az a tagállam, amelyhez az uniós mechanizmus keretében segítségnyújtás iránti kérelmet intéztek, haladéktalanul eldönti, hogy képes-e a szükséges segítség megadására, és döntéséről a CECIS-en keresztül tájékoztatja az ERCC-t, megjelölve az általa biztosítható segítség mértékét és feltételeit. Az ERCC folyamatosan tájékoztatja a tagállamokat.

(9) Az e cikk szerinti, Unión kívüli beavatkozások akár önálló segítségnyújtási beavatkozásként, akár valamely nemzetközi szervezet által irányított beavatkozásban való közreműködés révén is végrehajthatók. Az uniós koordinációnak teljes egészében illeszkednie kell az ENSZ és annak szervezetei által végzett átfogó koordinációba, tiszteletben tartva e szervezetek vezető szerepét. Ember okozta katasztrófák és összetett veszélyhelyzetek esetén a Bizottság gondoskodik a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzusnak való megfelelésről és a humanitárius elvek tiszteletben tartásáról.

(10) A Bizottság és a tagállamok az Unión kívüli humanitárius válságokkal összefüggő reagálási műveletek tervezése során azonosítják és előmozdítják a polgári védelmi segítségnyújtás, valamint az Unió és a tagállamok által nyújtott humanitárius segítségnyújtási célú finanszírozás közötti szinergiákat.

(11) A harmadik országok számára biztosított segítségnyújtás uniós mechanizmus keretében történő koordinálása nem érinti sem a tagállamok és az érintett ország közötti kétoldalú kapcsolatokat és segítségnyújtást, sem pedig a tagállamok és az ENSZ, illetve egyéb érintett nemzetközi szervek közötti együttműködést. Az ilyen kétoldalú kapcsolatok és segítségnyújtás arra is felhasználhatók, hogy hozzájáruljanak az uniós mechanizmuson keresztül végzett koordinációhoz, valamint az érintett országgal fennálló kétoldalú kapcsolatokra és az érintett ország számára biztosított segítségnyújtásra vonatkozó információk ERCC részére történő továbbításához.

(12) A segítségnyújtást más uniós intézmények, ügynökségek és szervek is felajánlhatják, és azt az e cikk szerinti reagálás keretében koordinálhatják.

29. cikk

Több ágazatot érintő válságok kezeléséhez nyújtott támogatás

(1) A központ a következő esetekben vehető igénybe a több ágazatot érintő válságok kezelésének támogatásához:

a) más uniós kockázatkezelési eszközök keretében kezdeményezik a reagálást;

b) az (EU) 2018/1993 tanácsi végrehajtási határozat 2. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett esetekben[31];

c) a 2014/415/EU tanácsi határozat 4. cikkében említett esetekben[32];

[31] A Tanács (EU) 2018/1993 végrehajtási határozata (2018. december 11.) az uniós politikai szintű integrált válságelhárítási mechanizmusról (HL L 320., 2018.12.17., 28. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2018/1993/oj).

d) a Tanács támogatást kér;

e) az (EU, Euratom) 2022/2371 rendelet szerinti vagy a WHO által nemzetközi horderejű népegészségügyi szükséghelyzetnek nyilvánított uniós szintű népegészségügyi szükséghelyzet esetén.

(2) Az (1) bekezdésben említett esetekben a reagáláshoz nyújtott uniós támogatás – a válság nagyságrendjére és hatására tekintettel – a költségek akár 100 %-át is fedezheti.

(3) Az (1) bekezdésben említett esetekben a Bizottság beszerezheti a tagállamok részére az uniós mechanizmus keretében biztosított segítségnyújtás kiegészítéséhez szükséges anyagi eszközöket és minden szükséges támogató szolgáltatást, illetve vissza nem térítendő támogatást ítélhet oda a tagállamoknak ezek beszerzéséhez.

(4) Amennyiben az uniós mechanizmus keretében támogatást nyújtanak a reagáláshoz, vagy a központ elősegíti a más uniós kockázatkezelési eszközök keretében kezdeményezett reagálást, ezen eszközök alkalmazási körét figyelembe kell venni annak meghatározásakor, hogy az e fejezet szerinti intézkedésekkel összefüggésben bevonhatók-e a társult országok.

30. cikk

Konzuli segítségnyújtás

(1) Kivételes körülmények között az uniós mechanizmus az érintett tagállam kérésére igénybe vehető a harmadik országokban bekövetkező katasztrófa esetén az uniós polgárok számára nyújtott konzuli segítséget kiegészítő polgári védelmi támogatás biztosítására.

(2) A konzuli segítségnyújtáshoz nyújtott polgári védelmi támogatásnak tükröznie kell a tagállamok közötti szolidaritást, és magában kell foglalnia különösen a hazaszállítást, az evakuálást és a támogatott hazautazást, valamint az egyéb segítségnyújtási intézkedéseket.

(3) Az uniós támogatás a szóban forgó intézkedés hatálya alá tartozó uniós polgárok állampolgárságának sokféleségét figyelembe véve növelhető.

(4) A konzuli segítségnyújtási intézkedést végrehajtó tagállam kérheti, hogy az utasok, illetve az intézkedés által érintett polgárok származási tagállamai hozzájáruljanak az intézkedéssel kapcsolatos költségekhez. Amennyiben az (EU) 2015/637 irányelv 6. cikkében meghatározottak szerint olyan tagállam állampolgárságával rendelkező uniós polgárnak nyújtanak segítséget, amely nem rendelkezik képviselettel a harmadik országban, az említett irányelv 14. és 15. cikkét kell alkalmazni.

[32] 2014/415/EU: A Tanács határozata (2014. június 24.) a szolidaritási klauzula Unió által történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályokról (HL L 192., 2014.7.1., 53. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/415/oj).

4. fejezet

Reagáláshoz nyújtott uniós támogatás

31. cikk

Reagáláshoz nyújtott uniós támogatás

(1) A Bizottság a 32. cikkben említett reagálást a következők révén támogatja:

a) az azon felszerelésre és szállítási és logisztikai erőforrásokra vonatkozó információk nyújtása és megosztása a szóban forgó felszerelés és szállítási és logisztikai erőforrások együttes mozgósításának elősegítése céljából, amelyekkel kapcsolatban a tagállamok úgy döntenek, hogy rendelkezésre bocsátják őket;

b) a tagállamok segítése a más forrásokból – köztük a kereskedelmi piaci szereplőktől – esetleg igénybe vehető szállítási és logisztikai erőforrások és felszerelés azonosításában, valamint a szóban forgó erőforrásokhoz való hozzájutás elősegítése;

c) a gyors reagálás biztosításához szükséges szállítási és logisztikai erőforrások, többek között katonai erőforrások, valamint műveleti költségek finanszírozása, ideértve azokat az eseteket is, amikor az érintett ország kér szállítási és logisztikai erőforrásokat.

(2) A 32. cikkben említett intézkedésekhez kizárólag a következő kritériumok teljesülése esetén igényelhető uniós támogatás:

a) a 28. cikkel összhangban kérték a segítségnyújtást;

b) a további szállítási és logisztikai erőforrások szükségesek a reagálás eredményességének biztosításához;

c) a segítségnyújtás megfelel az ERCC által azonosított szükségleteknek, és az ERCC által a műszaki előírásokra, a minőségre, az időzítésre és a teljesítés részletes szabályaira vonatkozóan adott ajánlásokkal összhangban történik;

d) a kérelmező ország az uniós mechanizmus keretében – vagy közvetlenül, vagy pedig az ENSZ-en, annak ügynökségein vagy egy releváns nemzetközi szervezeten keresztül – elfogadta a segítséget; valamint

e) a harmadik országokban bekövetkezett katasztrófák esetében a segítségnyújtás kiegészíti az átfogó uniós humanitárius reagálást.

(3) Amennyiben egy tagállam szállítási szolgáltatásokra vonatkozó szerződés megkötését kéri a Bizottságtól, a Bizottság az I. mellékletben meghatározott finanszírozási mértékeknek megfelelően a költségek részleges megtérítését kéri.

32. cikk

Reagálás

(1) A hatékony reagálás előmozdítása érdekében a Bizottság a következők révén segítséget nyújt a segítséget felajánló tagállamoknak:

a) a felszerelés, a szállítási és logisztikai erőforrások és a szolgáltatások azonosítása és az azokhoz való hozzáférés a kereskedelmi piacokhoz vagy a Bizottságon keresztül más forrásokhoz, például magán- vagy egyéb szervezetektől beszerzett szállítási szolgáltatásokhoz való hozzáférés formájában, illetve az ilyen erőforrásokhoz való hozzáférés elősegítése;

b) a más tagállamok erőforrásaival összevonva rendelkezésre bocsátott felszerelésre, szállítási és logisztikai erőforrásokra és szolgáltatásokra vonatkozó információk biztosítása és megosztása, valamint az összevonást megkönnyítő logisztikai központok létrehozásának és fenntartásának elősegítése;

c) a spontán felajánlott olyan segítségnyújtás szállításának támogatása, amelyet előzetesen nem bocsátottak az európai polgári védelmi eszköztár rendelkezésére;

d) az egészségügyi evakuálási központok létrehozását és az egészségügyi evakuálás végrehajtását lehetővé tevő intézkedések megkönnyítése;

e) szakértők és uniós polgári védelmi csoportok mozgósításának és kiküldésének előkészítése;

f) az intervenciós csoportok mozgósításának és kiküldésének előkészítése;

g) szükséghelyzeti többletkapacitás kifejlesztése és fenntartása a tagállamok képzett szakértőinek hálózatán keresztül;

h) valamely tagállam vagy harmadik ország kérésére és a Bizottság értékelésének figyelembevételével a reagálási képességek ideiglenes előzetes elhelyezése és koordinálása fokozott kockázatot jelentő helyzetekben;

i) valamely tagállam kérésére a reagálási képességek készenléti célú elosztása olyan időszakokban és térségekben, amikor, illetve ahol megnövekedett vagy visszatérő szezonális kockázatok tapasztalhatók;

j) olyan környezeti katasztrófák esetében, amelyekre „a szennyező fizet” elv alkalmazandó, a szükséges segítségnyújtással kapcsolatos szállítás, amelyre a következő feltételek vonatkoznak:

   i. az érintett vagy a segítséget nyújtó tagállam a segítségnyújtással kapcsolatos szállításhoz a szükségletek kellően megalapozott értékelése alapján kéri az uniós pénzügyi támogatást;

   ii. az érintett vagy – az esetnek megfelelően – a segítséget nyújtó tagállam az összes alkalmazandó nemzetközi, uniós és nemzeti jogszabályi rendelkezéssel összhangban minden szükséges lépést megtesz annak érdekében, hogy a szennyezőtől ellentételezést kérjen és kapjon;

   iii. amikor a szennyezőtől megkapja az ellentételezést, az érintett vagy – az esetnek megfelelően – a segítséget nyújtó tagállam haladéktalanul visszatéríti az Unió által fedezett költségeket;

k) a további szükséges támogató és kiegészítő intézkedések megtétele annak elősegítése érdekében, hogy a reagálást a lehető leghatékonyabban összehangolják.

(2) A tagállamok által az összevonási ponttól a végső célállomásig végzett szállítási műveletek esetében a tagállamok vezető szerepet vállalnak abban, hogy a művelet

egésze tekintetében – a szükséges erőforrásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása vagy megkönnyítése formájában – uniós támogatást kérjenek.

(3) Az (1) bekezdés h) és i) pontjához kapcsolódó költségek nem számolhatók el, ha azokat a befogadó nemzeti támogatás fedezi.

(4) Az (1) bekezdés j) pontjában említett, tagállamot nem érintő környezeti katasztrófa esetén a j) pontban említett intézkedéseket a segítséget nyújtó tagállam hajtja végre.

(5) A Bizottság a tagállamok által rendelkezésre bocsátott szállítási és logisztikai erőforrásokat a gyors reagálás biztosításához szükséges további erőforrások rendelkezésre bocsátásával egészítheti ki.

(6) A Bizottság a reagálás elősegítése céljából kartográfiai anyagokat dolgozhat ki az erőforrások gyors bevetése és mozgósítása érdekében, szem előtt tartva különösen a határokon átnyúló régiók sajátosságait a több országot érintő, határokon átnyúló kockázatok tekintetében.

(7) A Bizottság a 35. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktusban megállapítja a szakértők és az uniós polgári védelmi csoport kiküldésére vonatkozó szabályokat.

(8) Amennyiben egy tagállam szállítási szolgáltatásokra vonatkozó szerződés megkötését kéri a Bizottságtól, a Bizottság az I. mellékletben meghatározott finanszírozási mértékeknek megfelelően a költségek részleges megtérítését kéri.

33. cikk

Szakértők és uniós polgári védelmi csoportok kiküldése

(1) Valamely tagállam, harmadik ország, az ENSZ vagy annak ügynökségei, illetve a 28. cikk (3) bekezdésével összhangban azonosított érintett nemzetközi szervezet kérésére a Bizottság egyéni szakértőket vagy a tagállamok által kijelölt szakértőkből álló uniós polgári védelmi csoportokat választhat és jelölhet ki, illetve kiküldetésük során támogathat a megelőzési vagy felkészültségi intézkedésekkel kapcsolatos tanácsadás, a helyzet és a szükségletek közös értékelésének támogatása, a segítségnyújtás koordinálásának megkönnyítése vagy technikai tanácsadás céljából.

(2) Az uniós mechanizmus és a központ képességei szakértők vagy uniós polgári védelmi csoportok kiküldésének támogatására is igénybe vehetők olyan esetekben, amikor az uniós mechanizmus a 29. cikkben említett esetekben nyújt támogatást. Az uniós polgári védelmi csoport munkájának támogatása és a központtal való kapcsolattartás megkönnyítése érdekében a csoport munkájában a Bizottság és más uniós intézmények, ügynökségek – köztük a 851/2004/EK[33] rendelet 11. cikkének a) pontjával összhangban létrehozott uniós egészségügyi munkacsoport – és szervek szakértői is részt vehetnek. Az együttműködés megerősítése és a közös értékelések készítésének megkönnyítése érdekében a csoport munkájában az ENSZ-ügynökségek és más nemzetközi szervezetek által küldött szakértők is részt vehetnek.

(3) Ha a művelet eredményessége megkívánja, a Bizottság – a tagállamokkal szoros együttműködésben – kiküldésük révén elősegítheti további szakértők, illetve

[33] Az Európai Parlament és a Tanács 851/2004/EK rendelete (2004. április 21.) az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ létrehozásáról (HL L 142., 2004.4.30., 1. o.).

technikai és tudományos támogatás bevonását, valamint egyéb speciális tudományos, orvosi sürgősségi és ágazati szakértelmet is igénybe vehet.

(4) A szakértőket a következő eljárás keretében kell kiválasztani és kijelölni:

a) a tagállamok saját felelősségi körükben olyan szakértőket jelölnek, akik bevethetők uniós polgári védelmi csoportok tagjaként;

b) a Bizottság képesítésük és szakmai tapasztalatuk alapján – beleértve az uniós mechanizmussal kapcsolatosan elvégzett képzés szintjét, az uniós mechanizmus keretében folytatott korábbi missziók során szerzett tapasztalatokat és a katasztrófák következményeinek felszámolásában szerzett egyéb nemzetközi tapasztalatot – választja ki a szakértőket és a csoportok vezetőjét; a kiválasztás más szempontokat – köztük a nyelvismeretet – is figyelembe vesz annak érdekében, hogy a csoport egészében véve rendelkezzen azokkal a képességekkel, amelyekre egy adott helyzetben szükség van;

c) a Bizottság a jelölő tagállammal egyetértésben kijelöli az adott misszióban részt vevő szakértőket és csoportvezetőket;

d) a Bizottság a (3) bekezdéssel összhangban rendelkezésre bocsátott további szakértői támogatásról értesíti a tagállamokat.

(5) A szakértők vagy uniós polgári védelmi csoportok bevetésük során segítenek összehangolni a tagállami reagálási képességeket, és kapcsolatot tartanak a kérelmező ország illetékes hatóságaival. Az ERCC szoros kapcsolatot tart fenn a szakértői csoportokkal, valamint iránymutatást és logisztikai támogatást nyújt számukra.

(6) A Bizottság az ERCC-n keresztül támogatja az e cikk alapján kiválasztott, kinevezett vagy kiküldött szakértőket és uniós polgári védelmi csoportokat a biztonsági és védelmi terv kidolgozásában azáltal, hogy megosztja saját biztonsági értékelését, és a misszióval kapcsolatos tájékoztatás keretében biztonsági tájékoztatást nyújt. A Bizottság támogatja a szakértőket és az uniós polgári védelmi csoportokat a további kockázatcsökkentő intézkedések és egyéb szükséges intézkedések kiküldés előtti vagy alatti kidolgozásában.

III. CÍM

EGÉSZSÉGÜGYI SZÜKSÉGHELYZETEKRE VALÓ FELKÉSZÜLTSÉG ÉS REAGÁLÁS

34. cikk

Egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültség és reagálás

A Bizottság támogatja a tagállamokat a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek megelőzésére, az azokra való felkészültségre és reagálásra vonatkozó képességek megerősítésében, különösen az alábbiak révén:

a) az adatgyűjtés, az információcsere, valamint a korai előrejelző és felügyeleti rendszerek támogatása;

b) az egészségügyi ellenintézkedések rendelkezésre állásának és hozzáférhetőségének javítása, többek között közbeszerzés, a képességek lekötése, valamint készletfelhalmozás és telepítés révén;

c) kapacitásépítés;

d) a fejlesztési, végrehajtási és nyomonkövetési intézkedések támogatása, többek között a nemzeti hatóságok közötti és az érdekelt felekkel folytatott együttműködés révén, valamint a szükséges eszközök és infrastruktúrák, ezen belül is informatikai infrastruktúrák fejlesztése és telepítése.

IV. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

35. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(3) Ha a bizottságnak írásbeli eljárás keretében kell véleményt nyilvánítania, az ilyen eljárást eredmény nélkül lezárják, amennyiben a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül a bizottság elnöke úgy határoz, vagy a bizottsági tagok egyszerű többsége ezt kéri.

(4) Az Unió által kötött nemzetközi megállapodásokkal összhangban harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselői megfigyelőként meghívhatók a bizottság üléseire az eljárási szabályzatában foglalt feltételek mellett, valamint az Unió, illetve az uniós tagállamok biztonságára és közrendjére is figyelemmel. A harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselői nem vehetnek részt a harmadik országbeli szervezetek vagy nemzetközi szervezetek jogosultságával kapcsolatos kérdésekről folytatott tanácskozásokon.

36. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 1313/2013/EU határozat 2028. január 1-jével hatályát veszti.

37. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Ez a rendelet nem érinti az érintett tevékenységek lezárásig történő, 1313/2013/EU határozat és (EU) 2021/522 rendelet szerinti folytatását vagy módosítását, amely jogszabályok továbbra is alkalmazandók az érintett tevékenységekre azok lezárásáig.

(2) Az e rendelet szerinti keretösszegből az uniós mechanizmus, valamint az 1313/2013/EU határozat vagy az (EU) 2021/522 rendelet alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadások is fedezhetők.

38. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2028. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*

PÉNZÜGYI ÉS DIGITÁLIS KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI 3
1.1. A javaslat/kezdeményezés címe 3
1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek) 3
1.3. Célkitűzés(ek) 3
1.3.1. Általános célkitűzés(ek) 3
1.3.2. Konkrét célkitűzés(ek) 3
1.3.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok) 3
1.3.4. Teljesítménymutatók 3
1.4. A javaslat/kezdeményezés tárgya: 4
1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása 4
1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével 4
1.5.2. Az uniós részvételből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E szakaszban „az uniós részvételből származó hozzáadott érték” azt az uniós fellépésből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre 4
1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága 4
1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és lehetséges szinergiák egyéb megfelelő eszközökkel 5
1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is 5
1.6. A javaslat/kezdeményezés és az abból származó pénzügyi hatás időtartama 6
1.7. Tervezett költségvetés-végrehajtási módszer(ek) 6
2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK 8
2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések 8
2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek) 8
2.2.1. A költségvetés-végrehajtási módszer(ek)nek, a finanszírozás-végrehajtási mechanizmus(ok)nak, a kifizetési feltételeknek és a javasolt kontrollstratégiának az indokolása 8
2.2.2. Az azonosított kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk 8
2.2.3. A kontrollok költséghatékonyságának becslése (a kontroll költségeinek és az érintett forrásoknak az aránya) és indokolása, valamint a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor) 8
2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére irányuló intézkedések 9
3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA 10

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete(i) és a költségvetés érintett kiadási sora(i) 10
3.2. A javaslatnak az előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása 12
3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása 12
3.2.1.1. A megszavazott költségvetésből származó előirányzatok 12
3.2.1.2. Külső címzett bevételekből származó előirányzatok 17
3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet 22
3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása 24
3.2.3.1. A megszavazott költségvetésből származó előirányzatok 24
3.2.3.2. Külső címzett bevételekből származó előirányzatok 24
3.2.3.3. Előirányzatok összesen 24
3.2.4. Becsült humánerőforrás-szükségletek 25
3.2.4.1. A megszavazott költségvetésből finanszírozott 25
3.2.4.2. Külső címzett bevételekből finanszírozott 26
3.2.4.3. Becsült humánerőforrás-szükségletek összesen 26
3.2.5. A digitális technológiával kapcsolatos beruházásokra gyakorolt becsült hatás áttekintése 28
3.2.6. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség 28
3.2.7. Harmadik felek finanszírozási hozzájárulása 28
3.3. Becsült bevételi hatás 29
4. DIGITÁLIS VETÜLETEK 29
4.1. Digitális vonatkozású követelmények 30
4.2. Adatok 30
4.3. Digitális megoldások 31
4.4. Interoperabilitási értékelés 31
4.5. A digitális végrehajtást támogató intézkedések 32

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

Az Európai Parlament és Tanács rendelete az uniós polgári védelmi mechanizmusról és az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültséghez és -reagáláshoz nyújtott finanszírozásról, valamint az 1313/2013/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (uniós polgári védelmi mechanizmus)

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

Polgári védelem és egészségügyi szükséghelyzeti felkészültség és reagálás.

1.3. Célkitűzés(ek)

1.3.1. Általános célkitűzés(ek)

A rendelet célja az Unió és a tagállamok közötti együttműködés megerősítése a mindenfajta természeti és ember okozta katasztrófa megelőzése, illetve az azokra való felkészülés és reagálás érdekében, ideértve az Unión belül vagy kívül előforduló egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültséget és reagálást, és ideértve az egyszerre több ágazatot érintő helyzeteket is. Finanszírozást nyújt az egészségügyi felkészültséghez és reagáláshoz is.

1.3.2. Konkrét célkitűzés(ek)

A rendelet arra irányul, hogy védje az embereket, a környezetet, a tulajdont – ideértve a kulturális örökséget is – mindenfajta természeti és ember okozta katasztrófával szemben, beleértve a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyeket is. Lehetővé teszi a koordinációt olyan helyzetekben, amikor más uniós válságkezelési mechanizmusokat alkalmaznak.

1.3.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdeményezés a kedvezményezettekre/célcsoportokra.

E javaslat eredményeként az Unió várhatóan olyan helyzetben lesz, hogy hatékonyabban tud fellépni a katasztrófavédelmi ciklus különböző szakaszaiban, azaz a megelőzés, a felkészültség és a reagálás szakaszában olyan összehangolt tervezés és fellépés révén, amely előre jelzi és mérsékli a kockázatokat, fokozza a felkészültséget és lehetővé teszi a hatékony reagálást, többek között az egészségügyi szükséghelyzetek esetében is.

A javaslat várhatóan csökkenti a kockázatokat, erősíti a lakosság, az infrastruktúra és az alapvető szolgáltatások rezilienciáját, valamint hozzájárul a katasztrófák hatásának minimalizálásához, ideértve a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyeket is.

A javaslat várhatóan megerősíti az uniós szintű kollektív operatív reagálást, támogatja a nemzeti szintű kapacitásépítési intézkedéseket, és ezáltal előmozdítja a kockázatok kezeléséhez, a sebezhetőségek csökkentéséhez és a jövőbeli fenyegetésekkel szembeni reziliencia fokozásához szükséges készségeket, erőforrásokat és ismereteket.

1.3.4. Teljesítménymutatók

Határozza meg az előrehaladás és az eredmények nyomon követésére szolgáló mutatókat.

A rendelet értékelését és nyomon követését a teljesítménymérési rendeletben meghatározott rendelkezésekkel összhangban végzik. Az értékelést a Bizottság minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásaival összhangban kell elvégezni, és annak a program célkitűzései szempontjából releváns mutatókon kell alapulnia.

A teljesítménymérési rendelet részletesebben meg fogja határozni azokat a horizontális elveket, amelyeket a költségvetési rendelettel, valamint a vonatkozó végrehajtási rendelkezésekkel összhangban az uniós polgári védelmi mechanizmust is magában foglaló költségvetési programokban általánosan érvényesíteni kell.

Végezetül, adattervet dolgoznak ki annak biztosítása érdekében, hogy a műveleti vonatkozású adatok rendelkezésre álljanak. Az ezzel kapcsolatos munka már megkezdődött: 2025 elején az ECHO Főigazgatóság az uniós polgári védelmi mechanizmus értékelését követően bevezette a polgári védelmi adattárat, amely olyan műveleti vonatkozású adatokat gyűjt, mint a képességek telepítése vagy a készletfelhalmozási helyszínek.

1.4. A javaslat/kezdeményezés tárgya:

☐ új intézkedés

☐ kísérleti projektet / előkészítő intézkedést követő új intézkedés[34]

☐ meglévő intézkedés meghosszabbítása

☒ egy vagy több intézkedés összevonása vagy átalakítása egy másik/új intézkedéssé

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

Az európai polgári védelem terén komoly nehézségekkel kellett szembenézni a kockázatok és fenyegetések súlyosbodása miatt, ami a biztonsági, egészségügyi, éghajlatváltozási és környezeti kihívások egyre kiszámíthatatlanabb összhatásának tudható be. A javaslat olyan intézkedéseket javasol, amelyek lehetővé teszik az Unió és tagállamai számára, hogy a veszélyforrások és fenyegetések széles köréhez alkalmazkodjanak, tekintettel arra, hogy az elmúlt években számottevően nőtt az uniós mechanizmus aktiválása, ami egyértelműen arra utal, hogy a katasztrófák és válságok kezelésére kialakított nemzeti rendszerek a jövőben is túlterheltek lesznek, ezért az uniós szintű koordinációs mechanizmusnak megfelelő eszközökkel kell rendelkeznie a hatékonyabb és eredményesebb reagálás érdekében. Ugyanakkor a felkészültségi unióról szóló stratégiával összhangban a nemzeti erőfeszítések támogatása érdekében biztosítani kell az ágazatközi műveletek uniós szintű koordinációját, nyomon követését és támogatását. Ezért a Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központ struktúráira és szakértelmére építve létre kell hozni egy uniós válságkoordinációs központot, amely továbbra is támogatni fogja az uniós mechanizmust, és központként fog szolgálni a tagállami hatóságokkal – köztük a tagállamok által felhatalmazott szervezetekkel –, valamint a Bizottság szolgálataival való operatív koordináció terén. Az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási intézkedések e javaslatba való beépítése további védelmi vonalat biztosít az uniós polgárok számára, végső soron növelve a rezilienciát és megvédve a lakosságot az egészségügyi veszélyek széles körével szemben.

[34] A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

1.5.2. *Az uniós részvételből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E szakaszban „az uniós részvételből származó hozzáadott érték” azt az uniós fellépésből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.*

Mivel a válságok mindinkább többdimenzióssá és határokon átnyúlóvá válnak, a képességbeli hiányosságokat uniós szinten kell kezelni – akár az EU saját kapacitásainak igénybevételével, akár a tagállamok összehangolt erőfeszítései révén. Ez nemcsak az uniós és nemzeti szinten működtetett válságelhárítási mechanizmusok jobb összehangolását tenné lehetővé, hanem azt is biztosítaná, hogy az uniós segítségnyújtás minden rászoruló uniós polgárhoz eljusson, ugyanakkor hosszabb távon pozitív hatást gyakoroljon az uniós társadalmakra és gazdaságokra. A Galileo és a Kopernikusz program által biztosított kritikus képességek csak kollektív fellépés révén tarthatók fenn, ami olyan stratégiai infrastruktúrák létrehozását teszi lehetővé, amelyeket egyetlen tagállam sem tud egyedül megvalósítani.

Emellett uniós fellépésre van szükség ahhoz, hogy a stratégiai előrejelzés, az integrált kockázatkezelés, a határokon átnyúló veszélyhelyzet-reagálási képességek javítása, az ágazatközi integráció és az ismeretbeli hiányosságok felszámolása révén bővíthető legyen a válságelhárítási kapacitás.

1.5.3. *Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága*

Ahogy azt az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló – a Niiistö-jelentés alapján készült, majd a hatásvizsgálat keretében tovább elemzett – értékelés (amelyhez az uniós polgári védelmi mechanizmus tanulságai alapján készült program is hozzájárult) alapján megállapították, a Covid19-világjárványhoz és az Ukrajna elleni orosz agressziós háborúhoz hasonló, több ágazatot érintő válságok összetettsége és sokrétű jellege átfogóbb és integráltabb válságkezelési megközelítést követel meg, ami az e válságok által előidézett kihívások hatékony kezelése érdekében szoros és hatékony együttműködést tesz szükségessé az Unió és az uniós tagállamok között. Akkor ezt a kohéziós politika keretében a REACT-EU csomaggal sikerült elérni. A jelenlegi geopolitikai helyzet szükségessé teszi Európa polgári és katonai felkészültségének és készültségének megerősítését, figyelembe véve a korábbi sikeres koordinációs gyakorlatokat.

1.5.4. *A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és lehetséges szinergiák egyéb megfelelő eszközökkel*

Az uniós polgári védelmi mechanizmus keretében végrehajtott intézkedések a más uniós eszközökkel meglévő szinergiákra fognak épülni. A felkészültséget különösen a nemzeti és regionális partnerségi tervekben szereplő reformok és beruházások fogják támogatni, és e tervek a válságelhárításhoz egy fel nem osztott tematikus tartalékot is magukban fognak foglalni. A határokon átnyúló infrastruktúrák rezilienciáját továbbra is az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, a nemzeti és regionális partnerségi tervek és az Interreg keretében megvalósuló nemzeti és regionális beruházások és reformok, valamint a Globális Európa keretében megvalósuló stratégiai összeköttetések fogják biztosítani. Az Európai Versenyképességi Alap fokozni fogja az EU felkészültségét és stratégiai autonómiáját a kulcsfontosságú ágazatokban és technológiák területén (pl. egészségügyi innováció és gyártás). A harmadik országokban a válsághelyzetekre

való felkészültséghez és reagáláshoz továbbra is biztosítani fognak humanitárius segítségnyújtást és egyéb eszközöket (pl. makroszintű pénzügyi támogatás). Az új uniós polgári védelmi mechanizmus és más alapok felkészültséggel kapcsolatos tevékenysége közötti összhangot a felkészültségi unióról szóló stratégia szélesebb körű végrehajtása biztosítja majd. Az uniós mechanizmus emellett „az EU az egészségért” programra és más, az egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültség és reagálás javítását célzó kezdeményezésekre épít, biztosítva, hogy javuljon az Unió egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültsége és reagálása.

1.5.5. *A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is*

1.6. A javaslat/kezdeményezés és az abból származó pénzügyi hatás időtartama

☒ **határozott időtartam**

– ☒ 2018. január 1. és 2034. december 31. között hatályos

– ☐ pénzügyi hatás: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig a kifizetési előirányzatok esetében

☐ **határozatlan időtartam**

– beindítási időszak: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig

– azt követően: rendes ütemű végrehajtás

1.7. Tervezett költségvetés-végrehajtási módszer(ek)

☒ **Közvetlen irányítás** a Bizottság által

– ☐ a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét is

– ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ **Megosztott irányítás** a tagállamokkal

☒ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

– ☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek

– ☒ nemzetközi szervezetek és ügynökségeik (nevezze meg)

– ☐ az Európai Beruházási Bank és az Európai Beruházási Alap

– ☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek

– ☐ közjogi szervek

– ☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkeznek

– ☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkező szervek

– ☐ az Európai Unióról szóló szerződés V. címének értelmében a közös kül- és biztonságpolitika terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban ekként megjelölt szervek vagy személyek

– ☐ valamely tagállamban létrehozott, valamely tagállam magánjoga vagy uniós jog alapján működő szervek, amelyek az ágazatspecifikus szabályokkal összhangban megbízást kaphatnak uniós források vagy költségvetési biztosítékok végrehajtására, amennyiben e szervek közjogi szervek vagy közfeladatot ellátó magánjogi intézmények ellenőrzése alá tartoznak, és az ellenőrző szerv által vállalt egyetemleges felelősség formáját öltő vagy azzal egyenértékű pénzügyi garanciával rendelkeznek, amely pénzügyi garancia minden intézkedés esetében az uniós támogatás maximális összegére korlátozódhat.

Megjegyzések

A rendelet alapján rendelkezésre bocsátott költségvetést elvben közvetlen irányítással hajtják végre.

A költségvetés végrehajtásának optimalizálásához további eszközt biztosít az, hogy a rendelet kiegészül a költségvetés közvetett irányítással történő végrehajtásának lehetőségével. Tekintettel arra, hogy a polgári védelmi politika gyakran előre nem látható eseményekkel (ember okozta és természeti katasztrófákkal) foglalkozik, elengedhetetlen egy (az érintett szereplők szempontjából) inkluzív és rugalmas többéves pénzügyi keretről gondoskodni.

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Az e határozatok alapján pénzügyi támogatásban részesülő tevékenységeket és intézkedéseket a teljesítménymérési rendeletben megállapított rendelkezésekkel összhangban kell értékelni és nyomon követni.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. A költségvetés-végrehajtási módszer(ek)nek, a finanszírozás-végrehajtási mechanizmus(ok)nak, a kifizetési feltételeknek és a javasolt kontrollstratégiának az indokolása

Az uniós mechanizmus keretében a megelőzéshez és a felkészültséghez nyújtott pénzügyi támogatás elköltése a polgári védelmi bizottság által elfogadott többéves munkaprogrammal összhangban történik. A Bizottság rendszeresen tájékoztatja a polgári védelmi bizottságot a munkaprogram végrehajtásáról. Az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási kérdésekkel kapcsolatban a bizottság más formációban ülésezik.

A rendeletet az e rendelet 32. cikkében meghatározott feltételeknek megfelelően, a múltban szerzett tapasztalatokon alapuló fizetési módozatok alkalmazásával kell végrehajtani.

Az uniós mechanizmus végrehajtásából levont tanulságok alapján és az uniós mechanizmus célkitűzései hatékony megvalósításának biztosítása érdekében a Bizottság az intézkedéseket közvetlen és közvetett irányítás mellett kívánja végrehajtani, teljes mértékben figyelembe véve a gazdaságosság, a hatékonyság és a legjobb ár-érték arány elvét.

2.2.2. Az azonosított kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

Az Európai Bizottság jelenlegi belső kontrollrendszerét annak biztosítására használják, hogy az uniós mechanizmus keretében rendelkezésre álló forrásokat helyesen és a megfelelő jogszabályokkal összhangban használják fel.

A jelenlegi rendszer felépítése a következő:

1. A kijelölt illetékes szolgálaton (Az Európai Polgári Védelem és Humanitárius Segítségnyújtási Műveletek Főigazgatósága/ECHO Főigazgatóság) belül működő belsőkontroll-csoport a közigazgatási eljárásoknak és a polgári védelem területén hatályos jogszabályoknak való megfelelésre összpontosít, és nyomon követi az ECHO Főigazgatóság kontrollstratégiájának végrehajtását. E célra a Bizottság belső ellenőrzési keretrendszerét is igénybe veszik.

2. A DG ECHO éves ellenőrzési tervének részeként külső auditorok ellenőrzik a polgári védelmi költségvetés keretében odaítélt támogatásokat és szerződéseket.

3. Az általános tevékenységek értékelését külső értékelők végzik.

Az elvégzett tevékenységeket az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és a Számvevőszék auditálhatja.

A felügyeletet és a monitoringot illetően a humanitárius segítségnyújtási eszköz végrehajtása során szerzett széles körű tapasztalatokat – a szükséges változtatások

mellett – az uniós mechanizmus közvetett irányítással történő végrehajtása során is alkalmazni fogják.

A HERA irányítása mellett hasonló rendszert hoznak létre az egészségügyi felkészültségre és reagálásra vonatkozó rész tekintetében.

2.2.3. A kontrollok költséghatékonyságának becslése (a kontroll költségeinek és az érintett forrásoknak az aránya) és indokolása, valamint a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

Az ECHO Főigazgatóság kontrollstratégiájának becsült költsége a 2024. évi költségvetés közvetett irányításának 0,32 %-át, és a közvetlen irányításának 0,35 %-át teszi ki. E mutató fő komponensei a következők:

– az ECHO Főigazgatóság pénzügyi és operatív egységeinek teljes személyzeti költsége a minőségbiztosítási, kontroll- és monitoringtevékenységekre szánt idő becsült százalékával megszorozva,

– az ECHO Főigazgatóság külső ellenőrzési ágának keretében az auditokra és ellenőrzésekre szánt összes erőforrás.

Figyelembe véve az ilyen ellenőrzések alacsony költségét, valamint az azokhoz kapcsolódó számszerűsíthető (korrekciók és behajtások) és nem számszerűsíthető (ezen ellenőrzések visszatartó ereje és minőségbiztosító hatása) előnyöket, a Bizottság megállapítja, hogy az ellenőrzések számszerűsíthető és nem számszerűsíthető előnyei jóval meghaladják azok korlátozott költségét.

Tekintettel az uniós finanszírozást közvetett irányítással végrehajtó megbízott szervezetekre, a Bizottság a közvetlen elszámolható költségeik legfeljebb 7 %-ával járul hozzá az uniós finanszírozás felügyeletének és irányításának biztosításához.

Ezt a Bizottság által az Európai Polgári Védelem és Humanitárius Segítségnyújtási Műveletek Főigazgatósága tekintetében 2024-re jelentett 0,53 %-os többéves, kontroll utáni szabálytalan támogatásfelhasználási ráta is megerősíti.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére irányuló intézkedések

A Bizottság csalás elleni stratégiája és az érintett szolgálatok csalás elleni stratégiája biztosítja, hogy a Bizottság csalással kapcsolatos kockázatkezelési megközelítése a csalás kockázatát magában hordozó területek azonosítására és a megfelelő válaszlépésekre irányuljon.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete(i) és a költségvetés érintett kiadási sora(i)

- Létrehozandó új költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	diff./nem diff.	EFTA-országoktól	tagjelölt országoktól és potenciális tagjelöltektől	más harmadik országoktól	egyéb címzett bevétel
	06 01 03 – Az uniós polgári védelmi mechanizmushoz és az egészségügyi felkészültséghez kapcsolódó támogatási kiadások (UCPM)	Nem diff.	IGEN	IGEN	IGEN	NEM
	06 04 01 Uniós polgári védelem – rescEU és egészségügyi felkészültség	Diff.	IGEN	IGEN	IGEN	NEM

3.2. A javaslatnak az előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

– ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását

– ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

3.2.1.1. A megszavazott költségvetésből származó előirányzatok

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete		Szám	2							
			Év **2028**	Év **2029**	Év **2030**	Év **2031**	Év **2032**	Év **2033**	Év **2034**	**A 2028–2034-es többéves pénzügyi keretből ÖSSZESEN**
Operatív előirányzatok										
06 04 01 Uniós polgári védelem – rescEU és egészségügyi felkészültség (UCPM)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	**xx**
	Kifizetési előirányzatok	(2a)	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	**xx**
Meghatározott egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok[35]										
06 01 03 – Az uniós polgári védelmi mechanizmushoz és az egészségügyi felkészültséghez kapcsolódó támogatási kiadások (UCPM)	Kötelezettségvállalási előirányzatok = kifizetési előirányzatok	(3)	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	**xx**

[35] Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

Előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=(1a)+(1b)+(3)	1 316	1 437	1 477	1 535	1 569	1 644	1 697	**10 675**
	Kifizetési előirányzatok	=(2a)+(2b)+(3)	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	„p.m.” bejegyzés	**„p.m.” bejegyzés**

A többéves pénzügyi keret fejezete	**4**	„Igazgatási kiadások”[36]							
UCPM		Év **2028**	Év **2029**	Év **2030**	Év **2031**	Év **2032**	Év **2033**	Év **2034**	**A 2028–2034-es többéves pénzügyi keretből ÖSSZESEN**
• Humánerőforrás		xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
• Egyéb igazgatási kiadások		xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
UCPM ÖSSZESEN	Előirányzatok	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

A többéves pénzügyi keret 4. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

millió EUR (három tizedesjegyig)

	Év	Év	Év	Év	Év	Év	Év	**A 2028–**

[36] A szükséges előirányzatokat a megfelelő BUDGpedia weboldalon elérhető éves átlagos költségadatok alapján kell meghatározni.

		2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2034-es többéves pénzügyi keretből ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 1–4. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
– többéves pénzügyi keret	Kifizetési előirányzatok	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

3.2.1.2. Külső címzett bevételekből származó előirányzatok

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete			Szám	2						
			Év	Év	Év	Év	Év	Év	Év	**A 2028–2034-es többéves pénzügyi keretből ÖSSZESEN**
			2028	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
Operatív előirányzatok										
UCPM 06 04 01	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
	Kifizetési előirányzatok	(2a)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
Meghatározott egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok[37][38]										
UCPM 06 01 03 Az uniós polgári védelmi mechanizmushoz és az	Kötelezettségvállalási előirányzatok = kifizetési előirányzatok	(3)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

37

38 Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

egészségügyi felkészültséghez kapcsolódó támogatási kiadások (UCPM)										
Az UCPM-hez kapcsolódó, a többéves pénzügyi keret 2. fejezetéhez tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=(1a)+(1b)+(3)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
	Kifizetési előirányzatok	=(2a)+(2b)+(3)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

			2028	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN (összes operatív fejezet)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
	Kifizetési előirányzatok	(5)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
• Meghatározott egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN (összes operatív fejezet)		(6)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
A többéves pénzügyi keret 1–3. fejezetéhez tartozó előirányzatok ÖSSZESEN (referenciaösszeg)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=(4)+(6)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
	Kifizetési előirányzatok	=(5)+(6)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

A többéves pénzügyi keret fejezete	4	„Igazgatási kiadások”

millió EUR (három tizedesjegyig)

UCPM		Év 2028	Év 2029	Év 2030	Év 2031	Év 2032	Év 2033	Év 2034	A 2028–2034-es többéves pénzügyi keretből ÖSSZESEN
• Humánerőforrás		xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
• Egyéb igazgatási kiadások		xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
UCPM	Előirányzatok	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

A többéves pénzügyi keret 4. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

		Év 2028	Év 2029	Év 2030	Év 2031	Év 2032	Év 2033	Év 2034	A 2028–2034-es többéves pénzügyi keretből ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 1–4. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

– többéves pénzügyi keret	Kifizetési előirányzatok	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet (decentralizált ügynökségek esetében nem kell kitölteni)

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és a kimeneteket ⇩			Év: **2028**		Év: **2029**		Év: **2030**		Év: **2031**		A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. szakasz) további évekkel bővíthető.						**ÖSSZESEN**	
	KIMENETEK																	
	Típus [39]	Átlag költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Összesített szám	Összköltség
1. EGYEDI CÉLKITŰZÉS[40]…																		
- Kimenet																		
- Kimenet																		
- Kimenet																		
1. konkrét célkitűzés részösszege																		
2. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS …																		
- Kimenet																		
2. konkrét célkitűzés részösszege																		
ÖSSZESEN																		

[39] A kimenetek a nyújtandó termékek és szolgáltatások (pl. finanszírozott diákcserék száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

[40] Az 1.3.2. szakaszban leírtak szerint. „Egyedi célkitűzés(ek)”.

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

– ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.

– ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

3.2.3.1. A megszavazott költségvetésből származó előirányzatok

MEGSZAVAZOTT ELŐIRÁNYZATOK	Év	Év	Év	Év	Év	Év	Év	**2028–2034 ÖSSZESEN**
	2028	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
4. FEJEZET								
Humánerőforrás	48 829	48 829	48 829	48 829	48 829	48 829	48 829	**348 803**
Egyéb igazgatási kiadások	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó
4. FEJEZET részösszege	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
4. FEJEZETEN kívül								
Humánerőforrás	3 030	3 030	3 030	3 030	3 030	3 030	3 030	**21 210**
Egyéb igazgatási jellegű kiadások	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó
4. FEJEZETEN kívüli részösszeg	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
ÖSSZESEN	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**370,01**

3.2.3.2. Külső címzett bevételekből származó előirányzatok

N/A

3.2.3.3. Előirányzatok összesen

ÖSSZESEN MEGSZAVAZOTT ELŐIRÁNYZATOK + KÜLSŐ CÍMZETT BEVÉTELEK	Év **2028**	Év **2029**	Év **2030**	Év **2031**	Év **2032**	Év **2033**	Év **2034**	**2028–2034 ÖSSZESEN**
4. FEJEZET								
Humánerőforrás	48 829	48 829	48 829	48 829	48 829	48 829	48 829	**348 80**
Egyéb igazgatási kiadások	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó
4. FEJEZET részösszege	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
4. FEJEZETEN kívül								
Humánerőforrás	3 030	3 030	3 030	3 030	3 030	3 030	3 030	**21 210**
Egyéb igazgatási jellegű kiadások	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó	meghatározandó
4. FEJEZETEN kívüli részösszeg	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
ÖSSZESEN	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**370 013**

3.2.4. Becsült humánerőforrás-szükségletek

– ☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.

– ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

3.2.4.1. A megszavazott költségvetésből finanszírozott

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kell kifejezni

MEGSZAVAZOTT ELŐIRÁNYZATOK		Év **2028**	Év **2029**	Év **2030**	Év **2031**	Év **2032**	Év **2033**	Év **2034**
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)								
20 01 02 01 (a központokban és a bizottsági képviseleteken)		213	213	213	213	213	213	213
• Külső munkatársak (teljes munkaidős egyenértékben)								
20 02 01 (CA, SNE a teljes keretből)		85	85	85	85	85	85	85
Igazgatási támogatási sor (xx)	– a központokban	30	30	30	30	30	30	30
ÖSSZESEN		**328**	**328**	**328**	**328**	**328**	**328**	**328**

3.2.4.2. Külső címzett bevételekből finanszírozott

N/A

3.2.4.3. Becsült humánerőforrás-szükségletek összesen

MEGSZAVAZOTT ELŐIRÁNYZATOK + KÜLSŐ CÍMZETT BEVÉTELEK ÖSSZESEN		Év **2028**	Év **2029**	Év **2030**	Év **2031**	Év **2032**	Év **2033**	Év **2034**
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)								
20 01 02 01 (a központokban és a bizottsági képviseleteken)		**213**	**213**	**213**	**213**	**213**	**213**	**213**
• Külső munkatársak (teljes munkaidős egyenértékben)								
20 02 01 (CA, SNE a teljes keretből)		85	85	85	85	85	85	85
Igazgatási támogatási sor (xx)	– a központokban	30	30	30	30	30	30	30
ÖSSZESEN		**328**	**328**	**328**	**328**	**328**	**328**	**328**

Az uniós polgári védelmi mechanizmust, valamint „az EU az egészségért” program egészségügyi felkészültségi és reagálási komponensét végrehajtó személyzet létszáma jelenleg 285 teljes munkaidős egyenérték (205 fő az ECHO Főigazgatóságon, 80 fő pedig az Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási Hatóságon belül).

A jelenlegi személyzeti létszám a következőképpen oszlik meg:

170 tisztviselő és ideiglenes alkalmazott a 4. fejezetben (20 01 02 01 – központok és képviseletek)

85 külső munkatárs a 4. fejezetben (20 02 01 és 20 02 02 – külső személyzet – központok és képviseletek)

30 alkalmazott az új többéves pénzügyi keretben a BA sorban szereplő külső címzett bevételekből

Ezen ambiciózus menetrend megvalósítása érdekében azonban e személyzeti létszámot az UCPM+ eszköz általános ambíciószintjéhez és költségvetéséhez, valamint a felkészültségi unióról szóló stratégiából eredő új intézkedésekhez kell igazítani.

Becslések szerint 15 %-kal növelni kell a személyzeti létszámot – az álláshelyek számát 328-ra emelve –, hogy fedezni lehessen az új eszköz keretében végrehajtandó új tevékenységeket és feladatokat, ideértve a következőket:

A katasztrófák növekvő száma és fokozódó intenzitása miatt nőtt a tevékenységek száma[41].

A beépített felkészültség megvalósítása, a felkészültség vonatkozó szakpolitikákban való általános érvényesítésének nyomon követése.

A második szint végrehajtása, amely túlmutat a jelenlegi uniós polgári védelmi mechanizmuson, az ágazatokon átívelő felkészültségi és reagálási szinthez kapcsolódik.

Az ECHO Főigazgatóság két kulcsfontosságú kezdeményezéséhez jelentős mennyiségű emberi erőforrásra lenne szükség:

1. Az uniós válságkoordinációs központ

Az ERCC struktúráira és szakértelmére épülő uniós válságkoordinációs központ létrehozása fontos eredmény. A központ célja, hogy folytassa és fokozza a tagállamoknak a válságok több ágazatra kiterjedő következményeinek kezeléséhez nyújtott támogatást, amely a megerősített tervezésen, valamint az átfogóbb elemzésen és helyzetismereten alapul. **A szubszidiaritás, a nemzeti hatáskörök és a tagállamok sajátosságainak teljes körű tiszteletben tartása mellett a központ:**

hozzájárul a közös értelmezés kialakításához a válságok minden szintjén, valamint a különböző ágazatokra és a lakosság egészére gyakorolt hatásaik tekintetében;

elősegíti az ágazatokon átívelő munkát azáltal, hogy válságkezelési támogatást nyújt a felelős szolgálatoknak az ágazati feladatok átvállalása nélkül; valamint

nyomon követi a válságokra való átfogó reagálást, ugyanakkor folyamatos visszajelzést ad a Tanácsnak, többek között az uniós politikai szintű integrált válságelhárítási mechanizmuson (IPCR) keresztül.

A központ létrehozása együtt fog járni a nagyszabású, több ágazatot érintő biztonsági események és válságok – többek között fegyveres agresszió –, illetve az azokra való felkészülés során folytatott **polgári-katonai együttműködés** megerősítésére irányuló erőfeszítésekkel. Ez az európai polgári védelmi mechanizmus létrehozására irányuló munkát is segíteni fogja[42].

A központ **a felkészültség és a reagálás terén ágazatközi koordinációt fog biztosítani a különböző érdekelt felek között**, ideértve a Bizottság szolgálatait, a tagállamokat, a Tanácsot, az EKSZ válságreagálási központját a hatáskörei keretein belül, valamint a nemzetközi partnereket, különösen a NATO-t.

---

41 A Közös Kutatóközpont jelentése: „An analysis of current and emerging risks” (A jelenlegi és az újonnan felmerülő kockázatok elemzése).

42 A válsághelyzeti védelmi mechanizmus fogalma nem érinti a tagállamok által az olyan eszközökre vagy mechanizmusokra használt terminológiát, amelyek tartalmilag hasonlók a stratégiában válsághelyzeti védelmi mechanizmusként említettekhez.

2. Beépített felkészültség

A felkészültségi unióról szóló uniós stratégia az uniós szakpolitikák kialakításához új vezérelvet vezet be: a **beépített felkészültséget**. Ez azt jelenti, hogy már a kezdetektől értékelni kell, hogyan hatnak a kezdeményezések a felkészültségre. E megközelítés jelentőségét alátámasztja annak a stratégiában betöltött kettős szerepe is: alapvető elvként és célzott kulcsfontosságú intézkedésként egyaránt megjelenik. Ez viszont proaktív és folyamatos végrehajtási erőfeszítéseket kíván meg.

A valódi hatás eléréséhez a **beépített felkészültség** megköveteli, hogy a felkészültség szempontját szándékosan és már a tervezés és döntéshozatal korai szakaszában átfogóan érvényesítsék, nem csupán utólagos értékelésekre támaszkodva. A hatékony végrehajtás a kezdeményezés alakulásának szigorú nyomon követésétől, valamint nemzeti és regionális szintű elterjesztésének aktív támogatásától is függ.

A felkészültség szakpolitikai keretünkbe való beépítése nemcsak a jövőbeli kockázatok csökkentését szolgálja, hanem egyúttal okos befektetés is. Egy nemrégiben készült – Unió-szerte több mint 70 felkészültségi kezdeményezést vizsgáló – tanulmány szerint minden egyes befektetett euro 2–10 EUR-s megtérülést eredményezett. Ha most befektetünk a felkészültségbe, kevesebb zavarral, alacsonyabb helyreállítási költségekkel, valamint fokozott hosszú távú rezilienciával és versenyképességgel számolhatunk. Ha ma megfelelő költségvetést és erőforrásokat biztosítunk, holnap emberéleteket menthetünk és pénzt takaríthatunk meg.

E két kezdeményezés mellett a felkészültségi unióról szóló stratégiából eredő egyéb új – többek között a következő – tevékenységek megvalósításához további emberi erőforrásokra lesz szükség:

> Fokozott előretekintés és előrejelzés: „válságáttekintő felület” létrehozása a döntéshozók számára; az ERCC elemzési kapacitásának és korai előrejelző rendszereinek megerősítése, valamint rendszeres operatív előrejelzések készítése a több ágazatot érintő, minden veszélyforrásra kiterjedő kockázatokról, valamint azok áttételes hatásainak elemzése (kulcsfontosságú intézkedés).
>
> **A lakosság felkészültsége**: a lakosság kockázatokkal kapcsolatos tudatosságának növelése, a többek között az idősek, a fiatalok és a fogyatékossággal élő személyek tekintetében.
>
> Válságreagálás: a rescEU – reagálási képességek uniós szintű tartalékának – megerősítése; a készletfelhalmozási stratégia végrehajtása, valamint a veszélyhelyzet-reagálással és válságközpontokkal kapcsolatban Unió-szerte végzett stressztesztelésre vonatkozó iránymutatások elfogadása.

A műveleti tevékenységek jelentős növekedése következésképpen a támogató funkciók (jogi támogatás, pénzügyi és kontrolltevékenységek végrehajtása, informatika stb.) megerősítését is szükségessé teszi.

Az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási rész végrehajtásáért a HERA fog felelni. Az egészségügyi ellenintézkedésekre vonatkozó stratégiában (COM(2025) xxx, 2025. július 16.) ismertetett kibővített megbízatás miatt szükség lesz a személyzeti állomány növelésére.

3.2.5. A digitális technológiával kapcsolatos beruházásokra gyakorolt becsült hatás áttekintése.

Digitális és informatikai előirányzatok ÖSSZESEN	Év **2028**	Év **2029**	Év **2030**	Év **2031**	Év **2032**	Év **2033**	Év **2034**	**A 2028–2034-es többéves pénzügyi keretből ÖSSZESEN**
4. FEJEZET								
Informatikai kiadások (szervezeti)	2,69	2,69	2,69	2,69	2,69	2,69	2,69	**18,83**
4. FEJEZET részösszege	**2,69**	**2,69**	**2,69**	**2,69**	**2,69**	**2,69**	**2,69**	**18,83**
47. FEJEZETEN kívül								
Operatív programokkal kapcsolatos szakpolitikai informatikai kiadások	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	**84,00**
4. FEJEZETEN kívüli részösszeg	**12,00**	**12,00**	**12,00**	**12,00**	**12,00**	**12,00**	**12,00**	**84,00**
ÖSSZESEN	**14,69**	**14,69**	**14,69**	**14,69**	**14,69**	**14,69**	**14,69**	**102,83**

3.2.6. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

A kezdeményezés összhangban van a 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányuló javaslattal.

3.2.7. Harmadik felek finanszírozási hozzájárulása

A javaslat/kezdeményezés

– ☐ nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.

– ☐ előirányoz harmadik felek általi társfinanszírozást az alábbi becslések szerint:

Előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

	Év **2028**	Év **2029**	Év **2030**	Év **2031**	Év **2032**	Év **2033**	Év **2034**	Összesen
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet								

Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN								

3.3. Becsült bevételi hatás

– ☐ A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.

– ☐ A javaslatnak/kezdeményezésnek van pénzügyi hatása:

  – ☐ a saját forrásokra

  – ☐ az egyéb bevételekre

  – ☐ adja meg, hogy a bevétel kiadási sorokhoz van-e rendelve

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló előirányzatok	A javaslat/kezdeményezés hatása[43]						
		2028. év	**2029**. év	**2030**. év	**2031**. év	**2032**. év	**2033**. év	**2034**. év
… jogcímcsoport								

4. DIGITÁLIS VETÜLETEK

4.1. Digitális vonatkozású követelmények

Hivatkozás a követelményre	**A követelmény leírása**	**A követelmény által érintett szereplő**	**A fő folyamatok**	**Kategória**
23. és 29. cikk	(14) A tagállamokat a CECIS-en keresztül tájékoztatni kell a rescEU-képességek műveleti állapotáról.	Az uniós polgári védelmi mechanizmus tagállamai és az abban részt vevő államok; rescEU kapcsolattartási pontok;	információkezelés; értesítés; helyzetismeret	Helyzetismeret

[43] A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a beszedési költségekre levont 20 %-kal csökkentett bruttó összegnek felel meg.

		ERCC		
29. cikk	(1) Amennyiben az Unión belül olyan katasztrófa következik be, vagy olyan katasztrófaveszély áll fenn, amely több országot érintő, határokon átnyúló vagy más tagállamot érintő hatásokat okoz vagy azok kiváltására alkalmas, az a tagállam, amelyben a katasztrófa bekövetkezett vagy valószínűleg bekövetkezik, késedelem nélkül értesíti a potenciálisan érintett tagállamokat és a Bizottságot. A Bizottságot nem szükséges értesíteni, amennyiben az értesítési kötelezettséget más uniós jogszabályok, az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés vagy hatályos nemzetközi szerződések alapján már teljesítették. (2) Amennyiben az Unión belül olyan katasztrófa	Az uniós polgári védelmi mechanizmus tagállamai és az abban részt vevő államok; ERCC	vészhelyzeti reagálás; értesítés; információkezelés;	Válságkezelés

	következik be, vagy olyan katasztrófaveszély áll fenn, amely valószínűleg egy vagy több tagállam részéről segítségkéréssel jár, az a tagállam, amelyben a katasztrófa bekövetkezett vagy valószínűleg bekövetkezik, késedelem nélkül értesíti a Bizottságot abban az esetben, ha esetleges segítségnyújtás iránti kérelem várható az ERCC-n keresztül, azért, hogy a Bizottság szükség szerint tájékoztatni tudja a többi tagállamot és mozgósítani tudja az illetékes szolgálatait. (3) Az (1) és (2) bekezdésben említett értesítést adott esetben a CECIS-en keresztül kell megküldeni.			
30. cikk	(8) Az a tagállam, amelyhez az uniós mechanizmus keretében segítségnyújtás iránti kérelmet intéztek, haladéktalanul eldönti, hogy képes-e a szükséges segítség megadására, és	Az uniós polgári védelmi mechanizmus tagállamai és az abban részt vevő államok; ERCC	igénykezelés; vészhelyzeti reagálás; értesítés; információkezelés;	vészhelyzeti reagálás, a segítségnyújtás összehangolása

	döntéséről a CECIS-en keresztül tájékoztatja az ERCC-t, megjelölve az általa biztosítható segítség mértékét és feltételeit. Az ERCC folyamatosan tájékoztatja a tagállamokat.			
26. cikk	(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a következő kérdésekre vonatkozóan: b) a CECIS alkotóelemei, valamint a CECIS-en keresztül végrehajtott információmegosztás megszervezése	Az uniós polgári védelmi mechanizmus tagállamai és az abban részt vevő államok; ERCC	Rendszerfejlesztés; adatgazdálkodás;	Rendszerfejlesztés
22. és 23. cikk	(1) b) a katasztrófákra való felkészültség szintjének javítása terén történt előrehaladás: a 7. cikk (1) bekezdésének f) pontjában említett képességcélokra tekintettel az európai polgári védelmi eszköztárban nyilvántartásba vett reagálási képességek számában, a közös veszélyhelyzeti kommunikációs és tájékoztatási rendszerben (a	Az uniós polgári védelmi mechanizmus tagállamai és az abban részt vevő államok; rescEU kapcsolattartási pontok; ERCC	Készültségi értékelés; kapacitásgazdálkodás; válságkezelés	Vészhelyzeti reagálás

	továbbiakban: CECIS) nyilvántartásba vett reagálási képességek számában, valamint a kezelhetetlen helyzetekben történő segítségnyújtás céljából létrehozott rescEU-képességek számában mérve			
I. MELLÉKLET IV. szakasz	b) a CECIS irányítása, az ERCC és a tagállamok kapcsolati pontjai közötti kommunikáció és információmegosztás biztosítására; w) a tagállamok támogatása azok kérésére a területükön bekövetkező katasztrófa esetén az európai tudományos partnerségek célzott tudományos elemzés céljából történő felhasználásának lehetővé tételével. Az elkészült elemzéseket az érintett tagállamok beleegyezésével meg lehet osztani a CECIS-en keresztül. x) Uniós pénzügyi támogatásra jogosult az európai érdeket képviselő,	Az uniós polgári védelmi mechanizmus tagállamai és az abban részt vevő államok; ERCC	Rendszerirányítás; információkezelés; válságkezelés	Vészhelyzeti reagálás

	transznacionális észlelő, korai előrejelző és riasztási rendszerek fejlesztéséhez való hozzájárulás a gyors reagálás lehetővé tétele, valamint a tagállami korai előrejelző és riasztási rendszerek egymással, valamint az ERCC-vel és a CECIS-szel való összeköttetésének előmozdítása érdekében. E rendszereknek figyelembe kell venniük a meglévő és a jövőbeli információs, nyomonkövetési és észlelési forrásokat és rendszereket, és azokra kell építeniük;			
35. cikk	Az ATHINA platform célja a meglévő járványügyi felderítési források felhasználása és kiegészítése az egészségügyi veszélyekről és az egészségügyi ellenintézkedésekről szerzett információk összekapcsolása útján. A platform célja, hogy információkat	Bizottság, tagállamok, érdekelt felek (pl. ipar)	Adatgazdálkodás	Egészségügyi felkészültség és reagálás

	gyűjtsön a gyártóktól és a tagállamoktól a válság szempontjából releváns nyersanyagok előállításáról és készleteiről, valamint a berendezésekről és infrastruktúráról. A platform szigorú biztonsági követelményeknek fog megfelelni, hogy megkönnyítse az információcserét más biztonságos platformokkal, megőrizve ugyanakkor a teljes IT-architektúra integritását, beleértve a kiberfenyegetésekkel szembeni robusztusságot és a kereskedelmi adatok védelmét.			

4.2. Adatok

Adattípus	**Hivatkozás a követelmény(ek)re**	**Standard és/vagy előírás (ha van)**
Felhasználókezelés: Felhasználói szerepek és jogosultságok, szerepekre és kapcsolódó jogosultságokra vonatkozó adatok, amelyek meghatározzák a rendszerhez való hozzáférést és a rendszeren belüli operatív irányítást.	a 36. cikk (1) bekezdése	
A szakértők személyes adatai: elérhetőségek, szakértelem/képzések, nyelvtudás, védőoltások, az uniós polgári védelmi csoport	a 20. cikk (8) bekezdése; a 38. cikk (1) bekezdésének b) pontja	sTESTA-kapcsolat

kategóriája/készségek/feladatkörök		
Erőforrásokhoz/modulokhoz/kapacitásokhoz kapcsolódó műveleti vonatkozású adatok (beleértve a rescEU-t és az európai polgári védelmi eszköztárat is) Összetétellel kapcsolatos adatok, rendelkezésre állás, készletek, telepítési előzmények	a 14. cikk (14) bekezdése; a 38. cikk (1) bekezdésének b) pontja	sTESTA-kapcsolat
Vészhelyzettel kapcsolatos adatok: Érintett régiók, veszélytípusok, összefoglaló, aktiválási szint, kért segítségre vonatkozó adatok, felajánlott segítségre vonatkozó adatok, naplóüzenetek és értesítések, műveleti térképek, dokumentumok	19. cikk; a 20. cikk (8) bekezdése, az I. melléklet IV. szakasza	sTESTA-kapcsolat / az arra jogosult felhasználók számára a nyílt interneten csak olvasható módban érhető el

Adatáramlások

Adattípus	**Hivatkozás a követelmény(ek)re**	**Az adatokat szolgáltató szereplő**	**Az adatokat fogadó szereplő**	**Az adatcsere kiváltó oka**	**Gyakoriság (adott esetben)**
Katasztrófáról szóló értesítés	29. cikk	Tagállamok/ERCC	Az UCPM felhasználói	Katasztrófaesemény vagy katasztrófaveszély	N/A
Segítségnyújtás iránti kérelem	30. cikk	Tagállamok/ERCC	Az UCPM felhasználói	Az uniós polgári védelmi mechanizmuson keresztül benyújtott segítségnyújtás iránti kérelem	N/A
Felajánlott segítség	30. cikk	Tagállamok/ERCC	Az UCPM felhasználói	A felajánlott segítség rendelkezésre állása	N/A
Elfogadási és telepítési szakasz	30. cikk	Tagállamok/ERCC	Az UCPM felhasználói	A felajánlott segítség megfelel a kért segítségnek	N/A
Lezárás és	30. cikk	ERCC	Az	Kérésre vagy	N/A

jelentéstétel			UCPM felhasználói	legfeljebb 90 nap elteltével	
Az erőforrások nyilvántartásba vétele	22. cikk	Tagállamok/ERCC	Az UCPM felhasználói	Ahhoz szükséges kötelező lépés, hogy a teljesített segítségnyújtás keretében felajánlják	N/A
Az erőforrások frissítése	22. cikk; 23. cikk; 27. cikk	Tagállamok/ERCC	Az UCPM felhasználói	Ha változások történnek egy erőforrás jellemzőiben, például elérhetőségében, képességeiben, kapacitásában vagy elérhetőségi adataiban	N/A
Szervezeti/felhasználói hozzáférés kérése	a 36. cikk (1) bekezdése	Tagállamok/ERCC	Az UCPM privilegizált felhasználói	Kérésre felhasználói struktúra létrehozása a CECIS-ben	N/A

4.3. Digitális megoldások

Digitális megoldás	**Hivatkozás a követelmény(ek)re**	**Fő tervezett funkciók**	**Illetékes szerv**	**Hogyan biztosítják a hozzáférhetőséget?**	**Hogyan veszik figyelembe az újrafelhasználhatóságot?**	**MI-alapú technológiák használata (adott esetben)**
CECIS	3. cikk; 23. cikk; 29. cikk; 30. cikk; I. melléklet IV.	**Erőforrások nyilvántartásba vétele és erőforrás-gazdálkodás:** a tagállamok által rendelkezésre álló erőforrásokra	DG ECHO A.1	A CECIS-t kizárólag a TESTA-n keresztüli működésre tervezték. A nyílt interneten	A jövőbeni interoperabilitás érdekében más platformokkal (pl. korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer,	N/A

	szakasza	vonatkozó információk nyilvántartásba vétele, kezelése és frissítése. **Vészhelyzet-kezelés:** a veszélyhelyzet-kezelési tevékenységek támogatása, beleértve a következőket: 1. rendkívüli események bejelentése 2. helyzetismeret 3. katasztrófa-elhárítási tervek **Kérelmek és felajánlások kezelése:** a segítségnyújtás iránti kérelmek és az erőforrások-felajánlások kezelése, ideértve a kérelmek és felajánlások létrehozásának, frissítésének és törlésének lehetőségét is. **Telepítés és nyomon követés:** az erőforrások telepítésének nyomon követése, ideértve azok helyét, állapotát és rendelkezésre		elérhető egy korlátozottan használható változata is, amely – kizárólag olvasási módban – valós idejű információkkal szolgál a terepen dolgozó CECIS-felhasználók számára. Az uniós polgári védelmi mechanizmusban részt vevő, TESTA-val nem rendelkező államok esetében az ERCC a nevükben eljárva végzi az adatok kódolását	Európai Válságkezelési Platform stb.) való lehetséges újrafelhasználhatóság	

		állását is. **Kommunikáció és együttműködés:** a tagállamok, az ERCC és más érdekelt felek közötti kommunikáció és együttműködés megkönnyítése, az információk megosztása és a reagálások koordinálása. Adatelemzés és jelentéstétel: adatelemzési és jelentéstételi képességek biztosítása, ideértve a jelentések készítésének lehetőségét is. **Biztonság és a hozzáférés ellenőrzése:** a platform biztonságának és integritásának biztosítása, ideértve az érzékeny információkhoz és erőforrásokhoz való hozzáférés ellenőrzésének lehetőségét. **Integráció más rendszerekkel:** más rendszerekkel és platformokkal való integrálás, ideértve a meglévő veszélyhelyzet-kezelési				

		rendszereket és korai előrejelző rendszereket is.				

Minden egyes digitális megoldás esetében ismertesse, hogy a digitális megoldás hogyan felel meg az uniós kiberbiztonsági keretben, valamint az egyéb alkalmazandó digitális szakpolitikákban és jogszabályokban (például az eIDAS-rendeletben, az egységes digitális kapura vonatkozó rendeletben stb.) foglalt követelményeknek és kötelezettségeknek.

1. sz. digitális megoldás

Digitális és/vagy ágazati szakpolitikai terület (adott esetben)	**A megfelelés magyarázata**
A mesterséges intelligenciáról szóló rendelet	N/A
Az uniós kiberbiztonsági keret	Az (EU) 2016/679 rendelet sérelme nélkül a tagállamok gondoskodnak az ezen irányelv alkalmazásában gyűjtött és tárolt adatok biztonságáról, sértetlenségéről, hitelességéről és titkosságáról.
Az eIDAS-rendelet	EU Login
Az egységes digitális kapu és az IMI	N/A
Egyéb	

4.4. Interoperabilitási értékelés

4.5. A digitális végrehajtást támogató intézkedések

Az intézkedés leírása	**Hivatkozás a követelmény(ek)re**	**A Bizottság szerepe** (adott esetben)	**Bevonandó szereplők** (adott esetben)	**Várható ütemezés** (adott esetben)
A CECIS felhasználói munkacsoportjának létrehozása a tagállamok és a részt vevő államok új CECIS-be való bevonása céljából, naprakész tájékoztatást nyújtva az alkalmazásról és megkönnyítve a közös döntéshozatalt.	a 36. cikk (1) bekezdésének b) pontja	Ülések szervezése és elősegítése, szükség esetén technikai szakértelmet és iránymutatást biztosítva.	Az uniós mechanizmus tagállama/az uniós mechanizmusban részt vevő állam	N/A